

FLORA- EN VEGETATIEKARTERING

KORENBURGERVEEN 2019

Status uitgave: Definitief
Rapport nr. BL 20-02
Datum uitgave 05-4-2020
Titel Flora- en vegetatiekartering Korenburgerveen 2019
Samenstellers Benno te Linde, Louis-Jan van den Berg
Projectleider Benno te Linde
Opdrachtgever Natuurmonumenten en provincie Gelderland

Opdracht: Natuurmonumenten, beheerkantoor 5.1.2e en provincie Gelderland, 5.1.2e
Uitvoering: Berglinde B.V.
Veldonderzoek flora: 5.1.2e
Rapportage 5.1.2e
Literatuuronderzoek 5.1.2e
Vegetaties: 5.1.2e
Gegevensbeheer 5.1.2e
Fotografie 5.1.2e
Verspreidingskaarten en vegetatiekaart: 5.1.2e
Technische ondersteuning 5.1.2e
Met dank aan 5.1.2e en 5.1.2e van de Bibliotheek Natuurmonumenten voor de levering van de literatuur.

5.1.2e (2020) Flora- en vegetatiekartering Korenburgerveen 2019. Berglinde B.V., in opdracht van Natuurmonumenten beheereenheid Achterhoek en provincie Gelderland.

INHOUD	5
1 INLEIDING	5
2 VEGETATIEKARTERING	7
2.1 locaties van de vegetatieopnamen	7
2.2 Aangetroffen vegetatietypen	9
2.3 Vegetatiekaart	49
deelgebied noordwest	51
deelgebied noordoost	52
deelgebied zuidwest	53
deelgebied zuidoost	54
2.4 Toevoegingen	55
2.5 Vegetatietabellen	57
3 SOORTENKARTERING	83
3.1 Resultaten	83
3.1.1 Stippenkaart	85
3.1.2 Tabel van de gekarteerde soorten	86
3.2 RODE LIJST 2012 Aangetroffen soorten	92
3.3 Gebiedsvreemde soorten	96
3.4 Vergelijking met eerdere karteringen	99
3.4.1 Niet teruggevonden soorten	99
3.4.2 Vergelijking van de vegetatiekaart uit 1978	100
4 PASMONITORING	103
5 FOUTENDISCUSSIE	109
6 BIJLAGEN	111
BIJLAGE 1: De verspreidingskaartjes	als PDF
BIJLAGE 2: De fotobijlage	als PDF
BIJLAGE 3: De vegetatieopnamen	als PDF
BIJLAGE 4: De FLORON codering	111
BIJLAGE 5: TOPONIEMEN	112
7 LITERATUUR	113

1 INLEIDING

April 2019 verstrekten Natuurmonumenten en provincie Gelderland aan Berglinde BV de opdracht tot het uitvoeren van de vegetatie- en soortenkartering van het Korenburgerveen en het Wooldse Veen.

DOEL VAN HET ONDERZOEK, OPDRACHTOMSCHRIJVING

Inleiding

In het Korenburgerveen is een natuurlijke overgang van hoogveen via laagveen naar de Schaarsbeek en naar het omringend zandlandschap aanwezig. Deze overgangen zijn - vanwege hun hoge en bijzondere soortenrijkdom - een van de belangrijkste kwaliteiten van het gebied. De eigenlijke hoogveenafzetting is beperkt in diepte, doordat tot vrij hoog in het veenprofiel invloed van grondwater aanwezig is. In de gradiënt naar de Schaarsbeek komt over een grote oppervlakte zegge-broekmoeras voor, waarvan het galigaanmoeras en de veenbossen deel uitmaken. De natuurlijke overgangen tussen de typen zijn mede verantwoordelijk voor een rijke fauna. Ondanks de turfwinning is het hoogveengedeelte van het Korenburgerveen één van de meest kansrijke hoogveenrestanten in Nederland. In het gebied zijn daarom verschillende maatregelen genomen met het oog op herstel van hoogveenvorming.

Het Natura2000 gebied Korenburgerveen is aangewezen voor de volgende habitat typen: H3130 - Zwakgebufferde vennen, H6230 - *Heischrale graslanden, H6410 – Blauwgraslanden, H7110A - *Actieve hoogvenen (hoogveenlandschap), H7120 - Herstellende hoogvenen, H7140A - Overgangs- en trilvenen (trilvenen), H7210 - *Galigaanmoerassen, H91Do - *Hoogveenbossen, H91EoC - *Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)

Het onderzoek betreft een vlakdekkende vegetatie-, flora- en structuurkartering. De resultaten van deze kartering vormen onder andere de verantwoording van Natuurmonumenten en de andere eigenaren voor de SNL-regeling en worden gebruikt voor het opstellen van een nieuwe habitattypenkaart door de Provincie Gelderland. Tevens zullen de resultaten gebruikt worden voor het evalueren van het uitgevoerde beheer en het succes van een aantal grote natuurherstelmaatregelen.

- Vegetatiekartering (incl. aspecten) (hele oppervlakte)
 - Vegetatieopnamen ter onderbouwing van de aangetroffen vegetatietypen
 - Florakartering (stippenmethode) (hele oppervlakte)
 - SNL structuur kartering (excl. de bossen)
 - PAS monitoring procesindicatoren (Galigaan)
 - Aanleveren van de digitale bestanden in overleg met Natuurmonumenten (zie bijgeleverde shape file, Excel tabel en Turboveg database)
 - Rapportages
- De vegetatiekaart wordt niet tot een habitattypenkaart omgezet.

Afbakening van het onderzoeksgebied

Het gaat om het eigendom/beheergebied van Natuurmonumenten, stichting Marke Vragenderveen en enkele particulieren. Grotendeels ligt dit binnen de begrenzing van het N2000 gebied Korenburgerveen. Enkele percelen liggen erbuiten.

KARTERINGSMETHODE

Wat wordt er gekarteerd?

- Alle SNL-soorten van de in het gebied aanwezige beheertypen
- N2000-habitattypen (ken-)soorten
- Typische soorten van de aangewezen habitattypen
- Alle rode lijst-soorten vaatplanten (RL 2012)
- De invasieve soorten
- Alle kranswieren
- Alle "rode", "bruine" en rode lijst veenmossen
- Enkele soorten die waardplant zijn van bijzondere dagvlinders (Moerasviooltje, Tormantil)

De aanwezige soorten worden zodanig gekarteerd dat ze als stip terug te vinden zijn op een kaart. De stip wordt in het centrum van de groeiplaats van een soort gezet, of bij grotere groeiplaatsen om de 50 meter. De SNL-maatlat

vraagt niet om abundantiegegevens. Natuurmonumenten vraagt nadrukkelijk wel om de abundantie te tellen/schatten met behulp van de Floronschaal (tabel in bijlage der) en aan de stip te koppelen. Zo mogelijk worden daarbij aantallen geschat in plaats van oppervlakten. In de instructies van FLORON is te vinden bij welke soorten aantallen dan wel oppervlakten geschat worden (www.floron.nl). Als een groeiplaats groter is dan 50 bij 50 meter ($\frac{1}{4}$ hectare) wordt er meer dan 1 stip gezet. De ambitie daarbij is niet om elk kwart-hectare hok bezocht te hebben, maar wel alle kansrijke locaties. Bij lijnvormige groeiplaatsen wordt er per 50 meter een stip gezet. Een kleine losse groeiplaats, duidelijk afgescheiden van een grote groeiplaats, wordt apart gekarteerd. Voor over grote vlakken voorkomende soorten wordt per $\frac{1}{4}$ hectare een stip gezet met bij voorkeur de bijbehorende abundantie voor dat vlak. Voor grote uniforme terreinen als grote heideterreinen, bossen e.d. kan gekozen worden om in eenheden van 100 bij 100 meter te werken. Bij vlakvormig voorkomende soorten kan de stip gezet worden in het centrum van een kwart-hectare hok; bij niet vlakvormig voorkomende soorten wordt de stip altijd op de feitelijke locatie gezet. De stippen moeten met een nauwkeurigheid van maximaal 10 meter (=straal) op kaart worden verwerkt. GPS kan hierbij een goed of in sommige terreintypen een essentieel hulpmiddel zijn. Bij gebruik van GPS moet er op gelet worden dat de stip aan de goede kant van een pad, sloot, perceelsrand of ander lijnvormig element dat de topografie van een gebied vormt, wordt gezet. GPS-apparatuur kan zeker onder een bladerdak nog wel eens afwijken en de hier gestelde eis van 10 meter overschrijden, houd hier rekening mee tijdens veldwerk. Het streven is om 80% van de aanwezige groeiplaatsen te karteren. De trefkans wordt vergroot door gebruik te maken van in eerdere jaren verzamelde gegevens. Van zeer zeldzame soorten (RL 0, 1 of 2) met een beperkt aantal bekende vindplaatsen (max. 5) in het te karteren gebied, wordt verwacht dat ze voor 100% worden teruggevonden. Bij afwezigheid van deze soorten op oude vindplaatsen wordt een nulwaarneming vastgelegd (aantal = 0). Het te karteren gebied wordt systematisch doorkruist waarbij extra aandacht gaat naar diverse vormen van overgangen. Niet aangetroffen soorten van de te karteren soortenlijst waar niet specifiek op een oude bekende groeiplaats is gezocht, worden niet vastgelegd als nulwaarneming. Er worden geen aanvullende kenmerken over bijvoorbeeld de fenologie van waarnemingen vastgelegd.

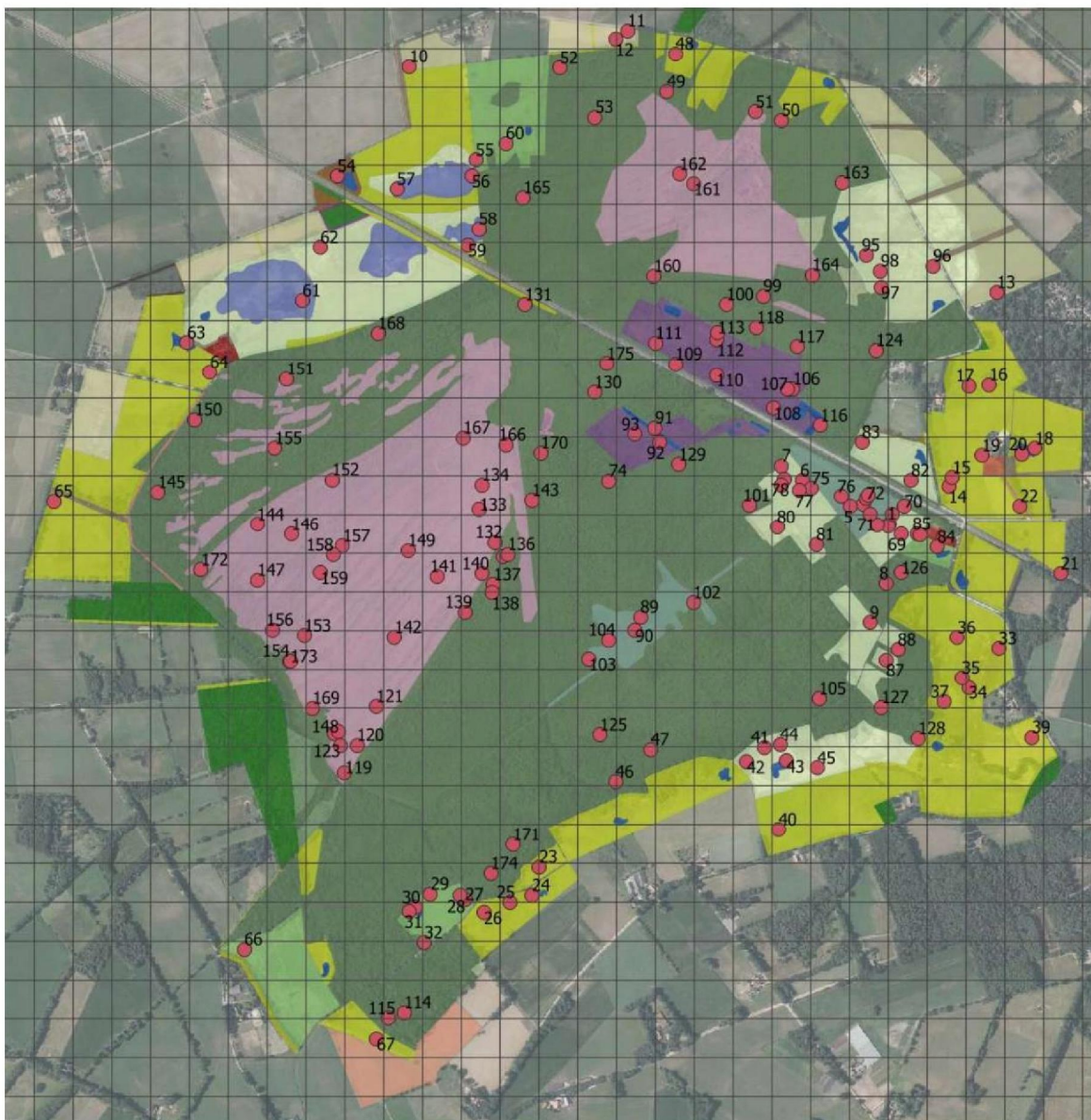

2 VEGETATIEKARTERING

Vlakken waarin de vegetatie relatief eenvormig is zijn ingetekend op de kaart. Van een deel van deze vlakken is de vegetatie door middel van een vegetatieopname beschreven. De opnamen geven een goed beeld van alle vlakken waarin deze vegetatie in het gebied voorkomen.

2.1 LOCATIES VAN DE VEGETATIEOPNAMEN

De locaties van de vegetatieopnamen. De ondergrond is de beheertypenkaart, het raster is 100 x 100 meter. Het nummer bij de stip is het opnamenummer. De opnamen zijn te vinden in bijlage 3 [PDF]

Overzicht van de locaties van de vegetatieopnamen in het Korenburgerveen.

Detailkaart: overzicht van de opnamelocaties in de schraallanden

2.2 AANGETROFFEN VEGETATIETYPEN

In het volgende overzicht worden de aangetroffen vegetatietypen beschreven.

De eerste code in **rood** is de lokale typologie

- De **eerste twee cijfers** van de lokale typologie verwijzen naar de vegetatiecode in de *revisie van de Vegetatie van Nederland*
Het **getal na het horizontale streepje** van de lokale typologie is het volgnummer van de verschillende vegetatietypen die in het Korenburgerveen (én in het tegelijkertijd gekarteerde Wooldse Veen) zijn benoemd.
- Daaronder staat de vetgedrukte **code** van het benoemde type in 'Revisie van de Vegetatie van Nederland'
- Daarna volgt de wetenschappelijke naam zoals vermeld in 'Revisie van de Vegetatie van Nederland'
- Daarna de Nederlandse naam zoals vermeld in 'Revisie van de Vegetatie van Nederland'
- Daaronder wordt, indien van toepassing, met Δ de lokale vorm van het vegetatietype aangegeven.
- Informatie over locatie en soms over het beheer. Tussen haakjes verwijzing naar bijlage 5: Topologie
- Het aantal ingetekende vlakken op de kaart met dit vegetatietype
- Na de * staat het nummer van de vegetatieopname. De vegetatieopnamen zijn te vinden in bijlage 3 [PDF]

Veel lokale typen zijn na afloop vanachter de PC vastgesteld aan de hand van de in het veld genoteerde aspecten zoals bedekking van het veenmos in %, het aandeel van kenmerkende soorten en de boom- of struikbedekking.. Dit resulteerde met name bij de wilgenstruwelen tot een groot aantal duidelijk afwijkende typen. Verder onderzoek naar de struwelen van het Korenburgerveen kan leiden tot beter inzicht in de verschillende soorten typen struweel.

NB: de nummering van de lokale typen is gebaseerd op de kartering van zowel het Korenburgerveen als het Wooldse Veen. In dit rapport ontbreken lokale typen die uitsluitend in het Wooldse Veen zijn vastgesteld.

01-1

- r1Ab1a** *Riccietum fluitans typicum*
Typische subassociatie van de Watervorkjes-associatie
Δ Type van Loos blaasjeskruid (*Utricularia australis*)
- 6 vlakken

Kensoort: Watervorkje (*Riccia fluitans*)

In poelen, vijvers en in bomkraters en op plagplekken minstens 10% Loos blaasjeskruid (*Utricularia australis*)

* opname 116

01-2

- r1RG2** RG *Lemna minor*-[*Lemnetea minoris*]
RG Klein kroos-[Eendenkroos-klasse]
- 1 vlak

Kensoort: Klein kroos (*Lemna minor*)

In een plas

04-1

- r4RG1** RG *Chara globularis*-[*Charetea fragilis*]
RG Breekbaar kransblad-[Kranswieren-klasse]
- Δ Type van Pilvaren (*Pilularia globulifera*)

- 1 vlak

Vegetatie met Pilvaren (*Pilularia globulifera*) en een hoge bedekking van Breekbaar kransblad (*Chara globularis*)

* opname 37

05-1

r5RG2 RG *Hydrocharis morsus-ranae*-[*Hydrocharition morsus-ranae*]
RG Kikkerbeet-[Kikkerbeet-verbond]
Δ Type van Dwergkroos (*Lemna minuta*)

- 1 vlak

Vegetatie met een hoge bedekking van Kikkerbeet (*Hydrocharis morsus-ranae*) en Dwergkroos (*Lemna minuta*) in een poel langs de spoorlijn. Vanwege de droogte dit jaar zeldzaam in het gebied.

* opname 130

05-2

r5RG16 RG *Potamogeton natans*-[*Potametea*/*Lemnetea minoris*]
RG Drijvend fonteinkruid-[Fonteinkruiden-klasse/Eendenkroos-klasse]

- 19 vlakken

Op poelen en op recent afgeplagde terreinen.

* opname 16

05-3

r5RG2 RG *Hydrocharis morsus-ranae*-[*Hydrocharition morsus-ranae*]
RG Kikkerbeet-[Kikkerbeet-verbond]

- 1 vlak

Vegetatie met een hoge bedekking van Kikkerbeet (*Hydrocharis morsus-ranae*).

05-4

r5RG4 RG *Potamogeton pusillus*-*Elodea nuttalli*-[*Parvopotamion*]
RG Tengervonteinkruid en Smalle waterpest-[Verbond van de kleine fonteinkruiden]

- 1 vlak

In een poel.

06-1

r6Ab1 *Echinodoro-Potametum graminei*
Associatie van Ongelijkbladig fonteinkruid
Δ Type van Snavelzegge (*Carex rostrata*)

- 4 vlakken

Kensoort: Ongelijkbladig fonteinkruid (*Potamogeton gramineus*)

Op kwelplekken in de schraallanden, vaak samen met Snavelzegge (*Carex rostrata*) en Breekbaar kransblad (*Chara globularis*)

* opname 6

06-2

r6Ac1 *Pilularietum globuliferae*
Pilvaren-associatie
Δ Type van Snavelzegge (*Carex rostrata*)

- 1 vlak

Kensoort: Pilvaren (*Pilularia globulifera*)

Vegetatie met Pilvaren (*Pilularia globulifera*) met een hoge bedekking van Snavelzegge (*Carex rostrata*). Ook Vlottende bies (*Eleogiton fluitans*) en Moerashertshooi (*Hypericum elodes*) groeien hier.

* opname 3

06-3

r6Ac1 *Pilularietum globuliferae*
Pilvaren-associatie
Δ Type van Vensikkeldmos (*Warnstorfia fluitans*)

- 1 vlak

Kensoort: Pilvaren (*Pilularia globulifera*)

Vegetatie met een hoge bedekking van Pilvaren (*Pilularia globulifera*) en Vensikkeldmos (*Warnstorfia fluitans*).

* opname 58

o6-4

r6Ac1 *Pilularietum globuliferae*
Pilvaren-associatie

Δ Type van Ondergedoken moerasscherm

Kensoort: Pilvaren (*Pilularia globulifera*)

Soortenrijke vegetatie met veel Pilvaren (*Pilularia globulifera*), Ondergedoken moerasscherm (*Apium inundatum*), Vlottende bies (*Eleogiton fluitans*), Gewone waternavel (*Hydrocotyle vulgaris*) en Knolrus (*Juncus bulbosus*) op een plagplek langs de Kooiveldweg.

* opname 96

o6-5

r6Ac1 *Pilularietum globuliferae*
Pilvaren-associatie

Δ Type van Watercrassula

Kensoort: Pilvaren (*Pilularia globulifera*)

17 vlakken

Op plagplekken vegetaties met een hoge bedekking van Watercrassula (*Crassula helmsii*) en een veel lagere bedekking van Pilvaren (*Pilularia globulifera*).

* opnamen 56, 95

o6-6

r6Abz *Sparganietum minimi*
Associatie van Kleinste egelskop

Kensoort Kleinste egelskop (*Sparganium minimum*)

Kleine groeiplekken van Kleinste egelskop (*Sparganium natans*) in kleinen "poeltjes" die ontstaan zijn nijd de aanleg van de damwand bij de 'badkuip'. Plekken te klein om op de kaart in te tekenen.

o6-7

r6Ac2 *Scirpetum fluitantis*
Associatie van Vlottende bies

- 1 vlak

Kensoorten: Vlottende bies (*Eleogiton fluitans*) en Moerashertshooi (*Hypericum elodes*)

In en langs een poel. Kenmerkend is de hoge bedekking van Vlottende bies (*Eleogiton fluitans*)

* opname 30

o6-8

r6Ac4 *Samolo-Littorelletum*
Associatie van Waterpunge en Oeverkruid
Δ Type van Stijve moerasweegbree

- 1 vlak

Kensoort: Waterpunge (*Samolus valerandi*) en Oeverkruid (*Littorella uniflora*)

Drooggevalen oever van een poel langs de Dwarsdijk. Hoge bedekking van Stijve moerasweegbree (*Baldellia ranunculoides*). De kensoorten Waterpunge (*Samolus valerandi*) en Oeverkruid (*Littorella uniflora*) ontbreken.

* opname 65

o6-9

r6RG1 RG *Apium inundatum*-[*Hydrocotylo-Baldelion*]
RG Ondergedoken moerasscherm-[Verbond van Waternavel en Stijve moerasweegbree]

Zie o6-4 Niet op kaart in te tekenen

o6-10

r6RG3 RG *Potamogeton polygonifolius*-[*Littorelletea*]
RG Duizendknoopfonteinkruid-[Oeverkruid-klasse]

- 9 vlakken

Op kwelplekken, op open plekken in wilgstruweel en als pioniervegetatie in recent gegraven poelen.

* opnamen 104,164

o6-11

r6RG5 RG *Potamogeton natans*-[*Littorelletea*]
RG Drijvend fonteinkruid-[Oeverkruid-klasse]

Δ Type van Watercrassula

- 1 vlak

Vegetatie in een poel met Drijvend fonteinkruid (*Potamogeton natans*), submers minimaal 20% Watercrassula (*Crassula helmsii*).

o6-12

r6RG6 RG *Eleocharis multicaulis*-*Sphagnum*-[*Littorelletea*/*Scheuchzerietea*]
RG Veelstengelige waterbies en veenmos-[Oeverkruid-klasse/Klasse van de hoogveenslenken]

- 1 vlak

Een kleine plek in de schraallanden achter Den Oppas.

o6-13

r6RG7 RG *Juncus bulbosus*-*Sphagnum*-[*Littorelletea*/*Scheuchzerietea*]
RG Knolrus en veenmos-[Oeverkruid-klasse/Klasse van de hoogveenslenken]

- 11 vlakken

Op afgegraven terreinen en aan de oevers van poelen.

* opname 5

o6-14

r6Ac1 *Pilularietum globuliferae*
Pilvaren-associatie

Δ Type van Gewone waternavel (*Hydrocotyle vulgaris*)

- 6 vlakken

Kensoort: Pilvaren (*Pilularia globulifera*)

Vegetaties met Pilvaren (*Pilularia globulifera*) en een bedekking van minstens 10% Gewone waternavel (*Hydrocotyle vulgaris*). Komt voor op afgegraven terreinen in de bufferzone.

o6-15

r6Ac1 *Pilularietum globuliferae*

Pilvaren-associatie

- 1 vlak

Kensoort: Pilvaren (*Pilularia globulifera*)

Op plagplekken in de bufferzone. Komt op diverse plekken voor. Typisch is hoge bedekking van Pilvaren (*Pilularia globulifera*). Vaak is Watercrassula (*Crassula helmsii*) aanwezig in lage bekking. Zie **o6-5** In dit geval bedekt Pilvaren meer dan 50%.

o8-1

r8Bb4 *Typho-Phragmitetum*
Riet-associatie

- 35 vlakken

Kensoort: Riet (*Phragmites australis*)

Soortenarme vegetaties met Riet (*Phragmites australis*) als dominante soort.

* opname 163

o8-2

r8Bc1 *Caricetum ripariae*
Oeverzegge-associatie

Kensoort Oeverzegge (*Carex riparia*)

Dit vegetatietype is in 2007 gekarteerd. Oeverzegge (*Carex riparia*) bleek echter Moeraszegge (*Carex acutiformis*) te zijn. Dit vegetatietype komt niet voor in het Korenburgerveen. zie **o8-10** r8RG5 RG *Carex acutiformis*-[*Phragmitetalia*]

o8-3

r8Bd1 *Cladietum marisci*
Galigaan-associatie

Δ Type van Wilde gagel

- 16 vlakken

Kensoort: Galigaan (*Cladium mariscus*)

Vegetaties met Galigaan (*Cladium mariscus*) temidden van struweel van Wilde gagel (*Myrica gale*), de laatste soort bedekt minimaal 10%.

* opnamen 90, 102, 129

o8-4

r8Bd1 *Cladietum marisci*
Galigaan-associatie

- 3 vlakken

Kensoort: Galigaan (*Cladium mariscus*)

Hoge bedekkingen van Galigaan (*Cladium mariscus*) zonder Wilde gagel (*Myrica gale*)

o8-5

r8Bd3 *Caricetum elatae*
Associatie van Stijve zegge

- 37 vlakken

Kensoort: Stijve zegge (*Carex elata*)

Grote oppervlaktes met Stijve zegge (*Carex elata*) zijn te vinden in de schraallanden achter Den Oppas.

* opnamen 42, 78

o8-6

r8RG18 RG *Phragmites australis*-*Sphagnum squarrosum*-[*Phragmitetea*/Parvocaricetea]
RG Riet en Haakveenmos- [Riet-klasse/Klasse van de kleine zeggen]

Δ Type van Gewone waternavel (*Hydrocotyle vulgaris*)

- 24 vlakken

Betreft vegetaties met hoge bedekkingen van Riet (*Phragmites australis*) Gewone waternavel (*Hydrocotyle vulgaris*) en Veenmos (*Sphagnum species*)

* opname 89

o8-7

r8RG21 RG *Lysimachia vulgaris*-*Phragmites australis*-[*Phragmitetea*/Convolvulo-Filipenduletea]
RG Grote wederik en Riet- [Riet-klasse/Klasse van de natte strooiselruigten]

- 22 vlakken

Verspreid te vinden. Hoge bedekking van Grote wederik (*Lysimachia vulgaris*).

* opnamen 74, 82

o8-8

r8RG3 RG *Glyceria fluitans*-[*Nasturtio-Glycerietalia*]
RG Mannagras-[Vlotgras-orde]

- 6 vlakken

In sloten en in poelen.

* opname 145

o8-9

r8RG4 RG *Equisetum fluitans*-[*Phragmitetalia*]
RG Holpijp-[Riet-orde]

- 2 vlakken

Op een kwelplek op een geplagd grasland en in een sloot.

* opname 97

o8-10

r8RG5 RG *Carex acutiformis*-[*Phragmitetalia*]
RG Moeraszegge-[Riet-orde]

- 10 vlakken

Uitgestrekte velden met Moeraszegge (*Carex acutiformis*) zijn te vinden in het zuiden van het gebied. In 2007 abusievelijk benoemt als r8Bc1 *Caricetum ripariae* Oeverzegge-associatie.

* opname 67

o8-11

r8Bazb *Cicuto-Caricetum pseudocyperi Menyanthesosum*
Subassociatie met Waterdrieblad van de Associatie van Waterscheerling en Hoge cyperzegge

- 4 vlakken

Kensoorten: Hoge cyperzegge(*Carex pseudo-cyperus*) en Grote boterbloem (*Ranunculus lingua*) zijn kensoorten van de associatie. Grote boterbloem (*Ranunculus lingua*) ook van de subassociatie.

Op gekapt en geplagd elzenbroek achter Den Oppas. Soortenrijke vegetatie met de kensoorten Hoge cyperzegge (*Carex pseudocyperus*) en Grote boterbloem (*Ranunculus lingua*) in grote aantallen. De kensoort Waterscheerling (*Cicuta virosa*) ontbreekt.

o8-12

r8Bc3 *Caricetum vesicariae*
Blaaszegge-associatie

- 1 vlak

Kensoort: Blaaszegge (*Carex vesicaria*)

Op een natte plek in een grasland in het zuiden van het gebied.

o8-13

r8RG10 RG *Typha latifolia*-[*Phragmitetalia*]
RG Grote lisdodde-[Riet-klasse]

- 18 vlakken

Soortenarme vegetaties met veel Grote lisdodde (*Typha latifolia*). Te vinden in poelen, laagtes in afgegraven terreinen en in moerassen.

o8-14

r8Bb4 *Typho-Phragmitetum*
Riet-associatie
Δ Type van Lidrus (*Equisetum palustre*)

1 vlak

Kensoort: Riet (*Phragmites australis*)

Betreft een rietveld met een hoge bedekking van Lidrus (*Equisetum palustre*)

o8-15

r8Bb4 *Typho-Phragmitetum*
Riet-associatie
Δ Type van Waterviolier (*Hottonia palustris*)

- 2 vlakken

Kensoort: Riet (*Phragmites australis*)

Rietvelden met veel Waterviolier (*Hottonia palustris*).

o8-16

r8RG8 RG *Glyceria maxima*-[*Phragmitetalia*]
RG Liesgras-[Riet-klasse]

- 7 vlakken

Soortenarme vegetaties met een hoge bedekking van Liesgras (*Glyceria maxima*) in sloten, in een greppel en in een beek.

09-1

r9Aa3a *Carici curtae-Agrostietum typicum*

Typische subassociatie van de Associatie van Moerasstruisgras en Zompzegge

- 2 vlakken

Kensoorten: Zompzegge (*Carex curta*), Sterzegge (*Carex echinata*) en Schildereprijs (*Veronica scutellata*).

Grasland achter Den Oppas; een hoge bedekking van Moerasstruisgras (*Agrostis canina*) en veel Zompzegge (*Carex curta*). Ook Moerasbasterdwederik (*Epilobium palustre*) en Schildereprijs (*Veronica scutellata*) zijn hier veel te vinden.

* opname 73

09-2

r9Aa3 *Carici curtae-Agrostietum*

Associatie van Moerasstruisgras en Zompzegge

Δ Type van Waterdrieblad (*Menyanthes trifoliata*)

- 1 vlak

Kensoorten: Zompzegge (*Carex curta*), Sterzegge (*Carex echinata*) en Schildereprijs (*Veronica scutellata*).

Vegetatie met Waterdrieblad (*Menyanthes trifoliata*), Veenpluis (*Eriophorum angustifolium*) en Zompzegge (*Carex curta*)

* opname 153

09-3

r9Aa3 *Carici curtae-Agrostietum*

Associatie van Moerasstruisgras en Zompzegge

Δ Type van Zompzegge (*Carex curta*) en veenmos (*Sphagnum species*)

Kensoorten: Zompzegge (*Carex curta*), Sterzegge (*Carex echinata*) en Schildereprijs (*Veronica scutellata*).

Vegetatie met een hoge bedekking van Zompzegge (*Carex curta*) en minstens 10% veenmos (*Sphagnum species*)

* opname 155

09-4

r9Aa3b *Carici curtae-Agrostietum caricetosum diandrae*

Subassociatie met Ronde zegge van de Associatie van Moerasstruisgras en Zompzegge

- 2 vlakken

Kensoorten: Zompzegge (*Carex curta*), Sterzegge (*Carex echinata*) en Schildereprijs (*Veronica scutellata*).

In de graslanden achter Den Oppas: veel Ronde zegge (*Carex diandra*), Sterzegge (*Carex echinata*), Draadzegge (*Carex lasiocarpa*), Wataardbei (*Comarum palustre*) en Moerasviooltje (*Viola palustris*)

* opnamen 80, 81

09-5

r9RG1 RG *Carex nigra-Agrostis canina*-[*Caricion nigrae*]

RG Zwarte zegge en Moerasstruisgras-[Verbond van Zwarte zegge]

- 57 vlakken

Verspreid over het gebied te vinden: vegetaties met een hoge bedekking van Moerasstruisgras (*Agrostis canina*) en Zwarte zegge (*Carex nigra*). Regelmatig ook met Veenmos (*Sphagnum species*)

* opnamen 60, 72

09-6

r9RG3 RG *Polytrichum commune* subsp. *commune*-[*Caricion nigrae*]

RG Gewoon haarmos-[Verbond van Zwarte zegge]

- 6 vlakken

Op de overgang van berkenbroek naar hoogveen te vinden. Kenmerkend zijn de horsten van Gewoon haarmos (*Polytrichum commune* subsp. *commune*) in een zeer hoge bedekking. Regelmatig ook met Veenpluis (*Eriophorum angustifolium*) en Veenmos (*Sphagnum species*).

* opnamen 154, 173

09-7

r9RG4 RG *Calamagrostis canescens*-[*Caricion nigrae*]
RG Hennegras-[Verbond van Zwarte zegge]

- 62 vlakken

Verspreid over het gebied te vinden: plekken met Hennegras (*Calamagrostis canescens*) als dominante soort.

* opname 32

09-8

r9RG8 RG *Eleocharis palustris* subsp. *palustris*-[*Parvocaricetea*]
RG Gewone waterbies-[Klasse van de kleine zeggen]

Δ Type van Watercrassula (*Crassula helmsii*)

- 43 vlakken

In ondiep water of op drooggevalen laagtes: Gewone waterbies (*Eleocharis palustris*) met een hoge bedekking van Watercrassula (*Crassula helmsii*)

* opname 61

09-9

r9RG9 RG *Carex oederi* subsp. *oederi*-[*Parvocetalia*]
RG Dwergzegge-[Klasse van de kleine zeggen]

- 1 vlak

Op recent afgegraven terreinen zijn vaak moeilijk te benoemen vegetaties te vinden. Vanwege de (vrij) hoge bedekking van Dwergzegge (*Carex oederi* subsp. *oederi*) is gekozen voor dit vegetatietype.

* opname 45

09-10

r9RG10 RG *Carex oederi* subsp. *oedocarpa*-[*Parvocaricetea*]
RG Geelgroene zegge-[Klasse van de kleine zeggen]

- 7 vlakken

Op recent afgegraven terreinen zijn vaak moeilijk te benoemen vegetaties te vinden. Vanwege de (vrij) hoge bedekking van Geelgroene zegge (*Carex oederi* subsp. *oedocarpa*) is gekozen voor dit vegetatietype.

* opnamen 34,36, 47

09-11

r9RG11 RG *Mentha aquatica*-*Hydrocotyle vulgaris*-[*Parvocaricetea*]
RG Watermunt en Gewone waternavel-[Klasse van de kleine zeggen]

- 22 vlakken

Op drassige plaatsen op afgegraven terrein: een hoge bedekking van Watermunt (*Mentha aquatica*) en/of Gewone waternavel (*Hydrocotyle vulgaris*). Gewoon puntmos (*Calliergonella cuspidata*) is vaak dominant in de moslaag.

* opnamen 28, 75

09-12

r9RG2 RG *Molinia caerulea*-[*Caricion nigrae*]
RG Pijpenstrootje-[Verbond van Zwarte zegge]

- 9 vlakken

Vegetaties met een hoge bedekking van Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*) onder invloed van regenwater. Zwarte zegge (*Carex nigra*) en Moerasstruisgras (*Agrostis canina*) zijn regelmatige begeleiders.

10-1

r10Aa2a *Sphagno-Rhynchosporium sphagnetosum cuspidati*
Subassociatie met Waterveenmos van de associatie van Veenmos en Snavelbies

- 41 vlakken

Kensoorten: Witte snavelbies (*Rhynchospora alba*) en Fraai veenmos (*Sphagnum fallax*) zijn kensoorten van het verbond. IJl stompmos (*Cladopodiella fluitans*) is de kensoort van de associatie. Waterveenmos (*Sphagnum cuspidatum*) en Kleine zonnedauw (*Drosera intermedia*) zijn differentierende soorten.

Komt voor in verlandende "jonge" veenputten (meestal) in hoogveen met Witte snavelbies (*Rhynchospora alba*) en een hoge bedekking van Waterveenmos (*Sphagnum cuspidatum*)

* opnamen 121, 146

10-2

r10Aa2b *Sphagno-Rhynchosporetum sphagnetosum recurvi*

Subassociatie met Fraai veenmos van de associatie van Veenmos en Snavelbies

- 38 vlakken

Kensoorten: Witte snavelbies (*Rhynchospora alba*) en Fraai veenmos (*Sphagnum fallax*) zijn kensoorten van het verbond. IJl stompmos (*Cladopodiella fluitans*) is de kensoort van de associatie. Waterveenmos (*Sphagnum cuspidatum*) en Kleine zonnedauw (*Drosera intermedia*) zijn differentierende soorten

Verlandende veenputten (meestal) in hoogveen met Witte snavelbies (*Rhynchospora alba*) en een hoge bedekking van Fraai veenmos (*Sphagnum fallax*)

* opname 132

10-3

r10Ab1 *Eriophoro-Caricetum lasiocarpae*

Associatie van Draadzegge en Veenpluis

- 13 vlakken

Draadzegge (*Carex lasiocarpa*) is kensoort van de associatie. Differentiërende soorten zijn Wateraardbei (*Comarum palustre*), Gewone waternavel (*Hydrocotyle vulgaris*)

In de schraallanden achter Den Oppas. Soortenrijke vegetaties met de kensoort Draadzegge (*Carex lasiocarpa*), regelmatig Wateraardbei (*Comarum palustre*), Waterdrieblad (*Menyanthes trifoliata*), Moeraswederik (*Lysimachia thyrsiflora*) en Gewone waternavel (*Hydrocotyle vulgaris*).

* opnamen 77, 79

10-4

r10Ab2 *Eriophoro-Caricetum lasiocarpae*

Associatie van Draadzegge en Veenpluis

Δ Type van Wilde gagel (*Myrica gale*)

- 3 vlakken

Draadzegge (*Carex lasiocarpa*) is kensoort van de associatie. Differentiërende soorten zijn Wateraardbei (*Comarum palustre*), Gewone waternavel (*Hydrocotyle vulgaris*)

Aan de rand van het hoogveen met de kensoort Draadzegge (*Carex lasiocarpa*), veel Veenpluis (*Eriophorum angustifolium*) en een hoge bedekking van Wilde gagel (*Myrica gale*) en Veenmos (*Sphagnum species*).

* opnamen 122, 148

10-5

r10DG2 DG *Nymphaea alba*-[*Scheuchzerietea*]

DG Witte waterlelie en Veenmos-[Klasse van de hoogveenslenken]

- 1 vlak

Slechts voorkomend in de Parallelvijver. Groeit hier samen met veel Loos blaasjeskruid (*Utricularia australis*).

* opname 91

10-6

r10RG2 RG *Sphagnum cuspidatum*-[*Scheuchzerietea*]

RG Waterveenmos-[Klasse van de hoogveenslenken]

- 22 vlakken

Soortenarme vegetaties met Waterveenmos (*Sphagnum cuspidatum*) als dominante soort soms samen met witte snavelbies (*Rhynchospora alba*). In jonge veenputten en recent gegraven poelen langs de damwand.

* opnamen 138, 139

10-7

r10RG4 RG *Carex rostrata*-[*Scheuchzerietea*]

RG Snavelzegge-[Klasse van de hoogveenslenken]

- 70 vlakken

Soortenarme vegetatie op natte plekken in hoogveen met Snavelzegge (*Carex rostrata*).

* opnamen 108, 136, 157

10-8

r10RG5 RG *Eriophorum angustifolium*-*Sphagnum*-[*Scheuchzerietea*]
RG Veenpluis en Veenmos-[Klasse van de hoogveenslenken]

Soortenarme vegetatie op natte plekken in hoogveen met Veenpluis (*Eriophorum angustifolium*) en een hoge bedekking van Veenmos (*Sphagnum species*).

* opname 141

10-9

r10RG6 RG *Molinia caerulea*-*Sphagnum*-[*Scheuchzerietea*]
RG Pijpenstrootje en Veenmos-[Klasse van de hoogveenslenken]

- 26 vlakken

Vegetatie in hoogveen op de veendijken en langs veenputten. Kenmerkend is de hoge bedekking van Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*) en Veenmos (*Sphagnum species*).

10-10

r10RG7 RG *Utricularia minor*-[*Scheuchzerietea*]
RG Klein blaasjeskruid-[Klasse van de hoogveenslenken]

- 9 vlakken

Zeer soortenarme vegetatie in recent gegraven poelen en in open veenputten in hoogveen.

* opname 135

10-11

r10DG1 DG *Juncus effusus*-*Sphagnum*-[*Scheuchzerietea*]
DG Pitrus en Veenmos-[Klasse van de hoogveenslenken]

- 13 vlakken

Door Pitrus (*Juncus effusus*) gedomineerde vegetaties aan de de rand van hoogveen

* opname 172

10-12

r10RG3 RG *Vaccinium oxycoccos*-*Sphagnum*-[*Scheuchzerietea*]
RG Kleine veenbes-[Klasse van de hoogveenslenken]

- 1 vlak

Een kleine plek in hoogveen met een hoge bedekking van Kleine veenbes (*Vaccinium oxycoccos*) en Veenmos (*Sphagnum species*).

11-1

r11Aa1 *Lycopodio-Rhynchosporium*
Associatie van Moeraswolfsklauw en Snavelbies

- 12 vlakken

Kensoorten: Bruine snavelbies (*Rhynchospora fusca*), Kleine zonnedaauw (*Drosera intermedia*) en Moeraswolfsklauw (*Lycopodiella inundata*)

Pioniervegetatie op afgeplagde bodem, vooral in de bufferzone. De kensoorten Bruine snavelbies (*Rhynchospora fusca*), Kleine zonnedaauw (*Drosera intermedia*) en Moeraswolfsklauw (*Lycopodiella inundatum*) zijn niet overal present.

* opnamen 18, 70, 92, 113, 167

11-2

r11Aa2a *Ericetum tetralicis sphagnetosum*
Subassociatie met Veenmos van de Associatie van Gewone dophei

- 149 vlakken

Kensoorten: Veenbies (*Trichophorum cespitosum* subsp. *germanicum*), Kussentjesveenmos (*Sphagnum compactum*) en Zacht veenmos (*Sphagnum tenellum*). Differentiërende soorten zijn Lavendelhei (*Andromeda polifolia*), Eenarig wollegras (*Eriophorum vaginatum*), Kleine veenbes (*Vaccinium oxycoccos*) en Wrattig veenmos (*Sphagnum papillosum*).

Algemeen in het hoogveen en in de schraallanden achter Den Oppas.

* opnamen 2, 93, 112, 120, 159, 161, 169

11-3

r11Aa2b *Ericetum tetralicis vaccinietosum*

Subassociatie met bosbessen van de Associatie van Gewone dophei

Δ Type van Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*)

- 73 vlakken

Kensoorten: Veenbies (*Trichophorum cespitosum* subsp. *germanicum*), Kussentjesveenmos (*Sphagnum compactum*) en Zacht veenmos (*Sphagnum tenellum*). Differentiërende soorten zijn Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*) en Rode bosbes (*Vaccinium vitis-idaea*)

Natte hei in hoogveen Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) bedekt minstens 10%

11-4

r11Aa2b *Ericetum tetralicis vaccinietosum*

Subassociatie met bosbessen van de Associatie van Gewone dophei

- 2 vlakken

Kensoorten: Veenbies (*Trichophorum cespitosum* subsp. *germanicum*), Kussentjesveenmos (*Sphagnum compactum*) en Zacht veenmos (*Sphagnum tenellum*). Differentiërende soorten zijn Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*) en Rode bosbes (*Vaccinium vitis-idaea*)

Natte hei in hoogveen met een hoge bedekking van Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*)

11-5

r11Ba1a *Erico-Sphagnum magellanici typicum*

Typische subassociatie van de Associatie van Gewone dophei en Veenmos

- 30 vlakken

Kensoorten: Lavendelhei (*Andromeda polifolia*), Eenarig wollegras (*Eriophorum vaginatum*) en Hoogveenveenmos (*Sphagnum magellanicum*)

Natte hei in hoogveen met bulten en slenken met een hoge bedekking van Hoogveenveenmos (*Sphagnum magellanicum*) en Wrattig veenmos (*Sphagnum papillosum*). De kensoorten Lavendelhei (*Andromeda polifolia*) en Eenarig wollegras (*Eriophorum vaginatum*) zijn in alle vlakken aanwezig.

* opnamen 133, 137, 142, 144, 149

11-6

r11Ba1a *Erico-Sphagnum magellanici typicum*

Typische Subassociatie van de Associatie van Gewone dophei en Veenmos

Δ Type van Veenhaarmos (*Polytrichum juniperinum* var. *affine*)

- 1 vlak

Kensoorten: Lavendelhei (*Andromeda polifolia*), Eenarig wollegras (*Eriophorum vaginatum*) en Hoogveenveenmos (*Sphagnum magellanicum*)

Natte hei in hoogveen met een hoge bedekking van Veenhaarmos (*Polytrichum juniperinum* var. *affine*).

Veenhaarmos (*Polytrichum juniperinum* var. *affine*) is een zeldzame soort die alleen in hoogveen te vinden is. Deze soort komt op diverse plekken in het Vragenderveen voor maar bijna nergens meer dan 20% bedekkend.

11-7

r11RG2 RG *Eriophorum vaginatum*-[Oxycocco-Sphagnetes]

RG Eenarig wollegras-[Klasse van de hoogveenslenken en natte heiden]

- 149 vlakken

Vegetatie in hoogveen met een hoge bedekking van Eenarig wollegras (*Eriophorum vaginatum*)

* opname 119

11-8

r11RG2 RG *Eriophorum vaginatum*-[Oxycocco-Sphagnetes]

RG Eenarig wollegras-[Klasse van de hoogveenslenken en natte heiden]

Δ Type van Wilde gagel (*Myrica gale*)

- 5 vlakken

Vegetatie in hoogveen met een hoge bedekking van Eenarig wollegras (*Eriophorum vaginatum*) en van minstens 10% Wilde gagel (*Myrica gale*).

* opname 123

11-9

r11RG3 RG *Molinea caerulea*-*Eriophorum angustifolium*-[*Oxycocco-Sphagnetum*]
RG Pijpenstrootje en Veenpluis-[Klasse van de hoogveenslenken en natte heiden]

- 115 vlakken

Vegetatie in hoogveen op de veendijken en langs veenputten met een hoge bedekking van Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*)

* opnamen 106, 152, 162

11-10

r11Aa2c *Ericetum tetralicis typicum*
Typische subassociatie van de Associatie van Gewone dophei

- 2 vlakken

Kensoorten: Veenbies (*Trichophorum cespitosum* subsp. *germanicum*), Kussentjesveenmos (*Sphagnum compactum*) en Zacht veenmos (*Sphagnum tenellum*). Van de subassociatie Trekrus (*Juncus squarrosus*). Natte hei met veel Trekrus (*Juncus squarrosus*) en Veenbies (*Trichophorum cespitosum* subsp. *germanicum*) in het Meddose veen.

* opname 110

11-11

r11Aa2e *Ericetum tetralicis orchidietosum*
Subassociatie met orchideeën van de Associatie van Gewone dophei

- 7 vlakken

Kensoorten: Veenbies (*Trichophorum cespitosum* subsp. *germanicum*), Kussentjesveenmos (*Sphagnum compactum*) en Zacht veenmos (*Sphagnum tenellum*). Differentiërende soorten zijn Gevlekte orchis (*Dactylorhiza maculata* subsp. *maculata*), Heidekartelblad (*Pedicularis sylvatica*), Liggende vleugeltjesbloem (*Polygala serpyllifolia*), Tandjesgras (*Danthonia decumbens*) Welriekende nachtorchis (*Platanthera bifolia*) en Blauwe knoop (*Succisa pratensis*)

Soortenrijke natte hei met veel Blauwe zegge (*Carex panicea*), Gevlekte orchis (*Dactylorhiza maculata* subsp. *maculata*) Welriekende nachtorchis (*Platanthera bifolia*), Heidekartelblad (*Pedicularis sylvatica*), Blauwe knoop (*Succisa pratensis*) en Liggende vleugeltjesbloem (*Polygala serpyllifolia*). Te vinden in de schraallanden achter Den Oppas.

* opname 68

11-12

r11Aa2a *Ericetum tetralicis sphagnetosum*
Subassociatie met Veenmos van de Associatie van Gewone dophei

Δ Type van Wilde gael (*Myrica gale*)

- 6 vlakken

Kensoorten: Veenbies (*Trichophorum cespitosum* subsp. *germanicum*), Kussentjesveenmos (*Sphagnum compactum*) en Zacht veenmos (*Sphagnum tenellum*). Differentiërende soorten zijn Gevlekte orchis (*Dactylorhiza maculata* subsp. *maculata*), Heidekartelblad (*Pedicularis sylvatica*), Liggende vleugeltjesbloem (*Polygala serpyllifolia*), Tandjesgras (*Danthonia decumbens*) Welriekende nachtorchis (*Platanthera bifolia*) en Blauwe knoop (*Succisa pratensis*)

Natte hei met een bedekking van minstens 10% Wilde gael (*Myrica gale*)

12-1

r12Ba1b *Ranunculo-Alopecuretum typicum*
Typische subassociatie van de Associatie van Geknikte vossenstaart

Δ Type van Ruige zegge (*Carex hirta*)

- 1 vlak

Fioringras (*Agrostis stolonifera*) en Geknikte vossenstaart (*Alopecurus geniculatus*) zijn kensoorten van de orde en het verbond.

Gedempte greppel in een grasland langs de Kooiveldweg. Zeer hoge bedekking van Ruige zegge (*Carex hirta*)

* opname 15

12-2

r12RG6 RG *Juncus articulatus*-[*Lolio-Potentillion anserinae*/Phragmitetea]
RG Zomprus-[Zilverschoon-verbond/Riet-klasse]

- 3 vlakken

Op geplagde bodem in de bufferzone. Bedekking van Zomprus (*Juncus articulatus*) minstens 10%

12-3

r12RG6 RG *Juncus articulatus*-[*Lolio-Potentillion anserinae*/Phragmitetea]
RG Zomprus-[Zilverschoon-verbond/Riet-klasse]

Δ Type van Moerasrolklaver (*Lotus pedunculatus*)

- 1 vlak

Op geplagde bodem in de bufferzone. Moerasrolklaver (*Lotus pedunculatus*) bedekt meer dan 75% en Zomprus (*Juncus articulatus*) bedekt 10%.

* opname 57

12-4

r12RG1 RG *Agrostis stolonifera*-[*Lolio-Potentillion anserinae*]
RG Fioringras-[Zilverschoon-verbond]

- 7 vlakken

Vochtige voedselrijke graslanden met een hoge bedekking van Fioringras (*Agrostis stolonifera*)

* opname 87

12-5

r12RG9 RG *Poa trivialis*-*Lolium perenne*-[*Plantaginetea majoris*]
RG ruw beemdgras en Engels raaigras-[Weegbree-klasse]

- 16 vlakken

Soortenarm cultuurgrasland.

14-1

r14RG5 RG *Agrostis capillaris*-*Hypochaeris radicata*-[*Trifolio-Festucetalia ovinae*]
RG Gewoon struisgras en Gewoon biggenkruid-[Struisgras-orde]

Soortenarm droog grasland: hoge bedekking van Gewoon struisgras (*Agrostis capillaris*). Gewoon biggekruid (*Hypochaeris radicata*) komt niet altijd in deze graslanden voor.

* opname 20

14-2

r14RG5 RG *Agrostis capillaris*-*Hypochaeris radicata*-[*Trifolio-Festucetalia ovinae*]
RG Gewoon struisgras en Gewoon biggenkruid-[Struisgras-orde]

Δ Type Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*)

- 39 vlakken

Geplagde graslanden< Typerend is de zeer hoge bedekking van Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*).

Gewoon struisgras (*Agrostis capillaris*) komt in lage bedekkingen voor.

* opnamen 33, 62

14-3

r14RG19 RG *Rumex acetosella*-[*Koelerio-Corynephoretea*/Arrhenatheretalia]
RG Schapenzuring-[Klasse van de droge graslanden op zandgrond/Glanshaver-orde]

- 5 vlakken

Op droge, hoger gelegen plekken, in cultuurgrasland.

* opname 64

14-4

r14RG20 RG *Plantago lanceolata*-[*Koelerio-Corynephoretea*/Arrhenatheretalia]
RG Smalle weegbree-[Klasse van de droge graslanden/Glanshaver-orde]

- 4 vlakken

Cultuurgrasland met een hoge bedekking van Smalle weegbree (*Plantago lanceolata*)

16-1

r16Aa1c *Cirsio dissecti-Molinietosum peucedanetosum*
Subassociatie met Melkeppe van het Blauwgrasland
Δ Type van Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*)

- 1 vlak

Kale jonker (*Cirsium palustre*), Lidrus (*Equisetum palustre*), Biezenknoppen (*Juncus conglomeratus*), Wilde bertram (*Achillea ptarmica*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Ruw walstro (*Galium uliginosum*) zijn kensoorten van de orde. Blauwe zegge (*Carex panicea*) is kensoort van de associatie. Melkeppe (*Peucedanum palustre*), Gewone waternavel (*Hydrocotyle vulgaris* Hennegras (*Calamagrostis canescens*) en Riet (*Phragmites australis*) zijn de differentiërende soorten.

Soortenrijke vegetatie in de schraallanden achter Den Oppas. In dit type bedekt Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) 20%.

* opname 1

16-2

r16Aa1c *Cirsio dissecti-Molinietosum peucedanetosum*
Subassociatie met Melkeppe van het Blauwgrasland
Δ Type van Waterdrieblad (*Menyanthes trifoliata*)

- 5 vlakken

Kale jonker (*Cirsium palustre*), Lidrus (*Equisetum palustre*), Biezenknoppen (*Juncus conglomeratus*), Wilde bertram (*Achillea ptarmica*), Kleine valerian (*Valeriana dioica*) en Ruw walstro (*Galium uliginosum*) zijn kensoorten van de orde. Blauwe zegge (*Carex panicea*) is kensoort van de associatie. Melkeppe (*Peucedanum palustre*), Gewone waternavel (*Hydrocotyle vulgaris* Hennegras (*Calamagrostis canescens*) en Riet (*Phragmites australis*) zijn de differentiërende soorten.

Soortenrijke vegetatie in de schraallanden achter Den Oppas met een hoge bedekking (> 20%) van Waterdrieblad (*Menyanthes trifoliata*).

* opname 7

16-3

r16Ab3b *Ranunculo-Senecionetum caricetosum paniceae*
Subassociatie met Blauwe zegge van de Associatie van Boterbloemen en Waterkruiskruid

- 3 vlakken

Echte koekoeksbloem (*Silene flos-cuculi*), Grote ratelaar (*Rhinanthus angustifolius*), Brede orchis (*Dactylorhiza maculata* subsp. *majalis*), Gewone dotterbloem (*Caltha palustris* subsp. *palustris*) en Moerasrolklaver (*Lotus pedunculatus*) zijn de kensoorten van het verbond. Gevleugeld hertschooi (*Hypericum tetrapterum*) is kensoort van de associatie. Blauwe zegge (*Carex panicea*) als differentiërende soort.

In schraallanden achter Den Oppas

* opnamen 29, 31, 35

16-4

r16Ab4 *Scirpetum sylvatici*
Bosbies-associatie

- 3 vlakken

Echte koekoeksbloem (*Silene flos-cuculi*), Grote ratelaar (*Rhinanthus angustifolius*), Brede orchis (*Dactylorhiza maculata* subsp. *majalis*), Gewone dotterbloem (*Caltha palustris* subsp. *palustris*) en Moerasrolklaver (*Lotus pedunculatus*) zijn de kensoorten van het verbond. Bosbies (*Scirpus sylvaticus*) is de kensoort van de associatie.

Kleine oppervlaktes op kwelplekken in grasland en moeras.

* opname 85

16-5

r16RG1 RG *Succisa pratensis-Carex panicea*-[Junco-Molinion]
RG Blauwe knoop en Blauwe zegge-Verbond van Biezenknoppen en Pijpenstrootje]

- 3 vlakken

Vegetaties in op plagplekken: bedekking van Blauwe knoop (*Succisa pratensis*) minimaal 20%. Op plekken waar hooi uit de schraallanden is uitgestrooid.

* opname 83

16-6

r16RG5 RG *Festuca rubra*-*Lotus pedunculatus*-[*Calthion palustris*]
RG Rood zwenkgras en Moerasrolklaver-[Dotterbloem-verbond]

- 22 vlakken

Soortenrijke vegetaties op geplagde bodem: hoge bedekking van Moerasrolklaver (*Lotus pedunculatus*)

* opname 38

16-7

r16RG6 RG *Juncus conglomeratus*-[*Calthion palustris*/*Caricion nigrae*]
Rompgemeenschap van Biezenknoppen

- 2 vlakken

Soortenrijke vegetaties op geplagde bodem. Kenmerkend is de hoge bedekking van Biezenknoppen (*Juncus conglomeratus*)

16-8

r16RG7 RG *Holcus lanatus*-*Silene flos-cuculi*-[*Molinietalia*]
RG Gestreepte witbol en Echte koekoeksbloem-[Pijpenstrootje-orde]

- 19 vlakken

Graslanden die worden verschraald d.m.v. maaien en afvoeren.

* opname 14

16-9

r16RG7 RG *Holcus lanatus*-*Silene flos-cuculi*-[*Molinietalia*]
RG Gestreepte witbol en Echte koekoeksbloem-[Pijpenstrootje-orde]
Δ Type van Kantig hertshooi (*Hypericum maculatum* subsp. *obtusiusculum*)

- 2 vlakken

Soortenrijk grasland met een hoge bedekking van Kantig hertshooi (*Hypericum maculatum* subsp. *obtusiusculum*).
In grasland achter Den Oppas.

* opname 86

16-10

r16RG19 RG *Bromus hordeaceus*-[*Arrhenatheretalia*]
RG Zachte dravik-[Glanshaver-orde]

- 6 vlakken

Droge soortenarme graslanden in de bufferzone.

* opname 40

16-11

r16RG23 RG *Holcus lanatus*-*Lolium perenne*-[*Molinio-Arrhenatheretea*]
RG Gestreepte witbol en Engels raaigras-[Klasse van de matig voedselrijke graslanden]

- 95 vlakken

Soortenarm, recent uit cultuur genomen, grasland.

* opname 13

16-12

r16RG24 RG *Anthoxanthum odoratum*-[*Molinio-Arrhenatheretea*]
RG Gewoon reukgras-[Klasse van de matig voedselrijke graslanden]

- 11 vlakken

Uit cultuur genomen grasland: hoge bedekking van Gewoon reukgras (*Anthoxanthum odoratum*)

* opname 44, 48

16-13

r16RG28 RG *Juncus acutiflorus*-[*Molinietalia*]
RG Veldrus en Ruw beemdgras-[Pijpenstrootje-orde]

- 68 vlakken

Uit cultuur genomen graslanden met een hoge bedekking van Veldrus (*Juncus acutiflorus*). Dit type komt ook veel voor op geplagde terreinen in de bufferzone.

* opnamen 4, 17

16-14

r16RG8 RG *Juncus effusus*-[*Molinietalia*]/*Lolio-Potentillion anserinae*
RG Pitrus-[Pijpenstrootje-orde/Zilverschoon-verbond]

- 59 vlakken

Op storings plekken in graslanden en op natuurbouwterreinen.

16-15

r16RG5 RG *Festuca rubra*-*Lotus pedunculatus*-[*Calthion palustris*]
RG Rood zwenkgras en Moerasrolklaver-[Dotterbloem-verbond]

Δ Type van Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*)

- 1 vlak

Op geplagde bodem: bedekking van Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*) 50%

16-16

r16Aa1c *Cirsio dissecti*-*Molinietosum peucedanetosum*
Subassociatie met Melkeppe van het Blauwgrasland

- 6 vlakken

Kale jonker (*Cirsium palustre*), Lidrus (*Equisetum palustre*), Biezenknoppen (*Juncus conglomeratus*), Wilde bertram (*Achillea ptarmica*), Kleine valerian (*Valeriana dioica*) en Ruw walstro (*Galium uliginosum*) zijn kensoorten vande orde. Blauwe zegge (*Carex panicea*) van de associatie. Melkeppe (*Peucedanum palustre*), Gewone waternavel (*Hydrocotyle vulgaris*), Hennegras (*Calamagrostis canescens*) en Riet (*Phragmites australis*) zijn de differentiërende soorten.

Soortenrijke vegetaties in schraallanden achter Den Oppas.

16-17

r16Aa2 *Crepido-Juncetum acutiflori*
Veldrus-associatie

- 18 vlakken

Kale jonker (*Cirsium palustre*), Lidrus (*Equisetum palustre*), Biezenknoppen (*Juncus conglomeratus*), Wilde bertram (*Achillea ptarmica*), Kleine valerian (*Valeriana dioica*) en Ruw walstro (*Galium uliginosum*) zijn kensoorten vande orde. Veldrus (*Juncus acutiflorus*) is de kensoort van de associatie.

Soortenrijke vegetaties in de schraallanden achter Den Oppas en op geplagde bodem.

16-18

r16RG23 RG *Holcus lanatus*-*Lolium perenne*-[*Molinio-Arrhenatheretea*]
RG Gestreepte witbol en Engels raaigras-[Klasse van de matig voedselrijke graslanden]

Δ Type van Witte klaver (*Trifolium repens*)

Soortenarm ingezaaid cultuurgrasland. Witte klaver (*Trifolium repens*) bedekt 90%.

16-19

r16RG26 RG *Rhinanthus angustifolius*-[*Molinio-Arrhenatheretea*]
RG Grote ratelaar-[Klasse van de matig voedselrijke graslanden]

- 1 vlak

Grasland; Grote ratelaar (*Rhinanthus angustifolius*) bedekt 40%.

16-20

- r16RG23** RG *Holcus lanatus*-*Lolium perenne*-[*Molinio-Arrhenatheretea*]
 RG Gestreepte witbol en Engels raaigras-[Klasse van de matig voedselrijke graslanden]
 Δ Type van Akkerdistel (*Cirsium arvense*)
- 3 vlakken
- Soortenarm weiland. Bedekking van Akkerdistel (*Cirsium arvense*) minstens 10%.

16-21

- r16RG21** RG *Trifolium pratense*-[*Arrhenatheretalia*/*Plantaginetea majoris*]
 RG Rode klaver-[Glanshaver-orde/Weegbree-klasse]
- 1 vlak
- Grasland ingezaaid met Italiaans raaigras (*Lolium multiflorum*) en Rode klaver (*Trifolium pratense*).

18-1

- r18Aa2** *Melampyro pratensis*-*Hieracietum sabaudi*
 Associatie van Boshavikskruid en Gladde witbol
- 2 vlakken
- Boshavikskruid (*Hieracium sabaudum* agg.) is de kensoort.
 In een berm onder eiken: hoge bedekking van Gladde witbol (*Holcus mollis*) en Stijf havikskruid (*Hieracium laevigatum*).
 * opname 22

18-2

- r18RG1** RG *Holcus mollis*-[*Melampyro pratensis*-*Holcetea mollis*]
 RG Gladde witbol-[Klasse van Gladde witbol en Havikskruiden]
- 6 vlakken
- Op een kapvlak in een bos en in grasland onder bomen: bedekking van Gladde witbol (*Holcus mollis*) 80%.
 * opname 88

19-1

- r19Aa1b** *Galio hercynici-Festucetum ovinae* Molinietosum
 Subassociatie met Pijpenstrootje van de Associatie van Liggend walstro en Schapengras
- 4 vlakken
- Tandjesgras (*Danthonia decumbens*) en Liggend walstro (*Galium saxatile*) zijn de kensoorten van het verbond.
 Differentiërende soorten binnen de subassociatie zijn Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*), Gewone dophei (*Erica tetralix*), Stekelbrem (*Genista anglica*), Sporkehout (*Rhamnus frangula*), Schermhavikskruid (*Hieracium umbellatum*), Liggende vleugeltjesbloem (*Polygala serpyllifolia*), Veelbloemige veldbies (*Luzula multiflora* s.l.) en Blauwe zegge (*Carex panicea*).
 Kleine oppervlaktes onder raster van wei langs de spoorlijn en in de schraallanden achter Den Oppas. Hier met een hoge bedekking van Tormentil (*Potentilla erecta*)
 * opnamen 9, 21, 69

19-2

- r19Aa1b** *Galio hercynici-Festucetum ovinae* Molinietosum
 Subassociatie met Pijpenstrootje van de Associatie van Liggend walstro en Schapengras
- Δ Type van Schermhavikskruid (*Hieracium umbellatum*)
- 1 vlak
- Tandjesgras (*Danthonia decumbens*) en Liggend walstro (*Galium saxatile*) zijn de kensoorten van het verbond.
 Differentiërende soorten binnen de subassociatie zijn Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*), Gewone dophei (*Erica tetralix*), Stekelbrem (*Genista anglica*), Sporkehout (*Rhamnus frangula*), Schermhavikskruid (*Hieracium umbellatum*), Liggende vleugeltjesbloem (*Polygala serpyllifolia*), Veelbloemige veldbies (*Luzula multiflora* s.l.) en Blauwe zegge (*Carex panicea*).
 Vegetatie langs een poel: hoge bedekking (20%) van Schermhavikskruid (*Hieracium umbellatum*).
 * opname 54

19-3

r19Aa2 *Gentiano pneumonanthes-Nardetum*

Associatie van Klokjesgentiaan en Bostelgras

- 5 vlakken

Hondsviooltje (*Viola canina*) en Stijve ogentroost (*Euphrasia stricta*) zijn kensoorten van het verbond.

Heidekartelblad (*Pedicularis sylvatica*) en Liggende vleugeltjesbloem (*Polygala serpyllifolia*) zijn de kensoorten van de associatie.

Soortenrijk heischraal grasland achter Den Oppas met veel Liggende vleugeltjesbloem (*Polygala serpyllifolia*), Tandjesgras (*Danthonia decumbens*) en Borstelgras (*Nardus stricta*).

* opname 94

20-1

r20Aa1b *Genisto pilosae-Callunetum typicum*

Typische subassociatie van de Associatie van Struikhei en Kruipbrem

- 24 vlakken

Stekelbrem (*Genista anglica*), Kruipbrem (*Genista pilosa*) en Klein warkruid (*Cuscuta epithymum*) zijn de kensoorten van het verbond. Struikhei (*Calluna vulgaris*) is de kensoort van de klasse en de associatie.

Op gekapt en geplagd berkenbroek achter Den Oppas en op afgegraven terrein langs de Kooiveldweg. Op recent ingerichte terreinen is de bedekking van Struikhei (*Calluna vulgaris*) soms niet hoger dan 5%.

* opname 71

20-2

r20Aa1b *Genisto pilosae-Callunetum typicum*

Typische subassociatie van de Associatie van Struikhei en Kruipbrem

Δ Type van Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*)

- 14 vlakken

Stekelbrem (*Genista anglica*), Kruipbrem (*Genista pilosa*) en Klein warkruid (*Cuscuta epithymum*) zijn de kensoorten van het verbond. Struikhei (*Calluna vulgaris*) is de kensoort van de klasse en de associatie.

Op afgegraven terreinen: vegetaties voor met minimaal 50% Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*) en een geringe bedekking van Struikhei (*Calluna vulgaris*)

* opname 59

20-3

r20Aa2 *Vaccinio-Callunetum*

Associatie van Struikhei en Bosbes

Δ Type van Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*)

- 102 vlakken

Stekelbrem (*Genista anglica*), Kruipbrem (*Genista pilosa*) en Klein warkruid (*Cuscuta epithymum*) zijn de kensoorten van het verbond. Differentiërende soorten binne de associatie zijn Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*) en Rode bosbes (*Vaccinium vitis-idaea*)

Op veendijken in het hoogveen: bedekking van minimaal 10% Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) en vaak Struikhei (*Calluna vulgaris*) in lage bedekking.

* opname 140

20-4

r20DG1 DG *Pteridium aquilinum-Molinia caerulea*-[*Calluno-Ulicetea*]

DG Adelaarsvaren en Pijpenstrootje-Klasse van de droge heiden]

- 18 vlakken

Vegetaties in hoogveen op veendijken met een hoge bedekking van Adelaarsvaren (*Pteridium aquilinum*), vaak op plekken waar (snoei)hout is gedeponeerd.

* opname 147

20-5

r20RG1 RG *Molinia caerulea-Deschampsia flexuosa*-[*Calluno-Ulicetea*]
RG Pijpenstrootje-[Klasse van de droge heiden]

- 15 vlakken

Op hoge plekken op veendijken en in droge heide gebied.

* opname 51

20-6

r20Aa2 *Vaccinio-Callunetum*
Associatie van Struikhei en Bosbes

Δ Type van Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*)

- 8 vlakken

Stekelbrem (*Genista anglica*), Kruipbrem (*Genista pilosa*) en Klein warkruid (*Cuscuta epithymum*) zij de kensoorten van het verbond. Differentiërende soorten binne de associatie zijn Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*) en Rode bosbes (*Vaccinium vitis-idaea*)

Op veendijken in hoogveen: bedekking van Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*) > 10% en meestal lage bedekking van Struikhei (*Calluna vulgaris*)

* opname 175

20-7

r20Aa2 *Vaccinio-Callunetum*
Associatie van Struikhei en Bosbes

Δ Type van Rode bosbes (*Vaccinium vitis-idaea*)

- 4 vlakken

Stekelbrem (*Genista anglica*), Kruipbrem (*Genista pilosa*) en Klein warkruid (*Cuscuta epithymum*) zij de kensoorten van het verbond. Differentiërende soorten binne de associatie zijn Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*) en Rode bosbes (*Vaccinium vitis-idaea*)

Op veendijken in hoogveen: bedekking van Rijsbes (*Vaccinium vitis-idaea*) > 10% en een meestal lage bedekking van Struikhei (*Calluna vulgaris*)

29-1

r29Aa4b *Digitario-Illecebreum peplidetosum*
Subassociatie met Waterpostelein van de Grondster-associatie

- 2 vlakken

Borstelbies (*Isolepis setacea*), Dwergglas (*Radila linoides*), Waterpostelein (*Lythrum portula*) en Liggend hertshooi (*Hypericum humifusum*) zij de kensoorten van het verbond. Differentiërend binnen de subassociatie is Waterpostelein (*Lythrum portula*), Knolrus (*Juncus bulbosus*), Waterpeper (*Persicaria hydropiper*), Pitrus (*Juncus effusus*) en Gewone watervan (*Hydrocotyle vulgaris*).

Op afgegraven terrein en in een drooggevalen poel.

* opname 63

29-2

r29Aa1b *Cicendietum filiformis juncetosum*
Subassociatie met Knolrus van de Draadgentiaan-associatie

- 1 vlak

Borstelbies (*Isolepis setacea*), Dwergglas (*Radila linoides*), Waterpostelein (*Lythrum portula*) en Liggend hertshooi (*Hypericum humifusum*) zij de kensoorten van het verbond. Dwergglas (*Radila linoides*) is ook de kensoort van de associatie. Differentiërend zijn Knolrus (*Juncus bulbosus*), Moerasstruisgras (*Agrostis canana*) en Egelboterbloem (*Ranunculus flammula*).

Soortenrijke vegetatie met veel Dwergglas (*Radiola linoides*) op afgegraven terrein langs de Kooiveldweg.

Vegetaties op afgegraven terreinen zijn vaak lastig in te delen. Vanwege het voorkomen van (*Radiola linoides*) is voor dit type gekozen.

* opname 98

30-1

r30Aa1 *Polygono-Bidentetum*
Associatie van Waterpeper en Tandzaad

- 4 vlakken

Knikkend tandzaad (*Bidens cernua*), Kleine duizendknoop (*Persicaria minor*), Waterpeper (*Persicaria hydropiper*), Veerdelig tandzaad (*Bidens tripartita*) en Smal tandzaad (*Bidens connata*) zijn de kensoorten van zowel de klasse, de orde en het verbond.

Vegetaties achter Den Oppas met veel Tandzaad soorten (*Bidens* species), waaronder het regionaal zeer zeldzame Smal tandzaad (*Bidens connata*).

* opnamen 26, 76

31-1

r31Bb1 *Spergulo arvensis-Chrysanthemetum*
Associatie van Gele ganzenbloem

- 3 vlakken

Gewone reigersbek (*Erodium cicutarium*), Kaal knopkruid (*Galinsoga parviflora*) en Groene naalbaar (*Setaria viridis*) zijn de kensoorten van het verbond. Gele ganzenbloem (*Glebionis segetum*) en Knopherik (*Raphanus raphanistrum*) zijn de kensoorten van de associatie.

In ingezaaide akkers in het noorden van het gebied.

* opnamen 10, 12

31-2

r31RG2 RG *Matricaria recutita-Spergula arvensis*-[*Aperion spica-venti*]
RG Echte kamille en Gewone spurrie-[Windhalm-verbond]

- 7 vlakken

In ingezaaide akkers in het noorden van het gebied.

* opname 11

32-1

r32Ca3a *Tanaceto-Artemisietum agrostietum*
Subassociatie met Gewoon struisgras van de Wormkruid-associatie

- 6 vlakken

Boerenwormkruid (*Tanacetum vulgare*) en Bijvoet (*Artemisia vulgaris*) zijn de kensoorten van het verbond.

Boerenwormkruid (*Tanacetum vulgare*) ook van de associatie. Gewoon struisgras (*Agrostis capillaris*) is differentiërend binnen de subassociatie.

Vegetaties met een hoge bedekking van Boerenwormkruid (*Tanacetum vulgare*) en Gewoon struisgras (*Agrostis capillaris*).

* opname 39

32-2

r32RG8 RG *Cirsium arvense*-[*Artemisietea vulgaris*]
RG Akkerdistel-[Klasse van de ruderaal gemeenschappen]

- 31 vlakken

Onbeheerde ruigtes met een hoge bedekking van Akkerdistel (*Cirsium arvense*)

* opname 24

32-3

r32RG7 RG *Elytrigia repens*-[*Artemisietea vulgaris*]
RG Kweek-[Klasse van de ruderaal gemeenschappen]

- 6 vlakken

Onbeheerde graslanden in de bufferzone. Typisch is de hoge bedekking van Kweek (*Elytrigia repens*).

33-1

r33Aa1a *Valeriano-Filipenduletum calamagrostietosum*

Subassociatie met Hennegras van de Associatie van Moerasspirea en Valeriaan

- 2 vlakken

Moerasspirea (*Filipendula ulmaria*) en Echte valeriaan (*Valeriana officinalis*) zijn de kensoorten van de associatie. Hennegras (*Calamagrostis canescens*) en Melkeppe (*Peucedanum palustre*) zijn de differentiërende soorten.

Ruigtes bij Den Oppas en in de bufferzone.

* opname 84

33-2

r33DG1 DG *Solidago gigantea*-[*Epilobion hirsuti*]

DG Late guldenroede-[Verbond van Harig wilgenroosje]

- 2 vlakken

Vegetaties met een minimaal 90% Late guldenroede (*Solidago gigantea*).

* opname 19

33-3

r33RG3 RG *Eupatorium cannabinum*-*Phragmites australis*-[*Convolvulo-Filipenduletea*]

RG Koninginnekruid en Riet-[Klasse van de natte strooiselruigten]

- 7 vlakken

Ruige vegetaties in de bufferzone: hoge bedekking van Koninginnekruid (*Eupatorium cannabinum*).

* opname 25

33-4

r33RG7 RG *Phalaris arundinacea*-[*Convolvulo-Filipenduletea*]

RG Rietgras-[Klasse van de natte strooiselruigten]

- 11 vlakken

In ruigtes, langs sloten, langs de Schaarsbeek en in greppels.

* opname 23

33-5

r33RG10 RG *Calamagrostis canescens*-[*Filipenduletea*]/*Molinietalia*]

RG Hennegras-[Moerasspirea-orde/Pijpenstrootje-orde]

- 30 vlakken

In ruigtes, langs sloten, langs de Schaarsbeek en op open plekken in broekbossen. Bedekking van Hennegras (*Calamagrostis canescens*) minimaal 20%.

33-6

r33RG5 RG *Convolvulus sepium*-*Phragmites australis*-[*Convolvulo-Filipenduletea*]

RG Haagwinde en Riet-[Klasse van de natte strooiselruigten]

- 2 vlakken

Ruigte langs bosranden achter Den Oppas.

33-7

r33RG2 RG *Anthriscus sylvestris*-[*Galio-Urticetea*]

RG Fluitenkruid-[Klasse van de nitrofiele zomen]

- 1 vlak

Ruigte onder eiken met een hoge bedekking van Zevenblad (*Aegopodium podagraria*).

34-1

r34RG1 RG *Urtica dioica*-[*Galio-Urticetea*]

RG Grote brandnetel-[Klasse van de nitrofiele zomen]

- 25 vlakken

Soortenarme ruigtes in de bufferzone: hoge bedekking van Grote brandnetel (*Urtica dioica*).

* opname 66

34-2

- r34RG4** RG *Eupatorium cannabinum*-*Calamagrostis epigejos*-[*Galio-Urticetea*]
 RG Koninginnekruid en Duinriet-[Klasse van de nitrofiële zomen]
 Δ Type van Duinriet (*Calamagrostis epigejos*)

- 8 vlakken

Vegetaties met minimaal 30% Duinriet (*Calamagrostis epigejos*) en geringe bedekking van Koninginnekruid (*Eupatorium cannabinum*)

* opname 55

36-1

- r36RG1** RG *Rubus plicatus*-[*Lonicero-Rubetea plicati*]
 RG Geplooid stokbraam-[Brummel-klasse]

- 5 vlakken

Vegetaties met een hoge bedekking van Braam (*Rubus species*). De bramen zijn niet tot op soortnaam gedetermineerd; daarom is gekozen voor deze rompgemeenschap. Mogelijk is het dus een andere vegetatie uit de Brummelklasse (*Lonicero-Rubetea plicati*)

39-1

- r39Aa2a** *Salicetum cinereae calamagrostietosum canescentis*
 Subassociatie met Hennegras van de Associatie van Grauwe wilg

- 9 vlakken

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie. Differentiërende soorten zijn Hennegras (*Calamagrostis canescens*), Wateraardbei (*Comarum palustre*) en Haakveenmos (*Sphagnum squarrosum*).

Wilgstruweel met minimaal 10% bedekking van Hennegras (*Calamagrostis canescens*).

* opnamen 49, 100, 117, 170

39-2

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Holpijp (*Equisetum fluviatile*)

- 2 vlakken

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.

Wilgstruweel met minimaal 10% Holpijp (*Equisetum fluviatile*).

* opname 50

39-3

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Stijve zegge (*Carex elata*)

- 14 vlakken

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.

Wilgstruweel met een bedekking van Stijve zegge (*Carex elata*) van minimaal 10%.

* opname 125

39-4

- r39Aa1** *Salicetum auritae*
 Associatie van Geoorde wilg

- 3 vlakken

Geoorde wilg (*Salix aurita*) is de enige kensoort. Differentiërend tegenover de Associatie van Grauwe wilg zijn Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*), Wilde gagel (*Myrica gale*), Melkeppe (*Peucedanum palustre*), Kale jonker (*Cirsium palustre*), Tormenit (*Potentilla erecta*) en Moerasstruisgras (*Agrostis canina*).

Geoorde wilg (*Salix aurita*) struwelen met Zompzegge (*Carex curta*) en Moerasstruisgras (*Agrostis canina*). Riet (*Phragmites australis*) en Veenmos (*Sphagnum species*) komen ook veel voor.

* opnamen 53, 151, 156

39-5

- r39RG3** RG *Myrica gale*-*Molinia caerulea*-[*Franguletea*/*Oxycocco-Sphagnetes*]
 RG Wilde gagel-[Klasse van de wilgenbroekstruwelen/Klasse van de hoogveenbulten en natte heiden]
 • 218 vlakken
 Algemeen aan de randen van hoogveen en heide.
 * opname 107

39-6

- r39Aa2** *Salicetum cinereae typicum*
 Associatie van de Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Mannagras (*Glyceria fluitans*)
 • 11 vlakken
 Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Kletsnat wilgstruweel met minstens 10% Mannagras (*Glyceria fluitans*).

39-7

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Grauwe wilg
 • 7 vlakken
 Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Wilgstruweel langs greppels en langs de spoorlijn. Vrijwel geen soorten in de kruidlaag.

39-8

- r39Aa1** *Salicetum auritae*
 Associatie van Geoorde wilg
 Δ Type van Veenmos (*Sphagnum species*)
 • 8 vlakken
 Geoorde wilg (*Salix aurita*) is de enige kensoort. Differentiërend tegenover de Associatie van Grauwe wilg zijn Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*), Wilde gagel (*Myrica gale*), Melkeppe (*Peucedanum palustre*), Kale jonker (*Cirsium palustre*), Tormantil (*Potentilla erecta*) en Moerasstruisgras (*Agrostis canina*).
 Struweel van Geoorde wilg (*Salix aurita*) met minstens 20% veenmos (*Sphagnum species*) in de moslaag.

39-10

- r39RG3** RG *Myrica gale*-*Molinia caerulea*-[*Franguletea*/*Oxycocco-Sphagnetes*]
 RG Wilde gagel-[Klasse van de wilgenbroekstruwelen/Klasse van de hoogveenbulten en natte heiden]
 Δ Type van Stijve zegge (*Carex elata*)
 • 28 vlakken
 Gagelstruwelen met minstens 10% Stijve zegge (*Carex elata*) in de kruidlaag.

39-11

- r39RG3** RG *Myrica gale*-*Molinia caerulea*-[*Franguletea*/*Oxycocco-Sphagnetes*]
 RG Wilde gagel-[Klasse van de wilgenbroekstruwelen/Klasse van de hoogveenbulten en natte heiden]
 Δ Type van Galigaan (*Cladium mariscus*)
 • 2 vlakken
 Gagelstruwelen met minstens 10% Galigaan (*Cladium mariscus*).

39-12

- r39RG3** RG *Myrica gale*-*Molinia caerulea*-[*Franguletea*/*Oxycocco-Sphagnetes*]
 RG Wilde gagel-[Klasse van de wilgenbroekstruwelen/Klasse van de hoogveenbulten en natte heide]
 Δ Type van Draadzegge (*Carex lasiocarpa*)
 • 5 vlakken
 Gagelstruwelen met minstens 5% Draadzegge (*Carex lasiocarpa*) in de kruidlaag.

39-13

- r39RG3** RG *Myrica gale-Molinea caerulea*-[*Franguletea/Oxycocco-Sphagnetea*]
 RG Wilde gagel-[Klasse van de wilgenbroekstruwelen/Klasse van de hoogveenbulten en natte heiden]
 Δ Type van bosbessen (*Vaccinium species*)
 • 1 vlak
 Gagelstruweel met 20% Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*) en 20% Rode bosbes (*Vaccinium vitis-idaea*).

39-14

- r39RG3** RG *Myrica gale-Molinea caerulea*-[*Franguletea/Oxycocco-Sphagnetea*]
 RG Wilde gagel- [Klasse van de wilgenbroekstruwelen/Klasse van de hoogveenbulten en natte heiden]
 Δ Type van Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*)
 4 vlakken
 Gagelstruwelen met minstens 30% Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*).

39-15

- r39RG2** RG *Myrica gale-Calamagrostis canescens*-[*Salicion cinereae/Caricion nigrae*]
 RG Wilde gagel en Hennegras-[Verbond van de wilgenbroekstruwelen/Verbond van Zwarte zegge]
 Δ Type van Riet (*Phragmites australis*)
 • 4 vlakken
 Gagelstruwelen met minstens 10% Riet (*Phragmites australis*)

39-16

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van de Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Riet (*Phragmites australis*)
 • 23 vlakken
 Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struwelen met minstens 5% Riet (*Phragmites australis*)

39-17

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van de Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Veenmos (*Sphagnum species*)
 Grauwe wilg struwelen met minimaal 5% Veenmos (*Sphagnum species*)

39-18

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Elzenzegge (*Carex elongata*)
 • 27 vlakken
 Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struwelen minstens 5% Elzenzegge (*Carex elongata*).

39-19

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*)
 • 7 vlakken
 Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struwelen met minstens 5% Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*).

39-20

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Moeraszegge (*Carex acutiformis*)
- 3 vlakken

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struwelen met minstens 5% Moeraszegge (*Carex acutiformis*).

39-21

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Zompzegge (*Carex curta*)
- 16 vlakken

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struwelen met Zompzegge (*Carex curta*).

39-22

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Pitrus (*Juncus effusus*)
- 3 vlakken

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struwelen met minstens 5% Pitrus (*Juncus effusus*).

39-23

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Wilde gagel (*Myrica gale*)
- 5 vlakken

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struwelen minstens 10% Wilde gagel (*Myrica gale*)

39-24

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Braam (*Rubus species*)
- 2 vlakken

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struwelen met minstens 5% Braam (*Rubus species*).

39-25

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Rietgras (*Phalaris arundinacea*)
- 1 vlak

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilgstruweel met 20% Rietgras (*Phalaris arundinacea*).

39-26

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Zwarte bes (*Ribes nigrum*)
- 1 vlak

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struweel met Zwarte bes (*Ribes nigrum*).

39-27

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Grote brandnetel (*Urtica dioica*)
- 4 vlakken

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struwelen met minstens 10% Grote brandnetel (*Urtica dioica*).

39-28

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Grote lisdodde (*Typha latifolia*)
- 1 vlak

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struweel met 20% Grote lisdodde (*Typha latifolia*).

39-29

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Snavelzegge (*Carex rostrata*)
- 1 vlak

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilgstruweel met 20% Snavelzegge (*Carex rostrata*).

39-30

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*)
- 1 vlak

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struweel met 10% Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*).

39-31

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Dwergkroos (*Lemna minuta*)
- 6 vlakken

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struwelen met minimaal 20% Dwergkroos (*Lemna minuta*).

39-32

- r39RG3** RG *Myrica gale*-*Molinia caerulea*-[*Franguletea*/*Oxycocco-Sphagnetea*]
 RG Wilde gagel-[Klasse van de wilgenbroekstruwelen/Klasse van de hoogveenbulten en natte heiden]
 Δ Type van Riet (*Phragmites australis*)
- 5 vlakken

Gagelstruwelen met minstens 10% Riet (*Phragmites australis*).

39-33

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Riet (*Phragmites australis*)
- 2 vlakken

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struwelen met 10% Riet (*Phragmites australis*).

39-34

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Braam (*Rubus species*)
- 6 vlakken

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilg struwelen met 10% Braam (*Rubus species*)

39-35

- r39Aa2** *Salicetum cinereae*
 Associatie van Grauwe wilg
 Δ Type van Moerasstruisgras (*Agrostis canina*)
- 1 vlak

Grauwe wilg (*Salix cinerea*) is de enige kensoort van zowel de klasse als de associatie.
 Grauwe wilgstruweel met 10% Moerasstruisgras (*Agrostis canina*)

39-36

- r39RG2** RG *Rhamnus frangula*-[*Franguletea*]
 RG Sporkehout-[Klasse van de wilgenbroekstruwelen]
- 2 vlakken

Opslagbosjes met een dichte begroeiing van Sporkehout (*Rhamnus frangula*).

40-1

- r40Ab2** *Roso-Juniperetum*
 Associatie van Hondсроos en Jeneverbes
 Δ Type van Hennegras (*Calamagrostis canescens*)
- 1 vlak

Kensoorten ontbreken in deze associatie.

Een dicht jeneverbesstruweel in het Meddose veen langs de spoorlijn. Bedekking Hennegras (*Calamagrostis canescens*) 10% en bedekking Veenmos (*Sphagnum species*) 10%. Ook Zeegroene zegge (*Carex flacca*) komt in dit struweel voor.

* opname 111

40-2

- r40A** *Prunetalia spinosae*
 Sleedoorn-orde
- 1 vlak

Sleedoorn (*Prunus spinosa*) is de kensoort van de orde.

Aanplant van sleedoorn met grasland ondergroei.

41-1

- r41RG1** RG *Urtica dioica*-[*Salicion albae*]
 RG Grote brandnetel-[Verbond van de wilgenvloedbossen en struwelen]
- 1 vlak

Vegetatie onder Schietwilg (*Salix alba*). Bedekking van Grote brandnetel (*Urtica dioica*) 60%.

42-1

- r42Aa2** *Carici elongatae-Alnetum*
 Elzenzegge-Elzenbroek
 Δ Type van Stijve zegge (*Carex elata*)
- 119 vlakken

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriana (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Elzenbroekbossen met een ondergroei van minimaal 10% Stijve zegge (*Carex elata*).

* opname 105

42-2

r42Aa2 *Carici elongatae-Alnetum*
Elzenzegge-Elzenbroek

Δ Type van IJle zegge (*Carex remota*)

- 10 vlakken

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*). Elzenbroekbossen met minstens 5% IJle zegge (*Carex remota*).

* opname 131

42-3

r42Aa2 *Carici elongatae-Alnetum*
Elzenzegge-Elzenbroek
Type van Pluimzegge (*Carex paniculata*)

- 1 vlak

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Elzenbroekbos met 10% Pluimzegge (*Carex paniculata*) en 20% Stijve zegge (*Carex elata*).

* opname 115

42-4

r42Aa2 *Carici elongatae-Alnetum*
Elzenzegge-Elzenbroek
Type van Blaaszegge (*Carex vesicaria*)

- 1 vlak

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Elzenbroekbos met 30% Blaaszegge (*Carex vesicaria*) en 10% Stijve zegge (*Carex elata*)

* opname 124

42-5

r42Aa2 *Carici elongatae-Alnetum*
Elzenzegge-Elzenbroek
Type van Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*)

- 1 vlak

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Elzenbroekbos met 10% Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en 10% IJle zegge (*Carex remota*). Ook Moerasspirea (*Filipendula ulmaria*) en Hennegras (*Calamagrostis canescens*) hebben een flinke bedekking in dit type.

* opname 128

42-6

r42Aa2c *Carici elongatae-Alnetum ribetosum nigri*

Subassociatie met Zwarte bes van het Elzenzegge-Elzenbroek

- 6 vlakken

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Elzenbroekbossen met minimaal 5% Zwarte bes (*Ribes nigrum*).

* opname 126

42-7

r42Aa2d *Carici elongatae-Alnetum rubetosum idaei* Subassociatie met Zompzegge van het Elzenzegge-Elzenbroek

Subassociatie met Framboos van het Elzenzegge-Elzenbroek

- 1 vlak

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Framboos (*Rubus idaeus*) bedekt 5% van dit vlak.

42-8

r42RG3 RG *Carex acutiformis*-[*Alnion glutinosae*]

RG Moeraszegge-[Verbond van de elzenbroekbossen]

- 10 vlakken

Elzenbroekbossen met minstens 20% Moeraszegge (*Carex acutiformis*)

* opname 114

42-9

r42RG4 RG *Urtica dioica*-[*Alnion glutinosae*]

RG Grote brandnetel en Zwarte els-[Verbond van Els en Vogelkers]

- 37 vlakken

Elzenbroekbossen met minimaal 5% Grote brandnetel (*Urtica dioica*).

* opname 47

42-10

r42Aa1a *Thelypterido-Alnetum typicum*

Typische subassociatie van het Moerasvaren-Elzenbroek

- 1 vlak

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Moerasvaren (*Thelypteris palustris*) is de kensoort van de associatie. Differentiërend ten opzichte van het Elzenzegge-Elzenbroek zijn Riet (*Phragmites australis*), Moeraszegge (*Carex acutiformis*), Moeraswederik (*Lysimachia thyrsiflora*) en Haakveenmos (*Sphagnum squarrosum*).

Elzenbroek met een hoge bedekking van Grauwe wilg (*Salix cinerea*) in de struiklaag en 70% Moerasvaren (*Thelypteris palustris*).

* opname 171

42-11

r42RG4 RG *Urtica dioica*-[*Alnion glutinosae*]

RG Grote brandnetel en Zwarte els-[Verbond van Els en Vogelkers]

Δ Type van Gestreepte witbol4 vlakken

Jong elzenbroek (onderbegrazing) met Grote brandnetel (*Urtica dioica*) en minstens 30% Gestreepte witbol (*Holcus lanatus*).

42-12

r42Aa2 *Carici elongatae-Alnetum*
Elzenzegge-Elzenbroek

Δ Type van Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*)

- 3 vlakken

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Elzenbroekbossen met een hoge bedekking van Stijve zegge (*Carex elata*) waarin ook veel Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*) voorkomt.

42-13

r42Aa2 *Carici elongatae-Alnetum*
Elzenzegge-Elzenbroek

Δ Type van Bosbies (*Scirpus sylvaticus*)

- 3 vlakken

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Elzenbroekbossen met minimaal 40% Bosbies (*Scirpus sylvaticus*).

42-14

r42Aa2 *Carici elongatae-Alnetum*
Elzenzegge-Elzenbroek

Δ Type van Hennegras (*Calamagrostis canescens*)

- 10 vlakken

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Elzenbroekbossen met minstens 10% Hennegras (*Calamagrostis canescens*),

42-15

r42Aa2e *Carici elongatae-Alnetum caricetosum curtae*
Subassociatie met Zompzegge van het Elzenzegge-Elzenbroek

- 1 vlak

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend zijn Zachte berk (*Betula pubescens*) in de boomlaag en Zompzegge (*Carex curta*), Wateraardbei (*Comarum palustre*) en Moerasstruisgras (*Agrostis canina*).

Elzenbroek met Zompzegge (*Carex curta*) en Melkpe (Peucedanum palustre).

42-16

r42Aa2 *Carici elongatae-Alnetum*
Elzenzegge-Elzenbroek

Δ Type van Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*)

- 5 vlakken

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Elzenbroekbossen met minstens 10% Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*).

42-17

r42Aa2 *Carici elongatae-Alnetum*

Elzenzegge-Elzenbroek

Δ Type van Elzenzegge (*Carex elongata*)

- 37 vlakken

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Elzenbroekbossen met minstens 10% Elzenzegge (*Carex elongata*). Ook Stijve zegge (*Carex elata*) komt hier vaak in voor, de bedekking is dan minder dan de bedekking van *C. elongata*.

42-18

r42Aa2 *Carici elongatae-Alnetum*

Elzenzegge-Elzenbroek

Δ Type van Mannagras (*Glyceria fluitans*)

- 4 vlakken

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Natte elzenbroekbossen minstens 10% Mannagras (*Glyceria fluitans*)

42-19

r42Aa2 *Carici elongatae-Alnetum*

Elzenzegge-Elzenbroek

Δ Type van Riet (*Phragmites australis*)

- 7 vlakken

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Elzenbroek met minstens 10% Riet (*Phragmites australis*).

42-20

r42RG2 RG *Rubus* sect. *Corylifolii*-[*Alnion glutinosae*]

RG Hazelaarbraam-[Verbond van de elzenbroekbossen]

- 25 vlakken

Elzenbos met veel Braam (*Rubus species*). Komt voor in singels, op houtwallen en aan de rand van het gebied.

42-21

r42Aa2 *Carici elongatae-Alnetum*

Elzenzegge-Elzenbroek

Δ Type van Veenmos (*Sphagnum species*)

- 18 vlakken

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valeriaan (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Elzenbroek met minstens 10% Veenmos (*Sphagnum species*).

42-22

r42RG5 RG *Dryopteris*-[*Alnion glutinosae*]
RG Brede stekelvaren-[Verbond van de elzenbroekbossen]

- 33 vlakken

Elzenbos met een hoge bedekking van Stekelvarens (*Dryopteris species*)

42-23

r42Aa2 Carici elongatae-Alnetum
Elzenzegge-Elzenbroek

Δ Type van Rietgras (*Phalaris arundinacea*)

- 1 vlak

Zwarte els (*Alnus glutinosa*) is kensoort van de klasse, de orde en het verbond. Elzenzegge (*Carex elongata*) en Zwarte bes (*Ribes nigrum*) zijn de kensoorten van de associatie. Dit geldt tevens, maar in mindere mate voor Stijve zegge (*Carex elata*), Kleine valerian (*Valeriana dioica*) en Paardenhaarzegge (*Carex appropinquata*).

Differentiërend ten opzichte van het Moerasvaren-Elzenbroek zijn Hop (*Humulus lupulus*), IJle zegge (*Carex remota*) en Pinksterbloem (*Cardamine pratensis*).

Elzenbroek met 40% Rietgras (*Phalaris arundinacea*).

42-24

r42RG2 RG *Rubus* sect. *Corylifolii*-[*Alnion glutinosae*]
RG Hazelaarbraam-[Verbond van de elzenbroekbossen]

Δ Type van Canadapopulier (*Populus x canadensis*)

Vegetatie onder Canadapopulier (*Populus x canadensis*) bedekking Braam (*Rubus species*) 30%.

43-1

r43Aa1a *Erico-Betuletum eriophoretosum vaginati*
Subassociatie met Eenarig wollegras van het Dopheide-Berkenbroek

- 24 vlakken

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort. Differentiërend binnen de associatie zijn Gewone dophei (*Erica tetralix*), Grove den (*Pinus sylvestris*), Veenpluis (*Eriophorum angustifolium*), Heideklauwtjesmos (*Hypnum jutlandicum*), Bronsmos (*Pleurozium schreberi*) en Gewoon gaffeltandmos (*Dicranum scoparium*). Differentiërend binnen de subassociatie zijn Eenarig wollegras (*Eriophorum vaginatum*), Kleine veenbes (*Vaccinium oxycoccus*), Lavendelhei (*Andromeda polifolia*), Fraai veenmos (*Sphagnum fallax*), Waterveenmos (*Sphagnum cuspidatum*) en Wrattig veenmos (*Sphagnum papillosum*). Berkenbroek in en aan de rand van hoogveen: hoge bedekking van Eenarig wollegras (*Eriophorum vaginatum*) en Veenmos (*Sphagnum species*).

* opnamen 99, 143, 158

43-2

r43Aa1b *Erico-Betuletum callunetosum*
Subassociatie met Struikhei van het Dopheide-Berkenbroek

Δ Type van Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*)

- 115 vlakken

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort. Differentiërend binnen de associatie zijn Gewone dophei (*Erica tetralix*), Grove den (*Pinus sylvestris*), Veenpluis (*Eriophorum angustifolium*), Heideklauwtjesmos (*Hypnum jutlandicum*), Bronsmos (*Pleurozium schreberi*) en Gewoon gaffeltandmos (*Dicranum scoparium*). Differentiërend binnen de subassociatie zijn Struikhei (*Calluna vulgaris*), Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*) en Rode bosbes (*Vaccinium vitis idaea*).

Berkenbroek in hoogveen en op veendijken met minimaal 20% van Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*).

* opname 134

43-3

r43Aa2a *Carici curtae-Betuletum peucedanetosum*

Subassociatie met Melkeppe van het Zompzegge-Berkenbroek

- 2 vlakken

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort. Kensoorten ontbreken. Differentiërend binnen de associatie zijn Zompzegge (*Carex curta*), Haakveenmos (*Sphagnum squarrosum*), Hennegras (*Calamagrostis canescens*), Riet (*Phragmites australis*), Zwarte els (*Alnus glutinosa*) en Moerasstruisgras (*Agrostis canina*). Differentiërend binnen de subassociatie zijn Grauwe wilg (*Salix cinerea*), Wolfspoot (*Lycopus europaeus*), Grote kattenstaart (*Lythrum salicaria*), Pitrus (*Juncus effusus*), Moeraswalstro (*Galium palustre*), Kale jonker (*Cirsium palustre*), Melkeppe (*Peucedanum palustre*) en Gele lis (*Iris pseudacorus*).

Berkenbroek met Zompzegge (*Carex curta*), Melkeppe (*Peucedanum palustre*) en een hoge bedekking van Veenmos (*Sphagnum species*). Komt voor aan de randen van het hoogveen.

* opnamen 160, 174

43-4

r43Aa2b *Carici curtae-Betuletum typicum*

Typische subassociatie van het Zompzegge-Berkenbroek

- 18 vlakken

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort. Kensoorten ontbreken. Differentiërend binnen de associatie zijn Zompzegge (*Carex curta*), Haakveenmos (*Sphagnum squarrosum*), Hennegras (*Calamagrostis canescens*), Riet (*Phragmites australis*), Zwarte els (*Alnus glutinosa*) en Moerasstruisgras (*Agrostis canina*). Differentiërend binnen de subassociatie zijn Gewoon veenmos (*Sphagnum palustre*), Gewimperd veenmos (*Sphagnum fimbriatum*), Fraai veenmos (*Sphagnum fallax*) en Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*).

Berkenbroek aan de randen van het hoogveen. Hoge bedekking van Moerasstruisgras (*Agrostis canina*) en veel Zompzegge (*Carex curta*).

* opnamen 109, 118

43-5

r43RG1 RG *Myrica gale*-[*Betulion pubescentis*]

RG Wilde gagel-[Verbond van de berkenbroekbossen]

- 53 vlakken

Vegetatie in berkenbroek met minimaal 30% Wilde gagel (*Myrica gale*).

* opnamen 101, 103, 166

43-6

r43RG2 RG *Molinia caerulea*-[*Betulion pubescentis*]

RG Pijpenstrootje-[Verbond van de berkenbroekbossen]

- 252 vlakken

Vegetatie in berkenbroek met minimaal 10% Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*).

* opname 46

43-7

r43RG2 RG *Molinia caerulea*-[*Betulion pubescentis*]

RG Pijpenstrootje-[Verbond van de berkenbroekbossen]

Δ Type van Zwarte els (*Alnus glutinosa*) 7 vlakken

Vegetatie in berkenbroek met een hoge bedekking van Zwarte els (*Alnus glutinosa*) in de boomlaag en met minimaal 10% Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*).

43-8

r43Aa2b *Carici curtae-Betuletum typicum*

Typische subassociatie van het Zompzegge-Berkenbroek

Δ Type van Hennegras (*Calamagrostis canescens*)

- 26 vlakken

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort. Kensoorten ontbreken. Differentiërend binnen de associatie zijn Zompzegge (*Carex curta*), Haakveenmos (*Sphagnum squarrosum*), Hennegras (*Calamagrostis canescens*), Riet (*Phragmites australis*), Zwarte

els (*Alnus glutinosa*) en Moerasstruisgras (*Agrostis canina*). Differentiërend binnen de subassociatie zijn Gewoon veenmos (*Sphagnum palustre*), Gewimperd veenmos (*Sphagnum fimbriatum*), Fraai veenmos (*Sphagnum fallax*) en Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*).

Vegetatie in berkenbroek met minstens 10% Hennegras (*Calamagrostis canescens*).

43-9

r43Aa1b *Erico-Betuletum callunetosum*

Subassociatie met Struikhei van het Dopheide-Berkenbroek

Δ Type van Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*)

- 17 vlakken

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort. Differentiërend binnen de associatie zijn Gewone dophei (*Erica tetralix*), Grove den (*Pinus sylvestris*), Veenpluis (*Eriophorum angustifolium*), Heideklauwtjesmos (*Hypnum jutlandicum*), Bronsmos (*Pleurozium schreberi*) en Gewoon gaffeltandmos (*Dicranum scoparium*). Differentiërend binnen de subassociatie zijn Struikhei (*Calluna vulgaris*), Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*) en Rode bosbes (*Vaccinium vitis-idaea*).

Berkenbroek aan de rand van hoogveen en op veendijken met minimaal 30% Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*).

43-10

r43Aa1b *Erico-Betuletum callunetosum*

Subassociatie met Struikhei van het Dopheide-Berkenbroek

Δ Type van Rode bosbes (*Vaccinium vitis-idaea*)

- 2 vlakken

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort. Differentiërend binnen de associatie zijn Gewone dophei (*Erica tetralix*), Grove den (*Pinus sylvestris*), Veenpluis (*Eriophorum angustifolium*), Heideklauwtjesmos (*Hypnum jutlandicum*), Bronsmos (*Pleurozium schreberi*) en Gewoon gaffeltandmos (*Dicranum scoparium*). Differentiërend binnen de subassociatie zijn Struikhei (*Calluna vulgaris*), Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*) en Rode bosbes (*Vaccinium vitis-idaea*).

Berkenbroek in hoogveen en op veendijken met minstens 10% Rode bosbes (*Vaccinium vitis-idaea*).

43-11

r43Aa2b *Carici curtae-Betuletum typicum*

Typische subassociatie van het Zompzegge-Berkenbroek

Δ Type van Stijve zegge (*Carex elata*)

- 44 vlakken

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort. Kensoorten ontbreken. Differentiërend binnen de associatie zijn Zompzegge (*Carex curta*), Haakveenmos (*Sphagnum squarrosum*), Hennegras (*Calamagrostis canescens*), Riet (*Phragmites australis*), Zwarte els (*Alnus glutinosa*) en Moerasstruisgras (*Agrostis canina*). Differentiërend binnen de subassociatie zijn Gewoon veenmos (*Sphagnum palustre*), Gewimperd veenmos (*Sphagnum fimbriatum*), Fraai veenmos (*Sphagnum fallax*) en Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*).

Berkenbroek met minstens 10% Stijve zegge (*Carex elata*).

43-12

r43Aa *Betulion pubescentis*

Verbond van de berkenbroekbossen

Δ Type van Pitrus (*Juncus effusus*)

- 17 vlakken

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort.

Berkenbroek met minstens 5% Pitrus (*Juncus effusus*).

43-13

r43Aa *Betulion pubescentis*

Verbond van de berkenbroekbossen

Δ Type van Riet (*Phragmites australis*)

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort.

Berkenbroek met minstens 10% Riet (*Phragmites australis*).

43-14

r43Aa2b *Carici curtae-Betuletum typicum*

Typische subassociatie van het Zompzegge-Berkenbroek

Δ Type van Elzenzegge (*Carex elongata*)

- 3 vlakken

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort. Kensoorten ontbreken. Differentiërend binnen de associatie zijn Zompzegge (*Carex curta*), Haakveenmos (*Sphagnum squarrosum*), Hennegras (*Calamagrostis canescens*), Riet (*Phragmites australis*), Zwarte els (*Alnus glutinosa*) en Moerasstruisgras (*Agrostis canina*). Differentiërend binnen de subassociatie zijn Gewoon veenmos (*Sphagnum palustre*), Gewimperd veenmos (*Sphagnum fimbriatum*), Fraai veenmos (*Sphagnum fallax*) en Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*).

Berkenbroek met veel Elzenzegge (*Carex elongata*).

43-15

r43Aa1b *Erico-Betuletum callunetosum*

Subassociatie met Struikhei van het Dopheide-Berkenbroek

Δ Type van Gewone dophei (*Erica tetralix*)

- 1 vlak

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort. Differentiërend binnen de associatie zijn Gewone dophei (*Erica tetralix*), Grove den (*Pinus sylvestris*), Veenpluis (*Eriophorum angustifolium*), Heideklauwtjesmos (*Hypnum jutlandicum*), Bronsmos (*Pleurozium schreberi*) en Gewoon gaffeltandmos (*Dicranum scoparium*). Differentiërend binnen de subassociatie zijn Struikhei (*Calluna vulgaris*), Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*) en Rode bosbes (*Vaccinium vitis-idaea*).

Berkenbroek in en aan de rand van hoogveen met 20% Dophei (*Erica tetralix*).

43-16

r43Aa1a *Erico-Betuletum eriophoretosum vaginati*

Subassociatie met Eenarig wollegras van het Dopheide-Berkenbroek

Δ Type van Draadzegge (*Carex lasiocarpa*)

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort. Differentiërend binnen de associatie zijn Gewone dophei (*Erica tetralix*), Grove den (*Pinus sylvestris*), Veenpluis (*Eriophorum angustifolium*), Heideklauwtjesmos (*Hypnum jutlandicum*), Bronsmos (*Pleurozium schreberi*) en Gewoon gaffeltandmos (*Dicranum scoparium*). Differentiërend binnen de subassociatie zijn Eenarig wollegras (*Eriophorum vaginatum*), Kleine veenbes (*Vaccinium oxycoccus*), Lavendelhei (*Andromeda polifolia*), Fraai veenmos (*Sphagnum fallax*), Waterveenmos (*Sphagnum cuspidatum*) en Wrattig veenmos (*Sphagnum papillosum*).

Berkenbroek met 10% Draadzegge (*Carex lasiocarpa*).

43-17

r43Aa2b *Carici curtae-Betuletum typicum*

Typische subassociatie van het Zompzegge-Berkenbroek

Δ Type van Ille zegge (*Carex remota*) 1 vlak

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort. Kensoorten ontbreken. Differentiërend binnen de associatie zijn Zompzegge (*Carex curta*), Haakveenmos (*Sphagnum squarrosum*), Hennegras (*Calamagrostis canescens*), Riet (*Phragmites australis*), Zwarte els (*Alnus glutinosa*) en Moerasstruisgras (*Agrostis canina*). Differentiërend binnen de subassociatie zijn Gewoon veenmos (*Sphagnum palustre*), Gewimperd veenmos (*Sphagnum fimbriatum*), Fraai veenmos (*Sphagnum fallax*) en Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*).

Berkenbroek met 10% Ille zegge (*Carex remota*).

43-18

r43Aa *Betulion pubescentis*

Verbond van de berkenbroekbossen

Δ Type van Snavelzegge (*Carex rostrata*)

- 1 vlak

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort

Berkenbroek aan de rand van hoogveen met 20% Snavelzegge (*Carex rostrata*)

43-19

- r43Aa** *Betulion pubescentis*
 Verbond van de berkenbroekbossen
 Δ Type van Duinriet (*Calamagrostis epigejos*)
- 2 vlakken

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort.

Berkenbroek in met minstens 30% Duinriet (*Calamagrostis epigejos*).

43-20

- r43Aa** *Betulion pubescentis*
 Verbond van de berkenbroekbossen
 Δ Type van Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*)
- 1 vlak

Zachte berk (*Betula pubescens*) is de kensoort van zowel klasse, orde als verbond. Rijsbes (*Vaccinium uliginosum*) is kensoort.

Berkenbroek met 30% Gewoon haarmos (*Polytrichum commune*).

43-21

- r43RG2** RG *Molinea caerulea*-[*Betulion pubescentis*]
 RG Pijpenstrootje-[Verbond van de berkenbroekbossen]
 Δ Type van Adelaarsvaren (*Pteridium aquilinum*)
- 5 vlakken

Berkenbroek met minimaal 20% Adelaarsvaren (*Pteridium aquilinum*).

44-1

- r44Aa3a** *Vaccinio myrtilli-Pinetum deschampsietosum*
 Subassociatie met Bochtige smele van het Bosbessen-Dennenbos
- 2 vlakken

Grove den (*Pinus sylvestris*) is de kensoort van het verbond. Differentiërend binnen het verbond is Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*). Differentiërend binnen de subassociatie is Bochtige smele (*Deschampsia flexuosa*) en Rankende helmbloem (*Ceratophyllum demersum*).

Grove dennenbos met Bochtige smele (*Deschampsia flexuosa*).

44-2

- r44Aa3c** *Vaccinio myrtilli-Pinetum molinietosum*
 Subassociatie met Pijpenstrootje van het Bosbessen-Dennenbos
- 3 vlakken

Grove den (*Pinus sylvestris*) is de kensoort van het verbond. Differentiërend binnen het verbond is Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*). Differentiërend binnen de subassociatie is Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*).

Grove dennenbos met minimaal 10% Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*).

44-3

- r44Aa3b** *Vaccinio myrtilli-Pinetum typicum*
 Typische subassociatie van het Bosbessen-Dennenbos
- 2 vlakken

Grove den (*Pinus sylvestris*) is de kensoort van het verbond. Differentiërend binnen het verbond is Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*).

Grove dennenbossen met minimaal 50% Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*).

44-4

- r44RG1** RG *Pteridium aquilinum*
 RG Adelaarsvaren-[Verbond van de naaldbossen]
- 1 vlak

Gemengd Grove dennen- Berken-Eikenbos met 60% Adelaarsvaren (*Pteridium aquilinum*).

44-5

r44RG2 RG *Dryopteris dilatata*-[*Dicrano-Pinion*]
RG Brede stekelvaren-[Verbond van de naaldbossen]

- 1 vlak

Gemengd Grove dennen-Berkenbos met 30% Stekelvarens (*Dryopteris species*).

45-1

r45Aa3c *Betulo-Quercetum molinietosum*
Subassociatie met Pijpenstrootje van het Berken-Eikenbos

Δ Type van Duinriet (*Calamagrostis epigejos*)

- 6 vlakken

Kensoorten ontbreken. Differentiërend binnen de klasse zijn Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*). Differentiërend in de subassociatie is Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*).

Berken- Eikenbos met minstens 20% Duinriet (*Calamagrostis epigejos*)

* opname 165

45-2

r45Aa3c *Betulo-Quercetum molinietosum*
Subassociatie met Pijpenstrootje van het Berken-Eikenbos

- 147 vlakken

Kensoorten ontbreken. Differentiërend binnen de klasse zijn Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*). Differentiërend in de subassociatie is Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*).

Loofbossen met minstens 5 % Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*).

* opname 52

45-3

r45Aa4c *Fago-Quercetum convallarietosum*
Subassociatie met Lelietjes-van-dalen van het Beuken-Eikenbos

- 4 vlakken

Dalkruid (*Maianthemum bifolium*) is de kensoort. Adelaarsvaren (*Pteridium aquifolium*), Gladde witbol (*Holcus mollis*), Klimop (*Hedera helix*) en Hazelaar (*Corylus avellana*) zijn differentiërend.

Loofbos met Dalkruid (*Maianthemum bifolium*) en/of Veelbloemige salomonszegel (*Polygonatum multiflorum*)

* opname 150

45-4

r45RG5 RG *Rubus gratus*-*Rubus plicatus*-[*Quercion roboris*][*Dicrano-Pinion*]
RG Zoete haarbraam en Geplooid stokbraam-[Zomereik-verbond/Verbond van de naaldbossen]

- 70 vlakken

Loofbossen, singels of houtwallen met een hoge bedekking van Braam (*Rubus species*).

45-5

r45Aa3b *Betulo-Quercetum vaccinietosum*
Subassociatie met Blauwe bosbes van het Berken-Eikenbos

- 51 vlakken

Loofbossen met minimaal 20% Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*)

45-6

r45Aa3a *Betulo-Quercetum deschampsietosum*
Subassociatie met Bochtige smele van het Berken-Eikenbos

- 8 vlakken

Kensoorten ontbreken. Differentiërend binnen de klasse zijn Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*). Differentiërend in de subassociatie is Bochtige smele (*Deschampsia flexuosa*).

Loofbossen met minstens 10% Bochtige smele (*Deschampsia flexuosa*).

45-7

r45Aa3 *Betulo-Quercetum roboris*
Berken-Eikenbos

Δ Type van graslandondergroei

- 19 vlakken

Kensoorten ontbreken. Differentiërend binnen de klasse zijn Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*).

Loofbossen met een ondergroei van Gestreepte witbol (*Holcus lanatus*), Gewoon struisgras (*Agrostis capillaris*), Gladde witbol (*Holcus mollis*) en/of Engels raaigras (*Lolium perenne*).

45-8

r45Aa4b *Fago-Quercetum pteridietosum*
Subassociatie met Adelaarsvaren van het Beuken-Eikenbos

Δ Type van Pijpenstrootje

- 1 vlak

Dalkruid (*Maianthemum bifolium*) is de kensoort. Adelaarsvaren (*Pteridium aquifolium*) is dominant in deze subassociatie.

Berken-Eikenbos met 30% Adelaarsvaren (*Pteridium aquilinum*)

* opname 34

45-9

r45Aa3 *Betulo-Quercetum roboris*
Berken-Eikenbos

Δ Type van Grote brandnetel

- 9 vlakken

Kensoorten ontbreken. Differentiërend binnen de klasse zijn Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*).

Loofbossen of singels met minstens 10% Grote brandnetel (*Urtica dioica*)

45-10

r45Aa4e *Fago-Quercetum holcetosum*
Subassociatie met Gladde witbol van het Beuken-Eikenbos

- 1 vlak

Dalkruid (*Maianthemum bifolium*) is de kensoort. Gladde witbol (*Holcus mollis*) en Gewone braam (*Rubus fruticosus*) zij differentiërend.

Beukenbos met veel Gladde witbol (*Holcus mollis*).

45-11

r45Aa3 *Betulo-Quercetum roboris*
Berken-Eikenbos

Δ Type van Klein springzaad

- 1 vlak

Kensoorten ontbreken. Differentiërend binnen de klasse zijn Blauwe bosbes (*Vaccinium myrtillus*).

Een brede singel met een hoge bedekking van Klein springzaad (*Impatiens parviflora*).

45-12

r45DG3 *DG Prunus serotina-Quercetum roboris*
Berken-Eikenbos

- 2 vlakken

Een houtwal met een hoge bedekking van Amerikaanse vogelkers (*Prunus serotina*).

46-1

r46Aa5 *Pruno-Fraxinetum*
Vogelkers-Essenbos

- 11 vlakken

De kensoorten Knikkend nagelkruid (*Geum rivale*), Bosmuur (*Stellaria nemorum*) en Zwartblauwe rapunzel (*Phyteuma spicatum* subsp. *nigrum*) zijn zeer zeldzame soorten en komen (ook in de omgeving) niet voor.

Soortenrijke loofbossen met Groot heksenkruid (*Circaea lutetiana*), Ruwe smele (*Deschampsia cespitosa*) en/of Wijfjesvaren (*Athyrium filix-femina*).

* opname 127

46-2

r46RG11 RG *Dryopteris*-[*Quercus-Fagetea*]

RG Stekelvaren-[Klasse van de eiken- en beukenbossen op voedselrijke grond]

- 40 vlakken

Voedselrijke loofbossen aan de rand van het gebied met minimaal 5% Stekelvarens (*Dryopteris species*)

46-4

r46RG8 RG *Hedera helix*-[*Quercus-Fagetea*]

RG Klimop-[Klasse van de eiken- en beukenbossen op voedselrijke grond]

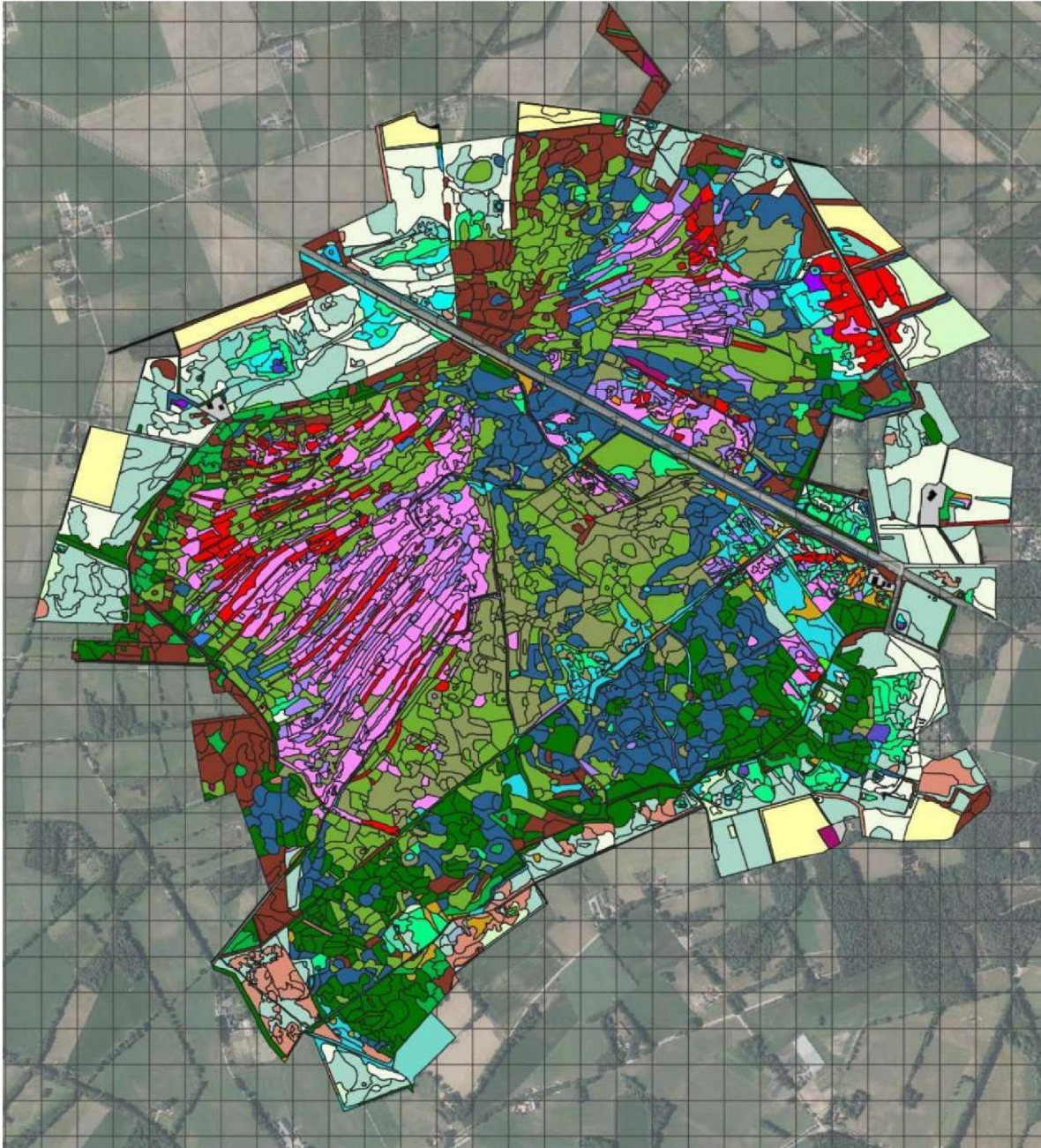
- 7 vlakken

Loofbossen met minimaal 20% Klimop (*Hedera helix*) in de kruidlaag.

2.3 VEGETATIEKAART

Overzichtkaart Korenburgerveen.
Achtergrond recente luchtfoto met 100 meter raster.
Coördinaten linksonder 204700 443250
Coördinaten rechtsboven 243500 446550

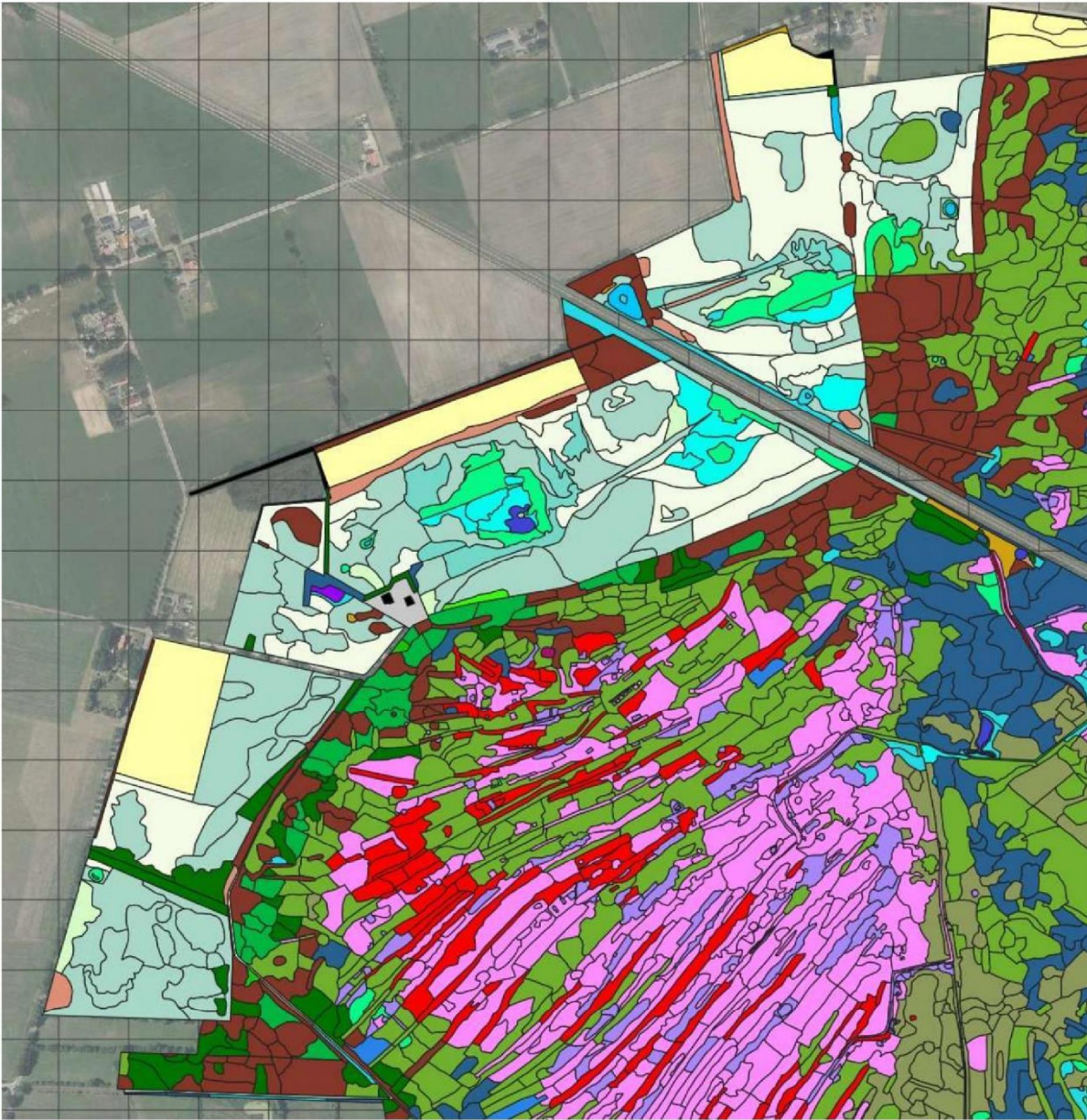
00-0-10-11	14	39-36
00-1	16-1-2-3-5-6-16-17	40
00-6-12	16	40
00-13	18	41
00-7	19-1	42
00-8	19	43
00-9	20	44
01-1	29	45
05-4	30	46
06	31	
08	32	
09	33	
10	36	
11	39	
12	39-9-10-11-12-13 -14-15-16-23	

Legenda van de vegetatiekaart. De codes zijn de codes van de locale typologie. Om de kaart leesbaar te houden is het aantal kleuren sterk teruggebracht. In een aantal gevallen (00, 16 en 39) is er voor gekozen om de kleur van bepaalde typen anders weer te geven.

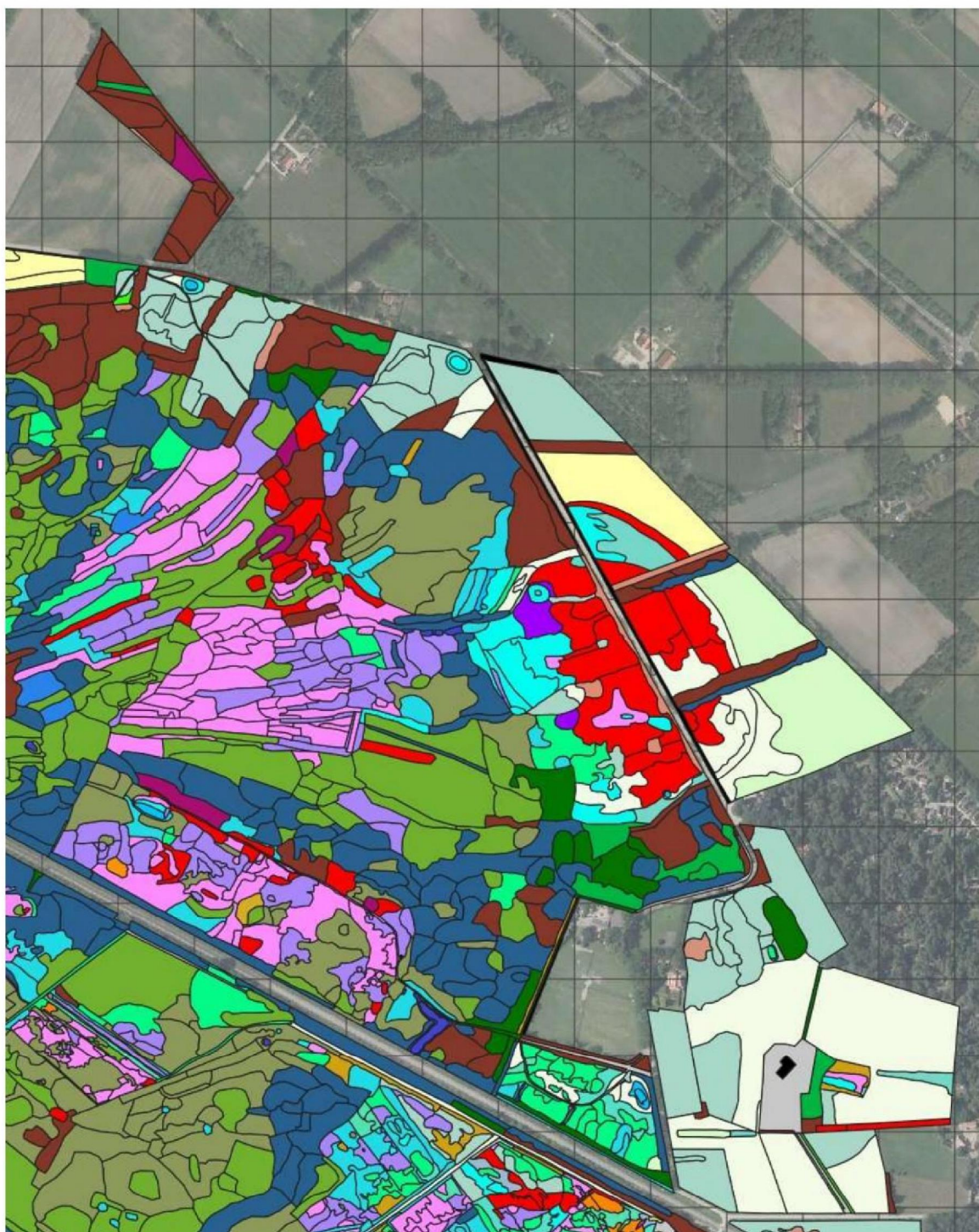
Grofweg: Rood staat voor voedselarm/droog; blauw staat voor nat. Paars en roze vochtig en zuur. Donkere tinten zijn gebruikt voor de bossen.

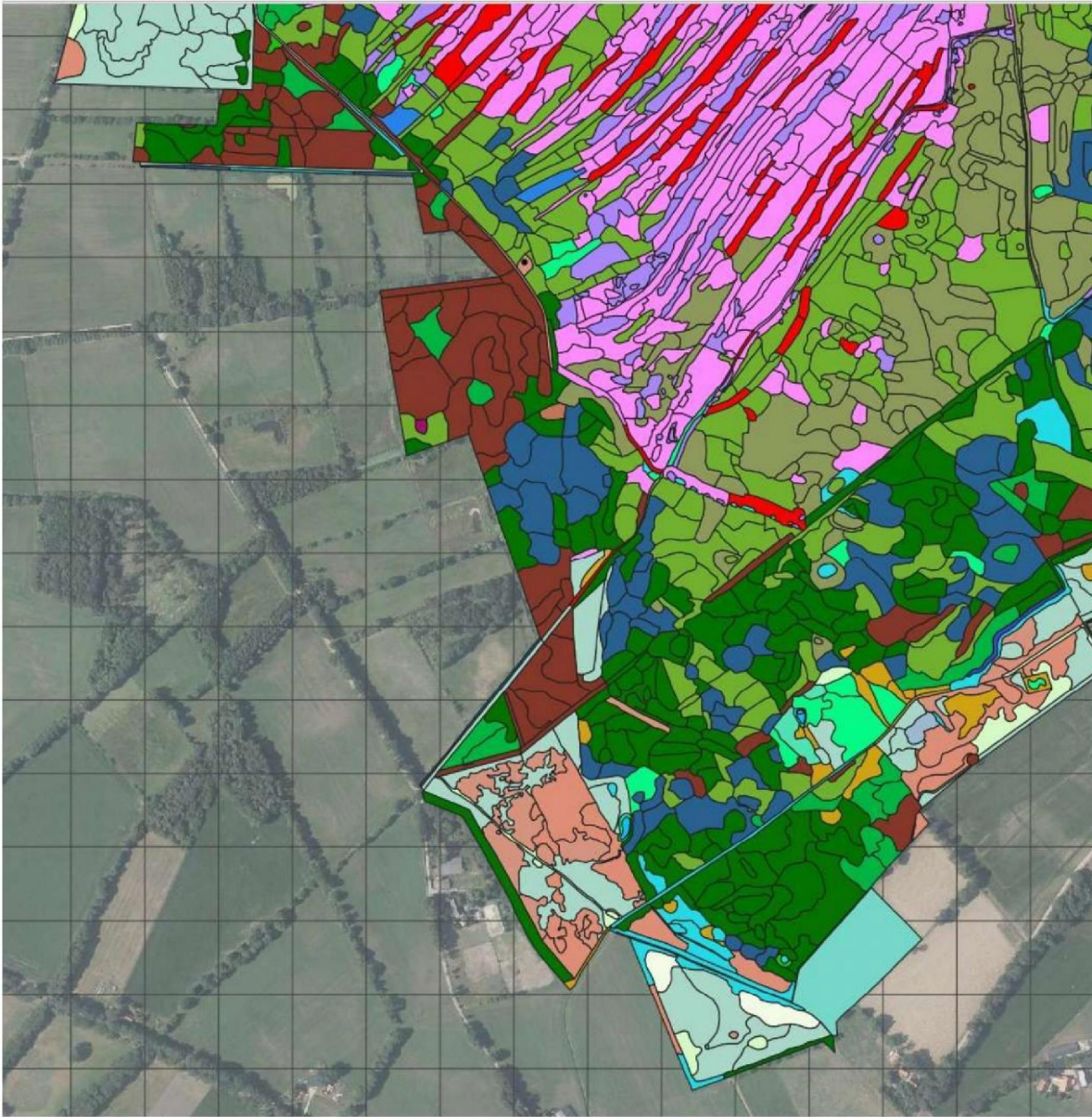
Vegetatiekaart deelgebied noordwest

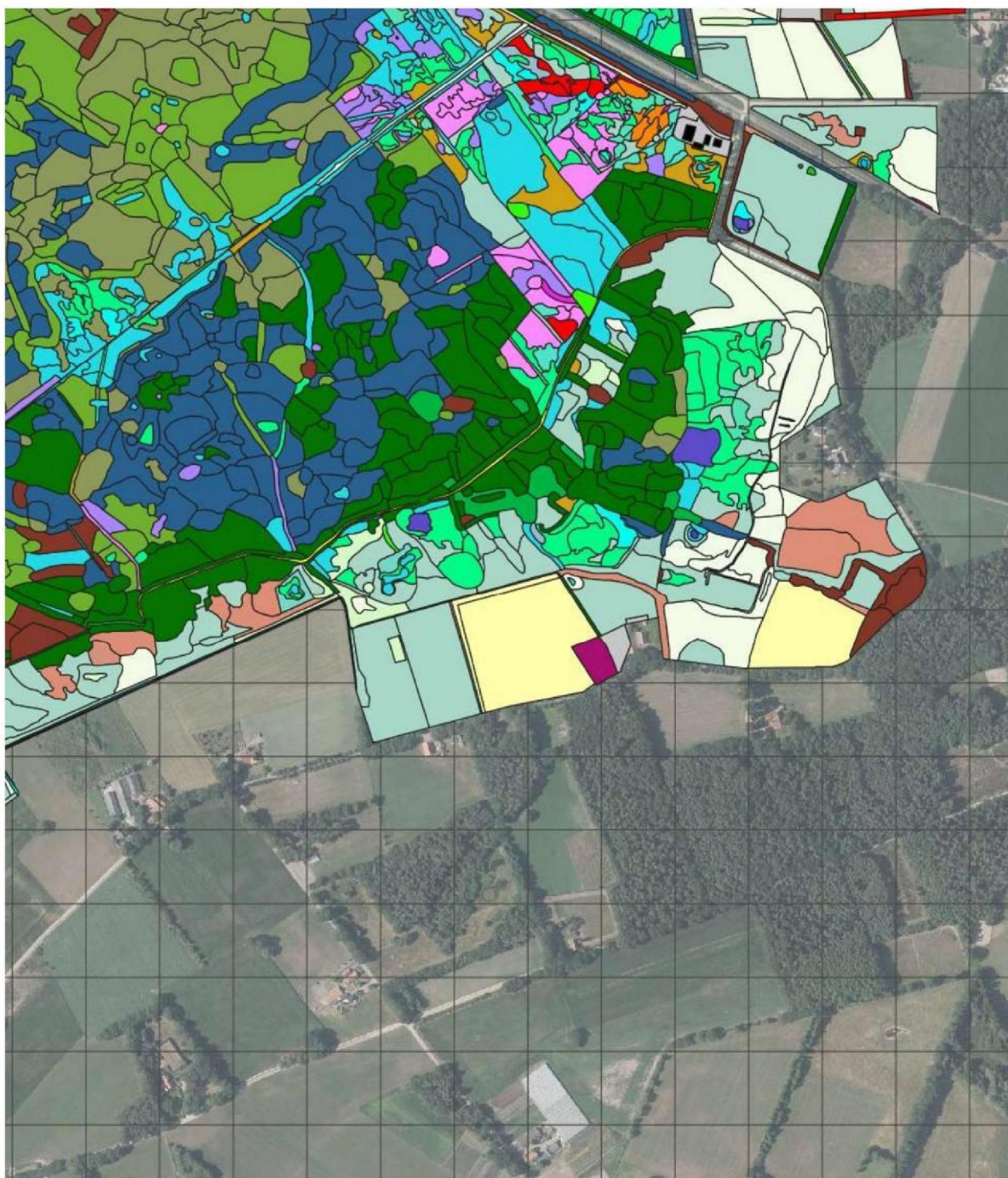
Vegetatiekaart deelgebied noordoost

Vegetatiekaart deelgebied zuidwest

Vegetatiekaart deelgebied zuidoost

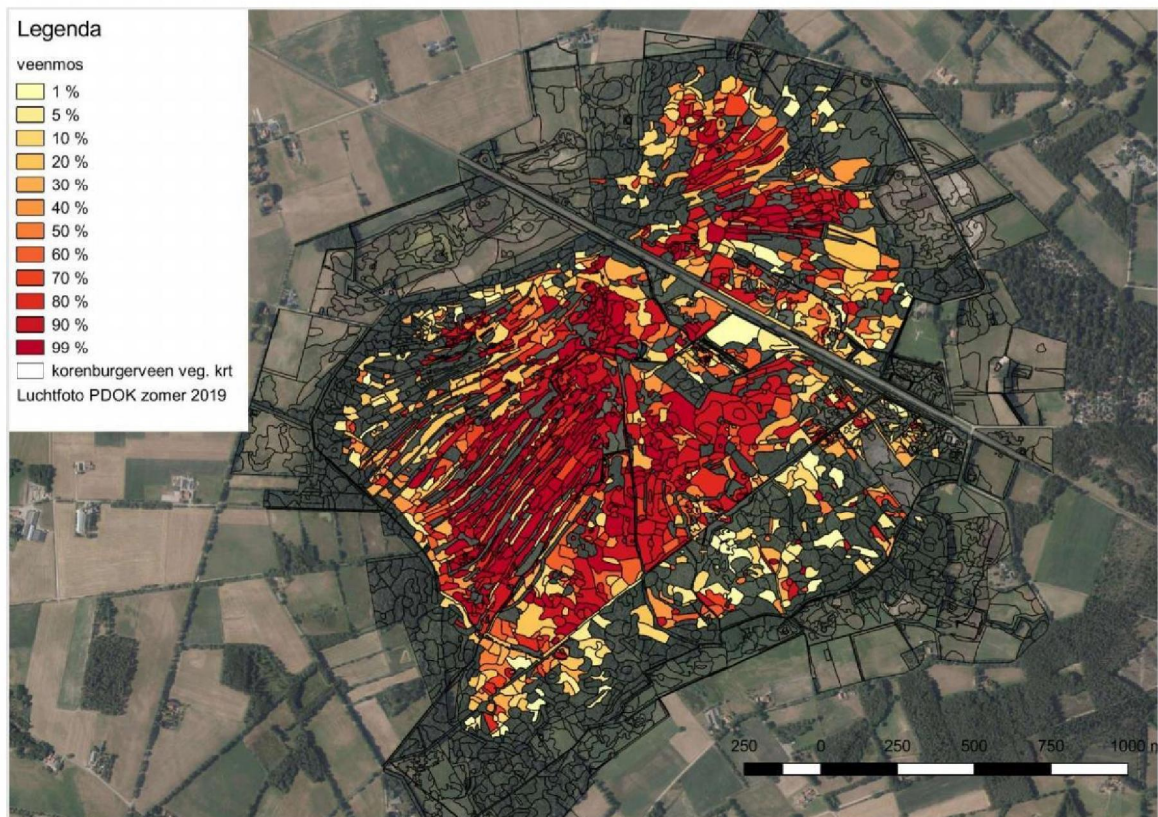
2.4 Toevoegingen:

Van alle vlakjes op de vegetatiekaart zijn behalve het vegetatietype ook de bedekking van kenmerkende vaatplanten en veenmos genoteerd. Deze gegevens zijn gebruikt om de lokale typen te bepalen. Van enkele soorten is voor deze rapportage een kaartje gemaakt.

Bedekking van Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*) in het Korenburgerveen.
(met dank aan 5.1.2e voor de productie van de kaart)

Pijpenstrootje is in grote delen van het gekarteerde gebied afwezig. Dominant komt de soort maar weinig voor. Het ontbreekt in meeste broekbossen en struwelen. In de nieuw ingerichte terreinen in de bufferzone komt het niet vrijwel niet voor.

Bedekking van veenmos (*sphagnum* species) in het Korenburgerveen.
(met dank aan 5.1.2e voor de productie van de kaart)

Veenmossen komen in een groot deel van het gebied dominant voor. Veenmossen ontbreken in de bufferzone en in de voedselrijke broekbossen. In de voedselarme bossen en struwelen zijn ze soms met een hoge bedekking aanwezig.

In het hoogveen ontbreken ze op de hogere veendijken. De indruk bestaat dat de veendijken geleidelijk door het veenmos worden gekoloniseerd.

2.5 VEGETATIETABELLEN

* voor foto's van de opnamen: zie bijlage 3 (PDF)

Van niet elk vegetatietype is een tabel gemaakt. Daar zijn verschillende redenen voor. Van sommige vegetatietypen zijn geen opnamen gemaakt, van andere vegetatietypen is maar één opname gemaakt. De afzonderlijke vegetatieopnamen kunnen in dergelijke gevallen worden bekeken: Bijlage 3 [PDF]
 Veel lokale typen zijn niet in het veld benoemd, ze zijn aan de hand van de in het veld genoteerde kenmerkende vaatplanten en mossen achteraf vastgesteld.
 Nadere informatie over niet in de tabellen opgenomen lokale vegetatietypen zijn te vinden in de toevoegingen in de digitale kaart.

Overzicht van de lokale typen en vegetaties die niet in een tabel zijn weergegeven. (lokale typologie, vegetietype volgens 'Revisie van de Vegetatie van Nederland, aantal opnamen of vlakken op de kaart

01-1	r1Ab1a	2 opnames gemaakt
04-1	r4RG1	1 opname. Betreft slechts één vlak
05-1	r5RG2	Betreft slechts één vlak
06-14	r6RG4	Geen opname gemaakt
06-10	r6RG3	1 opname Betreft slechts één vlak
06-13	r6RG7	1 opname
08-1	r8Bb4	1 opname
08-5	r8Bd3	1 opname
08-6	r8RG18	Geen opname gemaakt
08-7	r8RG21	Geen opname gemaakt
08-8	r8RG3	Geen opname gemaakt
08-9	r8RG4	Geen opname gemaakt
08-11	r8Bazb	1 opname
08-12	r8Bc3	Betreft slechts één vlak Geen opname gemaakt
08-13	r8RG10	Geen opname gemaakt
08-16	r8RG8	Geen opname gemaakt
09-1	r9Aa3a	Geen opname gemaakt
09-7	r9RG4	1 opname
09-8	r9RG8	1 opname
09-9	r9RG9	1 opname
09-10	r9RG10	2 opnames gemaakt
09-11	r9RG11	2 opnames gemaakt
09-12	r9RG2	Geen opnames gemaakt
10-5	r10DG2	Geen opname gemaakt
10-9	r10RG6	Geen opname gemaakt
10-11	r10DG1	Geen opname gemaakt
10-12	r10RG3	Betreft slechts één vlak: geen opname gemaakt
11-4	r11Aa2b	Geen opname gemaakt, 2 vlakken
11-10	r11Aa2c	Geen opname gemaakt, 2 vlakken
11-11	r11Aa2e	1 opname
11-12	r11Aa2a	Geen opnames gemaakt
12-1	r12Ba1b	1 opname
12-3	r12RG6	Geen opname gemaakt
14-1	r14RG5	Geen opname gemaakt
14-2	r14RG5	Geen opname gemaakt
14-3	r14RG19	Geen opname gemaakt
14-4	r14RG20	Geen opname gemaakt
16-4	r16Ab4	1 opname
16-6	r16RG5	Geen opname gemaakt
16-7	r16RG6	Geen opname gemaakt
16-8	r16RG7	Geen opname gemaakt
16-9	r16RG7	Geen opname gemaakt
16-10	r16RG19	1 opname
16-11	r16RG23	1 opname
16-12	r16RG24	1 opname
16-13	r16RG28	2 opnames gemaakt
16-14	r16RG8	Geen opname gemaakt
16-15	r16RG5	Geen opname gemaakt
16-16	r16Aa1c	Geen opname gemaakt
16-17	r16Aa2	Geen opname gemaakt
16-18	r16RG23	Geen opname gemaakt
16-19	r16RG26	Geen opname gemaakt
16-20	r16RG23	Geen opname gemaakt
16-21	r16RG21	Geen opname gemaakt
18-1	r18Aa2	1 opname
18-2	r18RG1	1 opname
20-7	r20Aa2	Geen opname gemaakt

29-1	r29Aa4b	1 opname
29-2	r29Aa1b	1 opname
30-1	r30Aa1	2 opnames, 4 vlakken
31-1	r31Bb1	2 opnames, 3 vlakken
31-2	r31RG2	1 opname
32-1	r32Ca3a	1 opname
32-2	r32RG8	1 opname
32-3	r32RG7	Geen opname gemaakt
33-1	r33Aa1a	1 opname
33-2	r33DG1	1 opname
33-3	r33RG3	1 opname
33-4	r33RG7	1 opname
33-5	r33RG10	1 opname
33-6	r33RG5	Geen opname gemaakt
33-7	r33RG2	Geen opname gemaakt
34-1	r34RG1	1 opname
34-2	r34RG4	1 opname
36-1	r36RG1	Geen opname gemaakt
39-5, 39-6, 39-7, 39-8, 39-9, 39-10, 39-11, 39-12, 39-13, 39-14, 39-15, 39-16, 39-17, 39-18, 39-19, 39-20, 39-21, 39-22, 39-23, 39-24, 39-25, 39-26, 39-27, 39-28, 39-29, 39-30, 39-31, 39-32, 39-33, 39-34, 39-35, 39-36, 39-37		
	r39Aa2	Geen opnames gemaakt
40-1	r40Ab2	1 opname, 1 vlak
40-2	r40A	Geen opnames gemaakt
41-1	r41RG1	Geen opnames gemaakt
42-8	r42RG3	1 opname
42-9	r42RG4	1 opname
42-11	r42RG4	Geen opname gemaakt
42-12, 42-13, 42-14, 42-16, 42-17, 42-18, 42-19, 42-20, 42-21, 42-23		
	r42Aa2	Geen opnames gemaakt
42-15	r42Aa2e	Geen opname gemaakt
42-20	r42RG2	Geen opname gemaakt
42-22	r42RG5	Geen opname gemaakt
42-24	r42RG2	Geen opname gemaakt
43-6	r43RG2	Geen opname gemaakt
43-7	r43RG2	Geen opname gemaakt
43-8	r43Aa2b	Geen opname gemaakt
43-9	r43Aa1b	Geen opname gemaakt
44-1	r44Aa3b	Geen opname gemaakt
44-2	r44Aa3c	Geen opname gemaakt
44-3	r44Aa3a	Geen opname gemaakt
44-4	r44RG1	Geen opname gemaakt
44-5	r44RG2	Geen opname gemaakt
45-1	r45Aa3c	1 opname
45-2	r45Aa3c	1 opname
45-3	r45Aa4c	1 opname
45-4	r45RG5	Geen opname gemaakt
45-5	r45Aa3b	Geen opname gemaakt
45-6	r45Aa3a	Geen opname gemaakt
45-7, 45-9, 45-11, 45-12		
	r45Aa3	Geen opname gemaakt
45-8	r45Aa4b	Geen opname gemaakt
45-10	r45Aa4e	Geen opname gemaakt
46-1	r46Aa5	1 opname
46-2	r46RG11	Geen opname gemaakt
46-3	r46RG5	Geen opname gemaakt
46-4	r46RG8	Geen opname gemaakt

6 Oeverkruid-klasse

Tabel van de Pilvaren-associatie

Opnamenummer		3	58	96	56	95	
Loc_type		06-2	06-3	06-4	06-5	06-5	
Rvvn		r6Ac1	r6Ac1	r6Ac1	r6Ac1	r6Ac1	
Vaatplanten							
<i>Pilularia globulifera</i>	kl	2m	4	2b	2m	2m	Pilvaren
<i>Eleocharis palustris</i>	kl	1	2m	1	2m	2m	Gewone waterbies
<i>Hypericum elodes</i>	kl	+	Moerashertshooi
<i>Eleogiton fluitans</i>	kl	+	.	2a	.	.	Flottende bies
<i>Galium palustre</i>	kl	2m	1	.	.	.	Moeraswalstro
<i>Juncus bulbosus</i>	kl	2m	+	2b	.	1	Knolrus
<i>Carex rostrata</i>	kl	2a	Snavelzegge
<i>Apium inundatum</i>	kl	.	.	2a	.	.	Ondergedoken moerasscherm
<i>Crassula helmsii</i>	kl	+	.	.	5	2m	Watercrassula
<i>Alisma plantago-aquatica</i>	kl	1	2m	.	1	r	Grote waterweegbree
<i>Ranunculus flammula</i>	kl	1	1	1	.	+	Egelboterbloem
<i>Glyceria fluitans</i>	kl	2a	1	.	+	.	Mannagras
<i>Lycopus europaeus</i>	kl	r	.	1	.	2m	Wolfspoet
<i>Myosotis laxa s. cespitosa</i>	kl	r	2m	+	.	.	Zompvergeet-mij-nietje
<i>Ranunculus repens</i>	kl	r	.	1	.	r	Kruipende boterbloem
<i>Bidens tripartita</i>	kl	.	2m	2m	+	+	Veerdelig tandzaad
<i>Typha latifolia</i>	kl	1	.	.	+	1	Grote lisdodde
<i>Eupatorium cannabinum</i>	kl	.	1	1	.	1	Koninginnenkruid
<i>Hydrocotyle vulgaris</i>	kl	2m	.	2b	.	.	Gewone waternavel
<i>Veronica scutellata</i>	kl	1	.	1	.	.	Schildereprijs
<i>Lythrum salicaria</i>	kl	+	.	r	.	.	Grote kattenstaart
<i>Gnaphalium uliginosum</i>	kl	.	.	.	r	r	Moerasdroogbloem
<i>Rorippa palustris</i>	kl	.	2m	.	r	.	Moeraskers
<i>Salix alba</i>	kl	.	.	.	r	r	Schietwilg
<i>Mentha arvensis</i>	kl	.	+	1	.	.	Akkermunt
<i>Salix cinerea</i>	kl	.	.	r	.	r	Grauwe en Rossige wilg
<i>Carex oederi s. oederi</i>	kl	.	.	r	.	r	Dwergzegge
<i>Gnaphalium luteo-album</i>	kl	.	.	r	.	r	Bleekgele droogbloem
<i>Hypochaeris radicata</i>	kl	.	.	r	.	+	Gewoon biggenkruid
<i>Oenanthe aquatica</i>	kl	r	Watertorkruid
<i>Berula erecta</i>	kl	r	Kleine waterpeppe
<i>Utricularia australis</i>	kl	+	Loos blaasjeskruid
<i>Lythrum portula</i>	kl	.	.	.	+	.	Waterpostelein
<i>Persicaria species</i>	kl	.	.	.	+	.	Duizendknoop (G)
<i>Bidens frondosa</i>	kl	r	Zwart tandzaad
<i>Juncus articulatus</i>	kl	1	Zomprus
<i>Juncus effusus</i>	kl	+	Pitrus
<i>Plantago major s. intermedia</i>	kl	r	Getande weegbree
<i>Persicaria minor</i>	kl	r	Kleine duizendknoop
<i>Persicaria maculosa</i>	kl	2m	Perzikkruid
<i>Ranunculus peltatus</i>	kl	+	Grote waterranonkel
<i>Sonchus oleraceus</i>	kl	r	Gewone melkdistel
<i>Agrostis canina</i>	kl	r	Moerasstruisgras
<i>Agrostis stolonifera</i>	kl	.	.	+	.	.	Fioringras
<i>Cardamine pratensis</i>	kl	.	.	+	.	.	Pinksterbloem
<i>Cirsium palustre</i>	kl	.	.	r	.	.	Kale jonker
<i>Epilobium ciliatum</i>	kl	.	.	+	.	.	Bekliede basterdwederik
<i>Leontodon autumnalis</i>	kl	.	.	1	.	.	Vertakte leeuwentand
<i>Lotus pedunculatus</i>	kl	.	.	+	.	.	Moerasroklaver
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	kl	.	.	r	.	.	Echte koekoeksbloem
<i>Plantago lanceolata</i>	kl	.	.	r	.	.	Smalle weegbree
<i>Sagina procumbens</i>	kl	.	.	r	.	.	Liggende vetmuur
<i>Taraxacum sectie Ruderalia</i>	kl	.	.	+	.	.	Gewone paardebloemen
Mossen							
<i>Warnstorfia fluitans</i>	ml	.	2b	.	.	.	Vensikkelmos
<i>Chara globularis</i>	ml	r	Breekbaar kransblad
<i>Riccia canaliculata</i>	kl	.	.	1	.	.	Smal watervorkje
<i>Riccardia chamedryfolia</i>	kl	.	.	1	.	.	Gewoon moerasvorkje
Datum		21-6	23-7	5-9	22-7	2-9	
Lengte proefvlak (m)		3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	
Breedte proefvlak (m)		3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	
Bedekking kruidlaag (%)		20	60	90	80	10	
Bedekking moslaag (%)		1	20	1	0	0	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)		100	30	20	30	30	

8 Riet-Klasse

Tabel van de Pilvaren-associatie

Opnamenummer		90	102	129	
Loc_type		08-3	08-3	08-4	
Rvvn		r8Bd1	r8Bd1	r8Bd1	
Vaatplanten					
<i>Cladium mariscus</i>	kl	4	2b	2b	Galigaan
<i>Myrica gale</i>	kl	2a	.	3	Wilde gagel
<i>Myrica gale</i>	s1	.	3	.	Wilde gagel
<i>Phragmites australis</i>	kl	2m	.	2b	Riet
<i>Calamagrostis canescens</i>	kl	1	1	.	Hennegras
<i>Equisetum fluviatile</i>	kl	1	+	.	Holpijp
<i>Lysimachia vulgaris</i>	kl	1	1	.	Grote wederik
<i>Lycopus europaeus</i>	kl	1	.	.	Wolfspoot
<i>Lysimachia thysiflora</i>	kl	1	.	.	Moeraswederik
<i>Oenanthe aquatica</i>	kl	r	.	.	Watertorkruid
<i>Potamogeton polygonifolius</i>	kl	2b	.	.	Duizendknoopfonteinkruid
<i>Salix cinerea</i>	kl	1	.	.	Grauwe en Rossige wilg
<i>Betula pubescens</i>	s1	.	2a	.	Zachte berk
<i>Carex elongata</i>	kl	.	+	.	Elzenzegge
<i>Potentilla palustris</i>	kl	.	+	.	Wateraardbei
<i>Dryopteris carthusiana</i>	kl	.	1	.	Smalle stekelvaren
<i>Rhamnus frangula</i>	kl	.	r	.	Sporkehout
<i>Salix cinerea</i>	s1	.	2a	.	Grauwe en Rossige wilg
Mossen					
<i>Calliergon cordifolium</i>	ml	2m	2m	.	Hartbladig puntmos
<i>Leptodictyum riparium</i>	ml	.	2m	.	Beekmos
<i>Calliergonella cuspidata</i>	ml	.	3	.	Gewoon puntmos
<i>Kindbergia praelonga</i>	ml	.	2m	.	Fijn laddermos
<i>Mnium hornum</i>	ml	.	+	.	Gewoon sterrenmos
<i>Calypogeia fissa</i>	ml	.	+	.	Moerasbuidelmos
<i>Sphagnum species</i>	ml	.	.	3	Veenmos (G)
Maand		31-8	1-9	3-10	
Lengte proefvlak (m)		5.00	8.00	8.00	
Breedte proefvlak (m)		5.00	8.00	8.00	
Bedekking struiklaag (%)		0	80	0	
Bedekking kruidlaag (%)		90	30	70	
Bedekking moslaag (%)		1	30	40	
Hoogte (hoge) boomlaag (m)		0	0	10	
Hoogte (hoge) struiklaag (m)		0.0	3.0	0.0	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)		200	120	180	

9 Klasse der Kleine zeggen

Tabel van de Associatie van Moerasstruisgras en Zompzegge en RG Zwarte zegge en Moerasstruisgras

Opnamenummer		153	155	80	81	60	72	
Loc_type		09-2	09-3	09-4	09-4	09-5	09-5	
Rvvn		r9Aa3a	r9Aa3a	r9Aa3b	r9Aa3b	r9RG1	r9RG1	
Vaatplanten								
<i>Agrostis canina</i>	kl	.	.	2m	2m	2b	4	Moerasstruisgras
<i>Carex nigra</i>	kl	.	.	1	1	2m	.	Zwarte zegge
<i>Viola palustris</i>	kl	.	.	2m	.	2m	.	Moerasviooltje
<i>Carex diandra</i>	kl	.	.	1	+	.	.	Ronde zegge
<i>Potentilla palustris</i>	kl	.	.	2a	2b	.	.	Wateraardbei
<i>Ranunculus flammula</i>	kl	.	.	+	1	+	1	Egelboterbloem
<i>Hydrocotyle vulgaris</i>	kl	.	.	2m	.	2b	.	Gewone waternavel
<i>Carex echinata</i>	kl	.	.	2m	.	.	.	Sterzegge
<i>Carex lasiocarpa</i>	kl	.	.	1	.	.	.	Draadzegge
<i>Carex curta</i>	kl	1	3	Zompzegge
<i>Eriophorum vaginatum</i>	kl	+	2a	Eenarig wollegras
<i>Vaccinium oxycoccus</i>	kl	1	Kleine veenbes
<i>Vaccinium uliginosum</i>	kl	.	1	Rijsbes
<i>Menyanthes trifoliata</i>	kl	2a	.	1	2m	.	.	Waterdrieblad
<i>Betula pubescens</i>	kl	1	.	.	.	1	+	Zachte berk
<i>Juncus effusus</i>	kl	r	.	.	.	2b	2a	Pitrus
<i>Lysimachia thyrsiflora</i>	kl	.	.	1	2m	.	1	Moeraswederik
<i>Lotus pedunculatus</i>	kl	.	.	+	2a	.	2a	Moerasroklaver
<i>Potentilla erecta</i>	kl	.	.	1	.	2a	.	Tormentil
<i>Molinia caerulea</i>	kl	+	.	2a	.	1	.	Pijpenstrootje
<i>Peucedanum palustre</i>	kl	.	.	1	.	.	r	Melkeppe
<i>Calamagrostis canescens</i>	kl	.	.	2m	1	.	.	Hennegras
<i>Equisetum palustre</i>	kl	.	.	1	1	.	.	Lidrus
<i>Eriophorum angustifolium</i>	kl	2a	.	1	.	.	.	Veenpluis
<i>Juncus articulatus</i>	kl	.	.	1	1	.	.	Zomprus
<i>Quercus robur</i>	kl	r	r	Zomereik
<i>Festuca rubra</i>	kl	1	.	Rood zwenkgras s.s.
<i>Holcus lanatus</i>	kl	1	.	Gestreepte witbol
<i>Luzula campestris</i>	kl	+	.	Gewone veldbies
<i>Luzula multiflora s. congesta</i>	kl	+	.	Dichtbloemige veldbies
<i>Equisetum fluviatile</i>	kl	1	.	.	2m	.	.	Holpijp
<i>Dryopteris carthusiana + D. dilatata</i>	kl	+	.	Smalle en Brede stekelvaren
<i>Eleocharis palustris</i>	kl	1	Gewone waterbies
<i>Salix cinerea</i>	kl	1	Grauwe en Rossige wilg
<i>Bidens tripartita</i>	kl	.	.	r	.	.	.	Veerdelig tandzaad
<i>Carex panicea</i>	kl	.	.	2a	.	.	.	Blauwe zegge
<i>Galium uliginosum</i>	kl	.	.	2m	.	.	.	Ruw walstro
<i>Lycopus europaeus</i>	kl	.	.	r	.	.	.	Wolfspoot
<i>Lysimachia vulgaris</i>	kl	.	.	1	.	.	.	Grote wederik
<i>Phragmites australis</i>	kl	.	.	1	.	.	.	Riet
<i>Succisa pratensis</i>	kl	.	.	r	.	.	.	Blauwe knoop
<i>Alnus glutinosa</i>	kl	.	.	.	1	.	.	Zwarte els
<i>Cardamine pratensis</i>	kl	.	.	.	1	.	.	Pinksterbloem
<i>Carex rostrata</i>	kl	.	.	.	+	.	.	Snavelzegge
<i>Epilobium palustre</i>	kl	.	.	.	1	.	.	Moerasbasterdwederik
<i>Mentha aquatica</i>	kl	.	.	.	1	.	.	Watermunt
<i>Myosotis scorpioides</i>	kl	.	.	.	1	.	.	Moerasvergeet-mij-nietje
<i>Pedicularis palustris</i>	kl	.	.	.	2m	.	.	Moeraskartelblad
<i>Ranunculus lingua</i>	kl	.	.	.	2b	.	.	Grote boterbloem
<i>Stellaria palustris</i>	kl	.	.	.	1	.	.	Zeegroene muur
<i>Veronica scutellata</i>	kl	.	.	.	1	.	.	Schildereprijs
Mossen								
<i>Sphagnum species</i>	ml	.	.	.	2a	2b	1	Veenmos (G)
<i>Calliergonella cuspidata</i>	ml	.	.	.	4	.	2b	Gewoon puntmos
<i>Sphagnum fallax</i>	ml	5	4	Fraai veenmos
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	ml	.	.	+	.	.	.	Gewoon haakmos
<i>Sphagnum palustre</i>	ml	.	.	5	.	.	.	Gewoon veenmos
<i>Sphagnum tenellum</i>	ml	.	.	2m	.	.	.	Zacht veenmos
<i>Aulacomnium palustre</i>	ml	2m	.	Roodviltmos
<i>Polytrichum commune</i>	ml	2m	.	Gewoon haarmos
<i>Pseudoscleropodium purum</i>	ml	2b	.	Groot laddermos
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	ml	2a	.	Gewoon haakmos
<i>Calliergon cordifolium</i>	ml	.	.	.	2m	.	.	Hartbladig puntmos
Datum		15-10	16-10	21-8	22-8	3-7	16-8	
Lengte proefvlak (m)		3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	
Breedte proefvlak (m)		3.00	1.50	3.00	3.00	3.00	3.00	
Bedekking kruidlaag (%)		20	80	70	60	70	80	
Bedekking moslaag (%)		90	60	80	80	60	20	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)		10	40	20	30	40	30	

10 Klasse der hoogveenslenken

Tabel Associatie van Snavelbies en Veenmos, RG Waterveenmos en RG Klein blaasjeskruid

Opnamenummer		121	135	132	138	139	146	
Loc_type		10-1	10-1	10-2	10-6	10-6	10-10	
Rvvn		r10Aa2a	r10Aa2a	r10Aa2b	r10RG2	r10RG2	r10RG7	
Vaatplanten								
<i>Drosera rotundifolia</i>	kl	1	1	2m	.	.	.	Ronde zonnedaauw
<i>Erica tetralix</i>	kl	2a	2b	2b	.	1	.	Gewone dophei
<i>Rhynchospora alba</i>	kl	2b	2a	2b	.	.	.	Witte snavelbies
<i>Eriophorum vaginatum</i>	kl	r	.	.	2a	.	.	Eenarig wollegras
<i>Vaccinium oxycoccus</i>	kl	2a	.	2m	.	.	.	Kleine veenbes
<i>Vaccinium uliginosum</i>	kl	+	.	.	.	1	.	Rijsbes
<i>Eriophorum angustifolium</i>	kl	.	2m	1	.	+	.	Veenpluis
<i>Carex rostrata</i>	kl	2b	Snavelzegge
<i>Utricularia minor</i>	kl	2b	Klein blaasjeskruid
<i>Molinia caerulea</i>	kl	+	.	+	.	+	.	Pijpenstrootje
<i>Betula pubescens</i>	kl	.	r	.	.	1	.	Zachte berk
<i>Pinus sylvestris</i>	kl	+	.	.	.	r	.	Grove den
<i>Betula species</i>	kl	r	Berk (G)
<i>Andromeda polifolia</i>	kl	.	.	2a	.	.	.	Lavendelhei
<i>Calluna vulgaris</i>	kl	r	.	Struikhei
<i>Rhamnus frangula</i>	kl	r	.	Sporkehout
<i>Potamogeton polygonifolius</i>	kl	1	Duizendknoopfonteinkruid
Mossen								
<i>Sphagnum cuspidatum</i>	ml	5	5	.	5	4	.	Waterveenmos
<i>Sphagnum fallax</i>	ml	.	.	5	.	.	.	Fraai veenmos
Datum		25-9	8-10	7-10	8-10	8-10	10-10	
Lengte proefvlak (m)		3.00	2	3.00	3.00	2.00	3.00	
Breedte proefvlak (m)		3.00	2	3.00	3.00	2.00	3.00	
Bedekking kruidlaag (%)		30	30	40	10	1	50	
Bedekking moslaag (%)		99	99	99	99	60	0	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)		40	30	40	40	10	50	

Tabel Draadzegge-verbond

Opnamenummer	77	79	122	148	
Loc. type	10-3	10-3	10-4	10-4	
Rvvn	r10Ab1	r10Ab1	r10Ab1	r10Ab1	
Vaatplanten					
<i>Carex lasiocarpa</i>	kl 2m	2m	2b	2b	Draadzegge
<i>Eriophorum angustifolium</i>	kl .	+	2m	2m	Veenpluis
<i>Myrica gale</i>	kl 2b	+	2a	2a	Wilde gagel
<i>Hydrocotyle vulgaris</i>	kl 2b	2a	.	.	Gewone waternavel
<i>Lysimachia vulgaris</i>	kl 2m	2m	.	.	Grote wederik
<i>Comarum palustre</i>	kl 1	2b	.	.	Wateraardbei
<i>Peucedanum palustre</i>	kl 1	1	.	.	Melkeppe
<i>Betula pubescens</i>	kl +	+	+	r	Zachte berk
<i>Molinia caerulea</i>	kl 1	+	+	.	Pijpenstrootje
<i>Calamagrostis canescens</i>	kl 2m	2m	.	.	Hennegras
<i>Carex elata</i>	kl 2a	+	.	.	Stijve zegge
<i>Carex panicea</i>	kl 2m	1	.	.	Blauwe zegge
<i>Equisetum palustre</i>	kl 2m	2m	.	.	Lidrus
<i>Juncus articulatus</i>	kl 1	1	.	.	Zomprus
<i>Lotus pedunculatus</i>	kl 2b	2m	.	.	Moerasrolklaver
<i>Lysimachia thyrsoflora</i>	kl 1	2m	.	.	Moeraswederik
<i>Mentha aquatica</i>	kl 1	2m	.	.	Watermunt
<i>Salix cinerea</i>	kl 2m	2b	.	.	Grauwe en Rossige wilg
<i>Stellaria palustris</i>	kl +	+	.	.	Zeegroene muur
<i>Agrostis canina</i>	kl 2m	2m	.	.	Moerasstruisgras
<i>Galium palustre</i>	kl 2m	+	.	.	Moeraswalstro
<i>Carex rostrata</i>	kl .	.	2m	2a	Snavelzegge
<i>Carex echinata</i>	kl +	.	.	.	Sterzegge
<i>Carex nigra</i>	kl 1	.	.	.	Zwarte zegge
<i>Epilobium palustre</i>	kl +	.	.	.	Moerasbasterdwederik
<i>Galium uliginosum</i>	kl 1	.	.	.	Ruw walstro
<i>Lycopus europaeus</i>	kl 1	.	.	.	Wolfspoot
<i>Lythrum salicaria</i>	kl 1	.	.	.	Grote kattenstaart
<i>Parnassia palustris</i>	kl +	.	.	.	Parnassia
<i>Pedicularis palustris</i>	kl +	.	.	.	Moeraskartelblad
<i>Phragmites australis</i>	kl 1	.	.	.	Riet
<i>Potentilla erecta</i>	kl +	.	.	.	Tormentil
<i>Ranunculus flammula</i>	kl +	.	.	.	Egelboterbloem
<i>Ranunculus lingua</i>	kl r	.	.	.	Grote boterbloem
<i>Viola palustris</i>	kl 2m	.	.	.	Moerasviooltje
<i>Carex curta</i>	kl .	+	.	.	Zompzegge
<i>Carex diandra</i>	kl .	r	.	.	Ronde zegge
<i>Equisetum fluviatile</i>	kl .	+	.	.	Holpijp
<i>Mentha arvensis</i>	kl .	1	.	.	Akkermunt
<i>Menyanthes trifoliata</i>	kl .	1	.	.	Waterdrieblad
<i>Salix aurita</i>	kl .	+	.	.	Geoorde wilg
<i>Veronica scutellata</i>	kl .	+	.	.	Schildereprijs
<i>Betula pubescens</i>	s1 .	.	+	.	Zachte berk
<i>Erica tetralix</i>	kl .	.	1	.	Gewone dophei
<i>Eriophorum vaginatum</i>	kl .	.	+	.	Eenarig wollegras
<i>Dryopteris species</i>	kl .	.	r	.	Niervaren (G)
Mossen					
<i>Calliergonella cuspidata</i>	ml 2m	2m	.	.	Gewoon puntmos
<i>Sphagnum palustre</i>	ml .	5	2b	.	Gewoon veenmos
<i>Warnstorfia fluitans</i>	ml +	.	.	.	Vensikkelmos
<i>Sphagnum species</i>	ml 5	.	.	.	Veenmos (G)
<i>Aulacomnium palustre</i>	ml .	.	+	.	Roodviltmos
<i>Sphagnum fallax</i>	ml .	.	3	.	Fraai veenmos
<i>Sphagnum papillosum</i>	ml .	.	2a	.	Wrattig veenmos
<i>Hypnum jutlandicum</i>	kl .	.	.	+	Heideklauwtjesmos
<i>Sphagnum fallax</i>	kl .	.	.	5	Fraai veenmos
Jaar	21-8	21-8	25-9	14-10	
Lengte proefvlak (m)	3.00	3.00	5.00	3.00	
Breedte proefvlak (m)	3.00	3.00	5.00	3.00	
Bedekking struiklaag (%)	0	0	5	0	
Bedekking kruidlaag (%)	60	40	50	30	
Bedekking moslaag (%)	90	99	90	99	
Hoogte (hoge) struiklaag (m)	0.0	0.0	2.0	0.0	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)	80	60	80	80	

Tabel RG Snavelzegge en RG Veenpluis

Opnamenummer		108	136	157	141	
Loc_type		10-7	10-7	10-7	10-8	
Rvvn		r10RG4	r10RG4	r10RG4	r10RG5	
Vaatplanten						
<i>Carex rostrata</i>	kl	2b	3	2b	.	Snavelzegge
<i>Eriophorum angustifolium</i>	kl	.	.	.	3	Veenpluis
<i>Myrica gale</i>	kl	2a	1	.	.	Wilde gagele
<i>Comarum palustre</i>	kl	1	.	.	.	Wateraardbei
<i>Molinia caerulea</i>	kl	r	.	.	.	Pijpenstrootje
<i>Phragmites australis</i>	kl	+	.	.	.	Riet
<i>Typha latifolia</i>	kl	+	.	.	.	Grote lisdodde
<i>Betula pubescens</i>	kl	.	r	.	r	Zachte berk
<i>Carex lasiocarpa</i>	kl	.	1	.	.	Draadzegge
<i>Salix cinerea</i>	kl	.	r	.	.	Grauwe en Rossige wilg
<i>Vaccinium uliginosum</i>	kl	.	+	.	.	Rijsbes
<i>Eriophorum vaginatum</i>	kl	.	.	.	r	Eenarig wollegras
<i>Rhynchospora alba</i>	kl	.	.	2m	.	Witte snavelbies
Mossen						
<i>Sphagnum palustre</i>	ml	5	5	.	.	Gewoon veenmos
<i>Sphagnum cuspidatum</i>	ml	.	.	5	5	Waterveenmos
Datum		13-9	8-10	17-10	8-10	
Lengte proefvlak (m)		3.00	3.00	3.00	3.00	
Breedte proefvlak (m)		3.00	3.00	3.00	3.00	
Bedekking kruidlaag (%)		20	50	20	30	
Bedekking moslaag (%)		90	95	99	99	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)		40	50	40	40	

11 Klasse der hoogveenbulten en natte heiden

Tabel Associatie van Moeraswolfsklauw en Snavelbies

Opnamenummer		18	70	92	113	167	
Loc_type		11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	
Rvvn		r11Aa1	r11Aa1	r11Aa1	r11Aa1	r11Aa1	
Vaatplanten							
<i>Lycopodiella inundata</i>	kl	2m	2m	2a	2m	2m	Moeraswolfsklauw
<i>Drosera intermedia</i>	kl	2a	2a	1	2m	.	Kleine zonnedaauw
<i>Rhynchospora fusca</i>	kl	.	.	3	2b	1	Bruine snavelbies
<i>Erica tetralix</i>	kl	.	2m	2a	2a	2a	Gewone dophei
<i>Eriophorum angustifolium</i>	kl	.	.	2m	2m	1	Veenpluis
<i>Rhynchospora alba</i>	kl	.	.	2m	.	.	Witte snavelbies
<i>Narthecium ossifragum</i>	kl	.	.	+	.	.	Beenbreek
<i>Drosera rotundifolia</i>	kl	1	Ronde zonnedaauw
<i>Juncus squarrosus</i>	kl	.	.	1	.	.	Trekrus
<i>Molinia caerulea</i>	kl	.	2a	2a	2m	2a	Pijpenstrootje
<i>Betula pubescens</i>	kl	1	1	.	.	r	Zachte berk
<i>Juncus acutiflorus</i>	kl	1	2m	.	.	.	Veldrus
<i>Holcus lanatus</i>	kl	r	+	.	.	.	Gestreepte witbol
<i>Hypochaeris radicata</i>	kl	1	+	.	.	.	Gewoon biggenkruid
<i>Potentilla erecta</i>	kl	+	+	.	.	.	Tormentil
<i>Hydrocotyle vulgaris</i>	kl	1	.	.	.	+	Gewone waternavel
<i>Juncus effusus</i>	kl	+	.	.	.	+	Pitrus
<i>Agrostis capillaris</i>	kl	1	Gewoon struisgras
<i>Carex oederi</i> s. <i>oederi</i>	kl	1	Dwergzegge
<i>Crassula helmsii</i>	kl	1	Watercrassula
<i>Juncus tenuis</i>	kl	1	Tengere rus
<i>Lotus pedunculatus</i>	kl	1	Moerasrolklaver
<i>Lycopus europaeus</i>	kl	2m	Wolfsfoot
<i>Pinus sylvestris</i>	kl	+	Grove den
<i>Populus tremula</i>	kl	+	Ratelpopulier
<i>Ranunculus flammula</i>	kl	+	Egelboterbloem
<i>Salix cinerea</i>	kl	2a	Grauwe en Rossige wilg
<i>Senecio sylvaticus</i>	kl	+	Boskruid
<i>Galium palustre</i>	kl	+	Moeraswalstro
<i>Calluna vulgaris</i>	kl	.	2a	.	r	.	Struikhei
<i>Pedicularis sylvatica</i>	kl	.	+	.	.	.	Heidekartelblad
<i>Succisa pratensis</i>	kl	.	1	.	.	.	Blauwe knoop
<i>Agrostis canina</i>	kl	.	+	.	.	.	Moerasstruisgras
<i>Juncus bulbosus</i>	kl	.	.	.	+	.	Knolrus
<i>Eriophorum vaginatum</i>	kl	1	Eenarig wollegras
<i>Osmunda regalis</i>	kl	+	Koningsvaren
<i>Phragmites australis</i>	kl	1	Riet
<i>Typha latifolia</i>	kl	1	Grote lisodde
<i>Vaccinium uliginosum</i>	kl	1	Rijsbes
Mossen							
<i>Polytrichum commune</i>	ml	2b	2m	.	.	.	Gewoon haarmos
<i>Campylopus introflexus</i>	ml	.	2b	.	.	+	Grijs kronkelsteeltje
<i>Rhytidadelphus squarrosus</i>	ml	.	+	.	.	.	Gewoon haarmos
<i>Fossombronia foveolata</i>	ml	.	2m	.	.	.	Grof goudkorrelmos
<i>Sphagnum species</i>	ml	.	.	2m	.	.	Veenmos (G)
<i>Fossombronia foveolata</i>	kl	.	.	.	r	.	Grof goudkorrelmos
<i>Sphagnum cuspidatum</i>	ml	2m	Waterveenmos
<i>Sphagnum palustre</i>	ml	3	Gewoon veenmos
<i>Riccardia incurvata</i>	ml	+	Hol moerasvorkje
Datum		28-6	16-8	14-9	13-9	29-10	
Lengte proefvlak (m)		3.00	2.00	3.00	3.00	3.00	
Breedte proefvlak (m)		3.00	2.00	3.00	3.00	3.00	
Bedekking kruidlaag (%)		30	20	80	30	20	
Bedekking moslaag (%)		20	20	1	1	50	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)		40	30	20	10	60	

Tabel Associatie van Gewone dophei

Opnamennummer		2	93	112	120	159	161	169	110	68	
Loc_type		11-2	11-2	11-2	11-2	11-2	11-2	11-3	11-10	11-11	
Rvvn		r11Aa2a	r11Aa2a	r11Aa2a	r11Aa2a	r11Aa2a	r11Aa2a	r11Aa2a	r11Aa2c	r11Aa2e	
Vaatplanten											
<i>Erica tetralix</i>	kl	2b	4	3	.	4	2a	2a	4	2a	Gewone dophei
<i>Molinia caerulea</i>	kl	2m	2a	1	+	1	+	2b	2a	2a	Pijpenstrootje
<i>Eriophorum angustifolium</i>	kl	.	1	1	1	2m	2m	.	.	.	Veenpluis
<i>Dactylorhiza maculata</i> s. <i>maculata</i>	kl	2m	r	Dactylorhiza maculata ssp. maculata
<i>Trichophorum cespitosum</i> s. <i>germanicum</i>	kl	.	r	2a	.	Gewone veenbies
<i>Calluna vulgaris</i>	kl	+	1	2a	.	Struikhei
<i>Carex panicea</i>	kl	2a	Blauwe zegge
<i>Andromeda polifolia</i>	kl	.	.	.	1	2m	2b	.	.	.	Lavendelhei
<i>Vaccinium oxycoccus</i>	kl	.	.	.	2b	1	.	2m	.	.	Kleine veenbes
<i>Eriophorum vaginatum</i>	kl	.	.	.	2b	.	1	.	.	.	Eenaarig wollegras
<i>Vaccinium uliginosum</i>	kl	.	.	.	r	.	.	r	.	.	Rijsbes
<i>Drosera rotundifolia</i>	kl	.	.	.	2m	Ronde zonnedaauw
<i>Drosera intermedia</i>	kl	1	.	Kleine zonnedaauw
<i>Rhynchospora fusca</i>	kl	2m	.	Bruine snavelbies
<i>Betula pubescens</i>	kl	1	.	+	+	+	1	.	.	1	Zachte berk
<i>Rhynchospora alba</i>	kl	.	1	.	2m	1	.	2m	.	.	Witte snavelbies
<i>Betula pendula</i>	kl	1	.	.	r	2a	Ruwe berk
<i>Juncus acutiflorus</i>	kl	2m	1	Veldrus
<i>Pedicularis sylvatica</i>	kl	r	2m	Heidekartelblad
<i>Potentilla erecta</i>	kl	1	2m	Tormentil
<i>Salix repens</i>	kl	r	2b	Kruipwilg
<i>Agrostis canina</i>	kl	1	1	Moerasstruisgras
<i>Juncus squarrosus</i>	kl	.	+	2a	.	Trekrus
<i>Deschampsia flexuosa</i>	kl	1	Bochtige smele
<i>Hieracium laevigatum</i>	kl	1	Stijf havikskruid
<i>Holcus lanatus</i>	kl	r	Gestreepte witbol
<i>Salix aurita</i>	kl	2a	Geoorde wilg
<i>Festuca filiformis</i>	kl	+	Fijn schapengras
<i>Centaurea jacea</i>	kl	r	Knoopkruid
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	kl	1	Gewoon reukgras
<i>Genista anglica</i>	kl	r	Stekelbrem
<i>Hieracium umbellatum</i>	kl	r	Schermhavikskruid
<i>Nardus stricta</i>	kl	2a	Borstelgras
<i>Polygala serpyllifolia</i>	kl	2m	Liggende vlegeltjesbloem
<i>Quercus robur</i>	kl	1	Zomereik
<i>Ranunculus acris</i>	kl	r	Scherpe boterbloem
<i>Danthonia decumbens</i>	kl	2m	Tandjesgras
<i>Succisa pratensis</i>	kl	2a	Blauwe knoop
<i>Potentilla palustris</i>	kl	.	.	1	Wateraardbei
<i>Myrica gale</i>	kl	.	.	1	Wilde gage
<i>Pinus sylvestris</i>	kl	.	.	r	.	.	.	+	.	.	Grove den
<i>Typha latifolia</i>	kl	.	.	r	Grote lisdodde
<i>Carex rostrata</i>	kl	1	.	.	Snavelzegge
<i>Menyanthes trifoliata</i>	kl	1	.	.	Waterdrieblad
<i>Pinus sylvestris</i>	s1	2a	.	.	Grove den
Mossen											
<i>Sphagnum tenellum</i>	ml	.	2m	1	Zacht veenmos
<i>Sphagnum palustre</i>	ml	5	.	2a	3	.	3	2a	.	4	Gewoon veenmos
<i>Sphagnum fallax</i>	ml	.	.	2m	3	3	3	5	.	.	Fraai veenmos
<i>Sphagnum cuspidatum</i>	ml	3	Waterveenmos
<i>Cladopodiella fluitans</i>	ml	1	.	2m	.	.	IJl stompmos
<i>Aulacomnium palustre</i>	ml	2m	.	2m	Roodviltmos
<i>Polytrichum commune</i>	ml	2a	1	Gewoon haarmos
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	ml	1	+	Gewoon haarmos
<i>Pseudoscleropodium purum</i>	ml	2m	Groot laddermos
<i>Hypnum jutlandicum</i>	ml	.	2b	.	.	.	+	+	2a	.	Heideklauwtjesmos
<i>Sphagnum compactum</i>	ml	.	1	2m	.	Kussentjesveenmos
<i>Dicranum scoparium</i>	ml	+	.	Gewoon gaffeltandmos
<i>Sphagnum papillosum</i>	ml	.	.	5	Wrattig veenmos
Datum		21-6	4-9	13-9	25-9	17-10	20-10	22-10	13-9	16-8	
Lengte proefvlak (m)		3.00	3.00	3.00	5.00	3.00	3.00	5.00	3.00	3.00	
Breedte proefvlak (m)		3.00	3.00	3.00	5.00	3.00	3.00	5.00	3.00	3.00	
Bedekking kruidlaag (%)		40	90	30	60	60	30	30	80	70	
Bedekking moslaag (%)		95	25	99	95	99	99	99	10	80	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)		30	30	50	40	30	40	60	30	40	

Tabel Associatie van Gewone dophei en Veenmos

Opnamenummer		133	137	142	144	149	
Loc_type		11-5	11-5	11-5	11-5	11-6	
Rvvn		r11Ba1a	r11Ba1a	r11Ba1a	r11Ba1a	r11Ba1a	
Vaatplanten							
<i>Andromeda polifolia</i>	kl	2m	3	1	2a	+	Lavendelhei
<i>Erica tetralix</i>	kl	2b	+	2a	2b	2b	Gewone dophei
<i>Vaccinium oxycoccus</i>	kl	2m	2m	1	2m	2a	Kleine veenbes
<i>Eriophorum angustifolium</i>	kl	2m	1	1	1	1	Veenpluis
<i>Eriophorum vaginatum</i>	kl	.	2a	1	.	1	Eenarig wollegras
<i>Rhynchospora alba</i>	kl	2m	.	.	2m	2m	Witte snavelbies
<i>Drosera rotundifolia</i>	kl	1	.	1	.	.	Ronde zonnedaauw
<i>Calluna vulgaris</i>	kl	r	.	.	r	.	Struikhei
<i>Vaccinium uliginosum</i>	kl	.	.	.	1	1	Rijsbes
<i>Carex rostrata</i>	kl	.	.	1	.	.	Snavelzegge
<i>Myrica gale</i>	kl	.	.	2a	.	.	Wilde gagel
<i>Molinia caerulea</i>	kl	1	r	.	+	.	Pijpenstrootje
<i>Betula pubescens</i>	kl	+	.	.	1	+	Zachte berk
<i>Pinus sylvestris</i>	kl	.	.	.	r	.	Grove den
Mossen							
<i>Sphagnum papillosum</i>	ml	4	4	2a	2a	2a	Wrattig veenmos
<i>Sphagnum magellanicum</i>	ml	3	.	4	4	.	Hoogveenveenmos
<i>Sphagnum fallax</i>	ml	.	2b	2a	2a	.	Fraai veenmos
<i>Sphagnum palustre</i>	ml	.	.	.	2m	3	Gewoon veenmos
<i>Polytrichum juniperinum v. affine</i>	ml	3	Veenhaarmos
<i>Sphagnum cuspidatum</i>	ml	1	Waterveenmos
Datum		7-10	8-10	9-10	9-10	14-10	
Lengte proefvlak (m)		3.00	3.00	4.00	4.00	5.00	
Breedte proefvlak (m)		3.00	3.00	4.00	4.00	5.00	
Bedekking kruidlaag (%)		20	30	20	40	30	
Bedekking moslaag (%)		99	99	99	99	99	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)		30	30	50	60	20	

Tabel RG Eenarig wollegras en RG Pijpenstrootje

Opnamenummer		119	123	106	152	162	
Loc_type		11-7	11-8	11-9	11-9	11-9	
Rvvn		r11RG2	r11RG2	r11RG3	r11RG3	r11RG3	
Vaatplanten							
<i>Molinia caerulea</i>	kl	+	.	3	3	4	Pijpenstrootje
<i>Eriophorum vaginatum</i>	kl	4	3	.	.	+	Eenarig wollegras
<i>Eriophorum angustifolium</i>	kl	1	+	+	.	1	Veenpluis
<i>Erica tetralix</i>	kl	.	.	1	+	+	Gewone dophei
<i>Carex rostrata</i>	kl	.	2m	.	.	.	Snavelzegge
<i>Myrica gale</i>	kl	.	2b	.	.	.	Wilde gagel
<i>Andromeda polifolia</i>	kl	.	.	.	2a	.	Lavendelhei
<i>Vaccinium uliginosum</i>	kl	.	.	.	1	.	Rijsbes
<i>Betula pubescens</i>	kl	r	.	.	r	+	Zachte berk
<i>Betula species</i>	kl	.	+	.	.	.	Berk (G)
<i>Betula pendula</i>	kl	.	.	r	.	.	Ruwe berk
<i>Populus tremula</i>	kl	.	.	r	.	.	Ratelpopulier
<i>Salix cinerea</i>	kl	.	.	r	.	.	Grauwe en Rossige wilg
<i>Rhamnus frangula</i>	kl	+	Sporkehout
Mossen							
<i>Sphagnum fallax</i>	ml	5	4	.	2b	3	Fraai veenmos
<i>Sphagnum palustre</i>	ml	2a	2b	.	.	2b	Gewoon veenmos
<i>Campylopus pyriformis</i>	ml	.	.	2m	.	.	Breekblaadje
<i>Odontoschisma sphagni</i>	ml	.	.	+	.	.	Veendubbeltjesmos
<i>Calypogeia fissa</i>	ml	.	.	.	+	.	Moerasbuidelmos
<i>Sphagnum fimbriatum</i>	ml	2a	Gewimperd veenmos
Datum		25-9	25-9	13-9	16-10	20-10	
Lengte proefvlak (m)		5.00	5.00	3.00	5.00	5.00	
Breedte proefvlak (m)		5.00	5.00	3.00	5.00	5.00	
Bedekking kruidlaag (%)		80	60	40	50	80	
Bedekking moslaag (%)		99	90	1	20	50	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)		50	60	40	50	80	

Tabel Pijpenstrootje-orde en RG Blauwe knoop

Opnamenummer	1	7	29	31	35	83	
Loc_type	16-1	16-2	16-3	16-3	16-3	16-5	
Rvvn	r16Aa1c	r16Aa1c	r16Ab3b	r16Ab3b	r16Ab3b	r16RG1	
Vaatplanten							
Potentilla erecta	kl 2m	1	.	2a	+	+	Tormentil
Carex panicea	kl 2m	2m	4	.	.	.	Blauwe zegge
Juncus acutiflorus	kl 2m	.	.	.	2b	2m	Veldrus
Hydrocotyle vulgaris	kl 2b	2m	2a	.	.	.	Gewone watermavel
Succisa pratensis	kl .	1	.	.	r	3	Blauwe knoop
Agrostis canina	kl 2m	2m	.	2m	.	.	Moerasstruisgras
Menyanthes trifoliata	kl 2m	2a	Waterdriblad
Dactylorhiza maculata s. maculata	kl 1	Dactylorhiza maculata ssp. maculata
Peucedanum palustre	kl +	2m	.	.	.	r	Melkeppe
Danthonia decumbens	kl +	Tandjesgras
Valeriana dioica	kl 2a	2m	Kleine valeriana
Potentilla palustris	kl 2b	2m	Wateraardbei
Caltha palustris s. palustris	kl r	Gewone dotterbloem
Carex echinata	kl .	r	Sterzegge
Carex lasiocarpa	kl .	2m	Draadzegge
Drosera rotundifolia	kl .	r	Ronde zonnedaauw
Myrica gale	kl .	3	Wilde gagel
Parnassia palustris	kl .	1	Parnassia
Pedicularis palustris	kl .	1	Moeraskartelblad
Euphrasia stricta	kl .	.	.	2m	.	.	Stijve ogentroost
Lotus pedunculatus	kl 1	1	2m	1	2b	1	Moerasrolklaver
Mentha arvensis	kl 2m	1	2m	2m	.	.	Akkermunt
Carex nigra	kl 2m	2m	1	.	.	1	Zwarte zegge
Centaurea jacea	kl 1	.	+	2b	r	.	Knooppkruid
Lysimachia vulgaris	kl 1	1	.	1	.	1	Grote wederik
Holcus lanatus	kl r	.	r	+	1	.	Gestreepte witbol
Alnus glutinosa	kl +	.	.	r	3	+	Zwarte els
Anthoxanthum odoratum	kl r	.	.	2m	+	+	Gewoon reukgras
Ranunculus acris	kl 1	.	2m	1	+	.	Scherpe boterbloem
Salix cinerea	kl r	.	+	.	+	2m	Grauwe en Rossige wilg
Prunella vulgaris	kl 1	1	1	.	.	.	Gewone brunel
Ranunculus flammula	kl 1	.	1	+	.	.	Egelboterbloem
Rhinanthus angustifolius	kl 1	.	.	1	+	.	Grote ratelaar
Equisetum palustre	kl .	2m	1	1	.	.	Lidrus
Festuca rubra	kl .	1	.	1	+	.	Rood zwenkgras s.s.
Juncus effusus	kl .	.	+	+	1	.	Pitrus
Calamagrostis canescens	kl 2m	1	Hennegras
Galium uliginosum	kl 2m	.	.	2a	.	.	Ruw walstro
Juncus articulatus	kl 1	2m	Zomprus
Lythrum salicaria	kl 2m	.	1	.	.	.	Grote kattenstaart
Mentha aquatica	kl 1	1	Watermunt
Molinia caerulea	kl 1	2m	Pijpenstrootje
Quercus robur	kl .	r	r	.	.	+	Zomereik
Plantago lanceolata	kl .	.	1	2a	+	.	Smalle weegbree
Trifolium pratense	kl .	.	+	+	+	.	Rode klaver
Cerastium fontanum s. vulgare	kl .	.	+	+	.	.	Gewone hoornbloem
Ranunculus repens	kl .	.	1	.	1	.	Kruipende boterbloem
Cirsium palustre	kl .	.	.	1	1	.	Kale jonker
Agrostis capillaris	kl	1	1	Gewoon struisgras
Betula pubescens	kl	1	2a	Zachte berk
Betula pendula	kl	1	+	Ruwe berk
Populus tremula	kl	+	r	Ratelpopulier
Carex rostrata	kl 2m	Snavelzegge
Galium palustre	kl .	+	Moeraswalstro
Equisetum arvense	kl .	+	Heermoes
Phragmites australis	kl .	1	Riet
Cardamine pratensis	kl .	.	+	.	.	.	Pinksterbloem
Filipendula ulmaria	kl .	.	1	.	.	.	Moerasspirea
Rumex acetosa	kl .	.	1	.	.	.	Veldzuring
Ajuga reptans	kl .	.	.	2a	.	.	Kruipend zenegroen
Iris pseudacorus	kl .	.	.	+	.	.	Gele iis
Luzula species	kl .	.	.	r	.	.	Veldbies (G)
Carex oederi s. oedocarpa	kl	1	.	Geelgroene zegge
Crepis capillaris	kl	r	.	Klein streepzaad
Epilobium ciliatum	kl	r	.	Bekierde basterdwederik
Conyza canadensis	kl	+	.	Canadese fijnstraal

vervolg op volgende pagina

FLORA- & VEGETATIEKARTERING KORENBURGERVEEN 2019

	vervolg						
Opnamenummer	1	7	29	31	35	83	
Loc. type	16-1	16-2	16-3	16-3	16-3	16-5	
Rvvn	r16Aa1c	r16Aa1c	r16Ab3b	r16Ab3b	r16Ab3b	r16RG1	
<i>Eupatorium cannabinum</i>	kl	.	.	.	r	.	Koninginnenkruid
<i>Gentiana pneumonanthe</i>	kl	.	.	.	r	.	Klokjesgentiaan
<i>Hypochaeris radicata</i>	kl	.	.	.	1	.	Gewoon biggenkruid
<i>Sagina procumbens</i>	kl	.	.	.	1	.	Liggende vetmuur
<i>Salix alba</i>	kl	.	.	.	1	.	Schietwilg
<i>Salix caprea</i>	kl	.	.	.	r	.	Boswilg
<i>Solidago gigantea</i>	kl	.	.	.	r	.	Late guldenroede
<i>Epilobium tetragonum</i>	kl	.	.	.	r	.	Kantige basterdwederik s.l.
<i>Taraxacum sectie Ruderalia</i>	kl	.	.	.	r	.	Gewone paardebloemen
<i>Salix aurita</i>	kl	1	Geoorde wilg
Mossen							
<i>Calliergonella cuspidata</i>	ml	4	2m	.	2m	.	Gewoon puntmos
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	ml	.	.	3	3	2m	Gewoon haakmos
<i>Climacium dendroides</i>	ml	1	.	.	2m	.	Boompjesmos
<i>Brachythecium rutabulum</i>	ml	.	.	1	.	2m	Gewoon dikkopmos
<i>Polytrichum commune</i>	ml	2a	Gewoon haarmos
<i>Warnstorfia fluitans</i>	ml	2a	Vensikkelmos
<i>Calliergon cordifolium</i>	ml	2m	Hartbladig puntmos
<i>Sphagnum contortum</i>	ml	.	5	.	.	.	Trilveenveenmos
<i>Marchantia polymorpha</i>	ml	1	Paraplutjesmos
Datum	2019	2019	2019	2019	2019	2019	
Lengte proefvlak (m)	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	
Breedte proefvlak (m)	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	
Bedekking kruidlaag (%)	80	50	80	70	70	40	
Bedekking moslaag (%)	80	95	50	40	10	90	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)	30	30	50	40	60	80	

19 Klasse der heischrale graslanden

Tabel Klasse van de heischrale graslanden

Opnamenummer		9	21	69	54	94	
Loc_type		19-1	19-1	19-1	19-2	19-3	
Rvvn		r19Aa1b	r19Aa1b	r19Aa1b	r19Aa1b	r19Aa2	
Vaatplanten							
<i>Potentilla erecta</i>	kl	3	.	3	+	1	Tormentil
<i>Danthonia decumbens</i>	kl	2a	.	1	.	+	Tandjesgras
<i>Carex pilulifera</i>	kl	.	.	.	1	.	Pilzegge
<i>Polygala serpyllifolia</i>	kl	.	.	1	.	+	Liggende vleugeltjesbloem
<i>Festuca filiformis</i>	kl	1	Fijn schapengras
<i>Molinia caerulea</i>	kl	2b	.	+	.	2b	Pijpenstrootje
<i>Agrostis capillaris</i>	kl	.	2a	1	1	.	Gewoon struisgras
<i>Pedicularis sylvatica</i>	kl	2m	.	1	.	.	Heidekartelblad
<i>Hieracium umbellatum</i>	kl	.	.	.	3	.	Schermhavikskruid
<i>Calluna vulgaris</i>	kl	1	Struikhei
<i>Gentiana pneumonanthe</i>	kl	1	Klokjesgentiaan
<i>Nardus stricta</i>	kl	+	Borstelgras
<i>Erica tetralix</i>	kl	2a	Gewone dophei
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	kl	1	r	2m	1	.	Gewoon reukgras
<i>Rumex acetosa</i>	kl	+	1	2m	+	.	Veldzuring
<i>Holcus lanatus</i>	kl	r	1	r	+	.	Gestreepte witbol
<i>Juncus acutiflorus</i>	kl	2m	.	2m	2m	.	Veldrus
<i>Quercus robur</i>	kl	r	r	.	+	.	Zomereik
<i>Betula pubescens</i>	kl	r	.	.	1	1	Zachte berk
<i>Betula pendula</i>	kl	.	r	.	1	r	Ruwe berk
<i>Carex panicea</i>	kl	2m	.	2m	.	.	Blauwe zegge
<i>Dactylorhiza maculata s. maculata</i>	kl	2m	.	1	.	.	Gevlekte orchis
<i>Festuca rubra</i>	kl	1	+	2b	.	.	Rood zwenkgras s.s.
<i>Luzula multiflora s. multiflora</i>	kl	1	.	.	+	.	Veelbloemige veldbies s.s.
<i>Plantago lanceolata</i>	kl	r	.	2m	.	.	Smalle weegbree
<i>Cerastium fontanum s. vulgare</i>	kl	.	1	.	+	.	Gewone hoornbloem
<i>Cirsium palustre</i>	kl	.	2a	.	+	.	Kale jonker
<i>Crepis capillaris</i>	kl	.	r	.	+	.	Klein streepzaad
<i>Stellaria graminea</i>	kl	.	1	.	+	.	Grasmuur
<i>Rubus fruticosus ag.</i>	kl	.	r	.	1	.	Gewone braam
<i>Taraxacum sectie Ruderalia</i>	kl	.	+	.	1	.	Gewone paardebloemen
<i>Juncus squarrosus</i>	kl	.	.	.	+	2b	Trekruis
<i>Lotus pedunculatus</i>	kl	.	.	+	2m	.	Moerasrolklaver
<i>Salix aurita</i>	kl	.	.	.	1	+	Geoorde wilg
<i>Salix cinerea</i>	kl	.	.	.	+	1	Grauwe en Rossige wilg
<i>Alnus glutinosa</i>	kl	+	Zwarte els
<i>Carex echinata</i>	kl	+	Sterzegge
<i>Lysimachia vulgaris</i>	kl	1	Grote wederik
<i>Deschampsia flexuosa</i>	kl	.	1	.	.	.	Bochtige smele
<i>Equisetum arvense</i>	kl	.	r	.	.	.	Heermoes
<i>Galium saxatile</i>	kl	.	2a	.	.	.	Liggend walstro
<i>Holcus mollis</i>	kl	.	2a	.	.	.	Gladde witbol
<i>Ranunculus repens</i>	kl	.	+	.	.	.	Kruipende boterbloem
<i>Rumex acetosella</i>	kl	.	2a	.	.	.	Schapenzuring
<i>Leontodon autumnalis</i>	kl	.	.	.	2m	.	Vertakte leeuwentand
<i>Luzula campestris</i>	kl	.	.	.	2m	.	Gewone veldbies
<i>Populus tremula</i>	kl	.	.	.	+	.	Ratelpopulier
<i>Sorbus aucuparia</i>	kl	.	.	.	r	.	Wilde lijsterbes
<i>Tanacetum vulgare</i>	kl	.	.	.	1	.	Boerenwormkruid
<i>Trifolium pratense</i>	kl	.	.	.	1	.	Rode klaver
<i>Trifolium repens</i>	kl	.	.	.	+	.	Witte klaver
<i>Ajuga reptans</i>	kl	.	.	r	.	.	Kruipend zenegroen
<i>Ranunculus acris</i>	kl	.	.	r	.	.	Scherpe boterbloem
<i>Succisa pratensis</i>	kl	.	.	1	.	.	Blauwe knoop
vervolg op volgende pagina							

FLORA- & VEGETATIEKARTERING KORENBURGERVEEN 2019

		vervolg					
Opnamenummer		9	21	69	54	94	
Loc_type		19-1	19-1	19-1	19-2	19-3	
Rvvn		r19Aa1b	r19Aa1b	r19Aa1b	r19Aa1b	r19Aa2	
<i>Agrostis canina</i>	kl	.	.	1	.	.	Moerasstruisgras
<i>Centaurea jacea</i>	kl	.	.	1	.	.	Knoopkruid
<i>Carex nigra</i>	kl	+	Zwarte zegge
<i>Drosera intermedia</i>	kl	+	Kleine zonnedaauw
<i>Lycopodiella inundata</i>	kl	+	Moeraswolfsklauw
<i>Myrica gale</i>	kl	+	Wilde gagel
Mossen							
<i>Pseudoscleropodium purum</i>	ml	3	3	.	2m	.	Groot laddermos
<i>Polytrichum commune</i>	ml	2m	.	2a	1	.	Gewoon haarmos
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	ml	3	.	3	4	.	Gewoon haarmos
<i>Brachythecium rutabulum</i>	ml	.	+	.	.	.	Gewoon dikkopmos
<i>Aulacomnium palustre</i>	ml	.	.	2a	.	.	Roodviltmos
<i>Calliergonella cuspidata</i>	ml	.	.	+	.	.	Gewoon puntmos
<i>Climacium dendroides</i>	ml	.	.	2b	.	.	Boompjesmos
<i>Campylopus introflexus</i>	ml	+	Grijs kronkelsteeltje
<i>Hypnum jutlandicum</i>	ml	2m	Heideklauwtjesmos
<i>Sphagnum tenellum</i>	ml	+	Zacht veenmos
Datum		21-6	28-6	16-8	22-7	4-9	
Lengte proefvlak (m)		3.00	4.00	3.00	5.00	3.00	
Breedte proefvlak (m)		3.00	2.00	3.00	2.50	3.00	
Bedekking kruidlaag (%)		70	50	80	60	60	
Bedekking moslaag (%)		50	30	80	60	1	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)		30	40	30	40	30	

20 Klasse der droge heiden

Tabel Associatie van Struikhei en Stekelbrem, RG Pijpenstrootje en DG Adelaarsvaren

Opnamenummer		71	59	140	147	51	175	
Loc_type		20-1	20-2	20-3	20-4	20-5	20-6	
Rvvn		r20Aa1b	r20Aa1b	r20Aa2	r20DG1	r20RG1	r20Aa2	
Vaatplanten								
<i>Calluna vulgaris</i>	kl	2b	1	1	.	+	2a	Struikhei
<i>Erica tetralix</i>	kl	2m	1	.	.	+	2b	Gewone dophei
<i>Molinia caerulea</i>	kl	2b	.	1	2a	4	2a	Pijpenstrootje
<i>Vaccinium myrtillus</i>	kl	.	.	2m	2m	.	2b	Blauwe bosbes
<i>Vaccinium uliginosum</i>	kl	.	.	4	1	.	.	Rijsbes
<i>Pteridium aquilinum</i>	kl	.	.	.	3	.	.	Adelaarsvaren
<i>Deschampsia flexuosa</i>	kl	+	.	Bochtige smeie
<i>Juncus effusus</i>	kl	1	1	Pitrus
<i>Pinus sylvestris</i>	kl	r	+	Grove den
<i>Rubus fruticosus ag.</i>	kl	+	.	.	+	.	.	Gewone braam
<i>Betula pubescens</i>	kl	1	.	.	.	+	.	Zachte berk
<i>Quercus robur</i>	kl	r	r	Zomereik
<i>Agrostis capillaris</i>	kl	.	1	Gewoon struisgras
<i>Betula pendula</i>	kl	.	2a	Ruwe berk
<i>Calamagrostis epigejos</i>	kl	.	1	Duinriet
<i>Carex ovalis</i>	kl	.	r	Hazen zegge
<i>Cerastium fontanum s. vulgare</i>	kl	.	1	Gewone hoornbloem
<i>Cirsium palustre</i>	kl	.	1	Kale jonker
<i>Eupatorium cannabinum</i>	kl	.	1	Koninginnenkruid
<i>Gnaphalium luteo-album</i>	kl	.	1	Bleekgele droogbloem
<i>Holcus lanatus</i>	kl	.	1	Gestreepte witbol
<i>Hypochaeris radicata</i>	kl	.	+	Gewoon biggenkruid
<i>Juncus acutiflorus</i>	kl	.	1	Veldrus
<i>Juncus articulatus</i>	kl	.	1	Zomprus
<i>Juncus squarrosus</i>	kl	.	+	Trekrus
<i>Lotus pedunculatus</i>	kl	.	2a	Moerasrolklaver
<i>Luzula campestris</i>	kl	.	+	Gewone veldbies
<i>Luzula multiflora s. multiflora</i>	kl	.	r	Veelbloemige veldbies s.s.
<i>Phragmites australis</i>	kl	.	1	Riet
<i>Plantago major s. intermedia</i>	kl	.	1	Getande weegbree
<i>Prunella vulgaris</i>	kl	.	1	Gewone brunel
<i>Ranunculus repens</i>	kl	.	+	Kruipende boterbloem
<i>Rumex acetosa</i>	kl	.	+	Veldzuring
<i>Sagina procumbens</i>	kl	.	1	Liggende vetmuur
<i>Salix cinerea</i>	kl	.	+	Grauwe en Rossige wilg
<i>Populus gileadensis</i>	kl	.	r	Ontariopopulier
<i>Taraxacum sectie Ruderalia</i>	kl	.	+	Gewone paardebloemen
<i>Carex panicea</i>	kl	1	Blauwe zegge
<i>Drosera intermedia</i>	kl	1	Kleine zonnedauw
<i>Juncus bulbosus</i>	kl	+	Knolrus
<i>Betula pubescens</i>	b1	2a	Zachte berk
<i>Betula pubescens</i>	s1	.	.	.	r	.	.	Zachte berk
<i>Rhamnus frangula</i>	s1	.	.	.	2a	.	.	Sporkehout
<i>Rhamnus frangula</i>	kl	+	.	Sporkehout
Mossen								
<i>Dicranum scoparium</i>	ml	.	.	2m	.	r	+	Gewoon gaffeltandmos
<i>Hypnum jutlandicum</i>	ml	.	.	3	.	2m	2m	Heideklauwtjesmos
<i>Campylopus introflexus</i>	ml	3	2m	Grijs kronkelsteeltje
<i>Polytrichum commune</i>	ml	2m	4	Gewoon haarmos
<i>Pleurozium schreberi</i>	ml	.	.	2m	.	.	4	Bronsmos
<i>Calliergonella cuspidata</i>	ml	.	2m	Gewoon puntmos
<i>Ceratodon purpureus</i>	ml	.	2m	Gewoon purpersteeltje
<i>Cladonia species</i>	ml	.	.	1	.	.	.	Heidestaartje & Bekermos (G)
<i>Brachythecium rutabulum</i>	ml	.	.	.	1	.	.	Gewoon dikkopmos
<i>Eurhynchium praelongum</i>	ml	.	.	.	+	.	.	Fijn laddermos
<i>Sphagnum fimbriatum</i>	ml	.	.	.	+	.	.	Gewimperd veenmos
vervolg op volgende pagina								

FLORA- & VEGETATIEKARTERING KORENBURGERVEEN 2019

Opnamenummer	71	59	140	147	51	175	
Loc_type	20-1	20-2	20-3	20-4	20-5	20-6	
Rvvn	r20Aa1b	r20Aa1b	r20Aa2	r20DG1	r20RG1	r20Aa2	
Datum	16-8	3-7	10-8	10-10	17-7	22-11	
Lengte proefvlak (m)	3.00	3.00	3.00	10.00	4.00	4.00	
Breedte proefvlak (m)	3.00	3.00	3.00	4.00	4.00	4.00	
Bedekking boomlaag (%)	0	0	0	0	0	5	
Bedekking struiklaag (%)	0	0	0	10	0	0	
Bedekking kruidlaag (%)	40	20	70	60	70	60	
Bedekking moslaag (%)	40	60	50	1	1	70	
Hoogte (hoge) boomlaag (m)	0	0	0	0	0	12	
Hoogte (hoge) struiklaag (m)	0.0	0.0	0.0	4.0	0.0	0.0	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)	30	30	60	150	40	40	

39 Klasse der wilgenbroekstruwelen

Tabel Verbond van de Wilgenbroekstruwelen

Opnamennummer		49	100	117	170	50	125	151	53	156	
Loc_type		39-1	39-1	39-1	39-1	39-2	39-3	39-4	39-4	39-4	
Rvvn		r39Aa2a	r39Aa2a	r39Aa2a	r39Aa2a	r39Aa2a	r39Aa2b	r39Aa1	r39Aa1	r39Aa1	
Vaatplanten											
Betula pubescens	b1	3	2a	.	Zachte berk
Salix cinerea	s1	3	4	5	5	5	5	3	2a	.	Grauwe en Rossige wilg
Salix aurita	s1	3	3	Geoorde wilg
Betula pubescens	s1	.	2a	.	.	2a	.	.	.	2a	Zachte berk
Carex curta	kl	2m	1	+	1	1	.	.	1	1	Zompzegge
Carex elata	kl	.	2a	.	2a	.	2b	.	.	.	Stijve zegge
Agrostis canina	kl	2b	1	Moerasstruisgras
Hydrocotyle vulgaris	kl	1	+	Gewone waternavel
Calamagrostis canescens	kl	.	.	+	.	1	Hennegras
Viola palustris	kl	1	Moerasviooltje
Equisetum fluviatile	kl	2b	Holpijp
Betula pubescens	kl	2m	.	+	+	+	.	.	1	.	Zachte berk
Dryopteris carthusiana	kl	+	1	r	1	+	r	.	.	.	Smalle stekelvaren
Rhamnus frangula	kl	r	.	+	r	.	.	.	1	.	Sporkehout
Galium palustre	kl	2m	1	.	1	2m	Moeraswalstro
Lycopus europaeus	kl	1	1	.	1	1	Wolfsfoot
Carex rostrata	kl	1	1	2m	.	Snavelzegge
Solanum dulcamara	kl	+	+	.	+	r	Bitterzoet
Phragmites australis	kl	.	.	1	1	1	Riet
Juncus effusus	kl	1	.	.	.	r	.	r	.	.	Pitrus
Molinia caerulea	kl	2b	1	.	Pijpenstrootje
Athyrium filix-femina	kl	+	.	.	.	r	Wijjesvaren
Carex nigra	kl	2m	2a	Zwarte zegge
Epilobium palustre	kl	+	.	.	.	r	Moerasbasterdwederik
Glyceria fluitans	kl	2m	.	.	1	Mannagras
Salix cinerea	kl	1	.	.	.	1	Grauwe en Rossige wilg
Sorbus aucuparia	kl	r	.	.	+	Wilde lijsterbes
Typha latifolia	kl	+	.	.	.	+	Grote lisodode
Cirsium palustre	kl	.	.	.	1	+	Kale jonker
Equisetum palustre	kl	.	.	.	r	+	Lidrus
Lemna minor	kl	.	.	.	2m	2m	Klein kroos
Comarum palustre	kl	.	1	1	Wateraardbei
Lysimachia thyrsiflora	kl	.	2m	1	Moeraswederik
Lysimachia vulgaris	kl	.	2a	+	Grote wederik
Peucedanum palustre	kl	.	+	.	+	Melkeppe
Quercus robur	kl	.	r	.	r	Zomereik
Rubus fruticosus ag.	kl	r	.	.	Gewone braam
Dryopteris dilatata	kl	+	Brede stekelvaren
Eriophorum angustifolium	kl	1	Veenpluis
Eupatorium cannabinum	kl	+	Koninginnenkruid
Galeopsis bifida + G. tetrahit	kl	r	Gespleten en Gewone hennepnetel
Cardamine pratensis	kl	1	Pinksterbloem
Juncus conglomeratus	kl	+	.	Biezenknoppen
Scutellaria galericulata	kl	.	1	Blauw glidkruid
Sphagnum palustre	ml	.	2a	Gewoon veenmos
Carex elongata	kl	.	.	1	Elzenzegge
Hottonia palustris	kl	.	.	1	Waterviolier
Carex pseudocyperus	kl	.	.	.	r	Hoge cyperzegge
Lonicera periclymenum	kl	.	.	.	r	Wilde kamperfoelie
Mentha aquatica	kl	.	.	.	1	Watermunt
Ranunculus lingua	kl	.	.	.	2m	Grote boterbloem
Rubus idaeus	kl	.	.	.	+	Framboos
Stellaria uliginosa	kl	.	.	.	2m	Moerasmuur
Vaccinium myrtillus	kl	.	.	.	r	Blauwe bosbes
Vervolg op volgende pagina											

	Vervolg										
Opnamenummer	49	100	117	170	50	125	151	53	156		
Loc. type	39-1	39-1	39-1	39-1	39-2	39-3	39-4	39-4	39-4		
Rvvn	r39Aa2a	r39Aa2a	r39Aa2a	r39Aa2a	r39Aa2a	r39Aa2b	r39Aa1	r39Aa1	r39Aa1		
Mossen											
Sphagnum fimbriatum	ml	.	3	2m	2a	.	.	3	3	2a	Gewimperd veenmos
Mnium hornum	ml	1	2m	+	2m	.	.	.	2m	.	Gewoon sterrenmos
Sphagnum fallax	ml	+	2a	4	Fraai veenmos
Sphagnum squarrosum	ml	4	2m	.	2a	Haakveenmos
Kindbergia praelonga	ml	.	2m	.	2a	2a	2m	.	.	.	Fijn laddermos
Calliergon cordifolium	ml	+	.	2a	.	2a	Hartbladig puntmos
Hypnum cupressiforme s.l. species	ml	.	1	.	2m	.	.	.	2m	.	Gewoon klauwtjesmos (G)
Aulacomnium palustre	ml	1	+	Roodviltmos
Calliergonella cuspidata	ml	.	.	.	2m	3	Gewoon puntmos
Brachythecium rutabulum	ml	+	2m	Gewoon dikkopmos
Hypnum jutlandicum	ml	2a	.	.	Heideklauwtjesmos
Climacium dendroides	ml	.	.	.	1	Boompjesmos
Sphagnum species	ml	2m	.	.	.	Veenmos (G)
Datum	17-7	5-9	25-9	22-10	17-7	27-9	15-10	22-7	17-10		
Lengte proefvlak (m)	7.00	7.00	6.00	7.00	5.00	8.00	6.00	10.00	7.00		
Breedte proefvlak (m)	7.00	7.00	6.00	7.00	5.00	8.00	6.00	10.00	7.00		
Bedekking boomlaag (%)	0	0	0	0	0	0	40	10	0		
Bedekking struiklaag (%)	50	80	80	90	80	80	40	50	60		
Bedekking kruidlaag (%)	30	20	5	20	20	20	30	10	10		
Bedekking moslaag (%)	70	70	10	30	60	10	60	70	70		
Hoogte (hoge) boomlaag (m)	0	0	0	0	0	0	12	12	0		
Hoogte (hoge) struiklaag (m)	6.0	8.0	4.0	6.0	4.0	3.0	3.0	2.5	6.0		
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)	30	40	50	40	60	50	80	30	30		

42 Klasse der elzenbroekbossen

Tabel Orde van de Elzenbroekbossen

Opnamenummer		105	131	115	124	128	126	168	171	
Loc. type		42-1	42-2	42-3	42-4	42-5	42-6	42-7	42-10	
Rvvn		r42Aa2a	r42Aa2a	r42Aa2a	r42Aa2a	r42Aa2a	r42Aa2c	r42Aa2d	r42Aa1a	
Vaatplanten										
<i>Alnus glutinosa</i>	b1	3	4	5	4	4	5	2a	.	Zwarte els
<i>Betula pubescens</i>	b1	2b	.	2b	.	Zachte berk
<i>Salix cinerea</i>	s1	2a	3	4	Grauwe en Rossige wilg
<i>Alnus glutinosa</i>	s1	.	r	.	2a	.	2a	.	.	Zwarte els
<i>Prunus padus</i>	s1	3	.	.	.	Vogelkers
<i>Thelypteris palustris</i>	kl	3	Moerasvaren
<i>Ribes nigrum</i>	kl	2a	Zwarte bes
<i>Carex elongata</i>	kl	2a	.	1	2a	.	2a	.	.	Elzenzegge
<i>Carex elata</i>	kl	+	.	2b	.	.	.	2a	+	Stijve zegge
<i>Carex remota</i>	kl	r	4	1	.	2a	1	.	.	IJle zegge
<i>Calamagrostis canescens</i>	kl	1	1	2m	+	1	+	.	.	Hennegras
<i>Peucedanum palustre</i>	kl	1	.	.	r	.	+	.	.	Melkeppe
<i>Valeriana dioica</i>	kl	2a	.	.	.	Kleine valeriaan
<i>Ribes nigrum</i>	s1	3	.	.	Zwarte bes
<i>Carex curta</i>	kl	+	.	Zompzegge
<i>Carex vesicaria</i>	kl	.	.	.	3	Blaaszegge
<i>Deschampsia cespitosa</i>	kl	2b	.	Ruwe smele
<i>Rubus idaeus</i>	kl	1	.	Framboos
<i>Solanum dulcamara</i>	kl	2a	2m	+	1	+	1	+	+	Bitterzoet
<i>Dryopteris dilatata</i>	kl	.	+	.	+	+	+	+	.	Brede stekelvaren
<i>Dryopteris carthusiana</i>	kl	+	.	r	.	+	.	.	.	Smalle stekelvaren
<i>Lysimachia vulgaris</i>	kl	1	.	.	1	+	.	.	.	Grote wederik
<i>Glyceria fluitans</i>	kl	.	.	2m	2a	.	.	1	.	Mannagras
<i>Phragmites australis</i>	kl	.	.	.	1	+	1	.	.	Riet
<i>Galium palustre</i>	kl	.	+	2m	.	+	.	.	.	Moeraswalstro
<i>Lonicera periclymenum</i>	kl	+	1	.	.	Wilde kamperfoelie
<i>Urtica dioica</i>	kl	r	2a	Grote brandnetel
<i>Equisetum fluviatile</i>	kl	+	.	+	Holpijp
<i>Juncus effusus</i>	kl	.	.	1	+	Pitrus
<i>Angelica sylvestris</i>	kl	.	.	r	.	+	.	.	.	Gewone engelwortel
<i>Rubus fruticosus</i> ag.	kl	.	.	r	.	2a	.	.	.	Gewone braam
<i>Rhamnus frangula</i>	kl	.	.	.	r	.	.	r	.	Sporkehout
<i>Carex pseudocyperus</i>	kl	.	r	.	.	.	r	.	.	Hoge cyperzegge
<i>Poa trivialis</i>	kl	r	Ruw beemdgras
<i>Carex paniculata</i>	kl	.	.	2a	Pluimzegge
<i>Iris pseudacorus</i>	kl	.	.	r	Gele lis
<i>Lythrum salicaria</i>	kl	.	.	r	Grote kattenstaart
<i>Phalaris arundinacea</i>	kl	.	.	+	Rietgras
<i>Mentha aquatica</i>	kl	+	.	.	Watermunt
<i>Agrostis stolonifera</i>	kl	+	.	.	.	Fioringras
<i>Betula pubescens</i>	kl	2a	.	.	.	Zachte berk
<i>Circaea lutetiana</i>	kl	2m	.	.	.	Groot heksenkruid
<i>Crataegus monogyna</i>	kl	r	.	.	.	Eenstijlige meidoorn
<i>Filipendula ulmaria</i>	kl	2m	.	.	.	Moerasspirea
<i>Galeopsis bifida</i>	kl	r	.	.	.	Gespleten hennepnetel
<i>Hedera helix</i>	kl	2m	.	.	.	Klimop
<i>Ranunculus repens</i>	kl	+	.	.	.	Kruipende boterbloem
<i>Rosa canina</i>	s1	r	.	.	.	Hondsroos
<i>Lycopus europaeus</i>	kl	.	1	Wolfspoot
<i>Molinia caerulea</i>	kl	+	.	Pijpenstrootje
<i>Stellaria media</i>	kl	+	.	Vogelmuur
Vervolg op de volgende pagina										

FLORA- & VEGETATIEKARTERING KORENBURGERVEEN 2019

		vervolg							
Opnamenummer		105	131	115	124	128	126	168	171
Loc_type		42-1	42-2	42-3	42-4	42-5	42-6	42-7	42-10
Rvvn		r42Aa2a	r42Aa2a	r42Aa2a	r42Aa2a	r42Aa2a	r42Aa2c	r42Aa2d	r42Aa1a
Mossen									
Mnium hornum	ml	2m	.	.	2m	.	.	2m	.
Kindbergia praelonga	ml	.	.	+	.	.	.	2m	2m
Calliergonella cuspidata	ml	2m	2a
Sphagnum species	ml	r	.
Datum		12-9	10-4	20-9	26-9	30-9	30-9	22-10	22-10
Lengte proefvlak (m)		10.00	8.00	8.00	8.00	10.00	10.00	10.00	8.00
Breedte proefvlak (m)		10.00	8.00	8.00	8.00	10.00	10.00	10.00	8.00
Bedekking boomlaag (%)		50	60	80	70	80	80	30	0
Bedekking struiklaag (%)		10	1	0	5	30	40	50	70
Bedekking kruidlaag (%)		20	70	50	50	40	20	40	70
Bedekking moslaag (%)		1	0	1	1	0	0	5	10
Hoogte (hoge) boomlaag (m)		16	18	20	20	20	18	12	0
Hoogte (hoge) struiklaag (m)		6.0	2.0	0.0	3.0	3.0	5.0	8.0	6.0
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)		50	30	90	50	60	50	80	40

43 Klasse der berkenbroekbossen

Tabel Dophei-Berkenbroek

Opnamennummer		99	143	158	134	
Loc_type		43-1	43-1	43-1	43-2	
Rvvn		r43Aa1a	r43Aa1a	r43Aa1a	r43Aa1b	
Vaatplanten						
<i>Betula pubescens</i>	b1	2b	3	.	.	Zachte berk
<i>Betula pubescens</i>	s1	.	.	2b	2b	Zachte berk
<i>Eriophorum vaginatum</i>	kl	2b	1	2b	.	Eenarig wollegras
<i>Eriophorum angustifolium</i>	kl	2m	2a	.	.	Veenpluis
<i>Erica tetralix</i>	kl	2m	.	1	.	Gewone dophei
<i>Andromeda polifolia</i>	kl	3	.	.	.	Lavendelhei
<i>Vaccinium uliginosum</i>	kl	.	.	3	3	Rijsbes
<i>Vaccinium myrtillus</i>	kl	.	.	.	2a	Blauwe bosbes
<i>Molinia caerulea</i>	kl	2b	1	r	.	Pijpenstrootje
<i>Carex rostrata</i>	kl	.	2a	.	.	Snavelzegge
<i>Epilobium palustre</i>	kl	.	r	.	.	Moerasbasterdwederik
<i>Eupatorium cannabinum</i>	kl	.	r	.	.	Koninginnenkruid
<i>Quercus robur</i>	kl	+	.	.	r	Zomereik
<i>Betula pubescens</i>	kl	.	.	.	1	Zachte berk
<i>Pinus sylvestris</i>	kl	.	.	r	.	Grove den
Mossen						
<i>Aulacomnium palustre</i>	ml	2m	2a	2m	.	Roodviltmos
<i>Sphagnum fallax</i>	ml	5	.	2b	.	Fraai veenmos
<i>Sphagnum fimbriatum</i>	ml	.	2b	4	.	Gewimperd veenmos
<i>Hypnum jutlandicum</i>	ml	.	.	+	2b	Heideklauwtjesmos
<i>Pleurozium schreberi</i>	ml	.	.	1	3	Bronsmos
<i>Polytrichum commune</i>	ml	2m	.	.	.	Gewoon haarmos
<i>Tetraphis pellucida</i>	ml	2m	.	.	.	Viertandmos
<i>Sphagnum palustre</i>	ml	.	4	.	.	Gewoon veenmos
<i>Mnium hornum</i>	ml	.	.	+	.	Gewoon sterrenmos
<i>Dicranum scoparium</i>	ml	.	.	.	2b	Gewoon gaffeltandmos
<i>Pohlia nutans</i>	ml	.	.	.	1	Gewoon peermos
<i>Cladonia species</i>	ml	.	.	.	+	Heidestaartje & Bekermos (G)
Datum		5-9	9-10	17-10	7-10	
Lengte proefvlak (m)		5.00	10.00	7.00	5	
Breedte proefvlak (m)		5.00	10.00	7.00	3	
Bedekking boomlaag (%)		20	50	0	0	
Bedekking struiklaag (%)		0	0	25	20	
Bedekking kruidlaag (%)		80	20	70	50	
Bedekking moslaag (%)		80	95	70	80	
Hoogte (hoge) boomlaag (m)		10	12	0		
Hoogte (hoge) struiklaag (m)		0.0	0.0	7.0	2,5	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)		40	70	70	60	

Tabel Berkenbroek

Opnamenummer		160	174	109	118	
Loc_type		43-3	43-3	43-4	43-4	
Rvvn		r43Aa2a	r43Aa2a	r43Aa2b	r43Aa2b	
Vaatplanten						
<i>Betula pubescens</i>	bl	2b	3	2b	3	Zachte berk
<i>Salix aurita</i>	sl	2b	.	4	.	Geoorde wilg
<i>Salix cinerea</i>	sl	3	2b	2a	.	Gauwe en Rossige wilg
<i>Betula pubescens</i>	sl	+	.	.	2a	Zachte berk
<i>Pinus sylvestris</i>	sl	.	.	.	r	Grove den
<i>Carex curta</i>	kl	1	.	1	.	Zompzegge
<i>Peucedanum palustre</i>	kl	1	1	.	.	Melkeppe
<i>Agrostis canina</i>	kl	2b	2m	.	.	Moerasstruisgras
<i>Potentilla palustris</i>	kl	.	.	1	1	Wateraardbei
<i>Carex nigra</i>	kl	2m	.	.	2b	Zwarte zegge
<i>Calamagrostis canescens</i>	kl	.	2m	1	.	Hennegras
<i>Osmunda regalis</i>	kl	r	.	.	.	Koningsvaren
<i>Carex elata</i>	kl	.	3	.	.	Stijve zegge
<i>Eriophorum angustifolium</i>	kl	.	.	.	1	Veenpluis
<i>Carex appropinquata</i>	kl	.	1	.	.	Paardenhaarzegge
<i>Carex rostrata</i>	kl	.	.	1	.	Snavelzegge
<i>Lysimachia vulgaris</i>	kl	1	1	+	1	Grote wederik
<i>Dryopteris carthusiana</i>	kl	+	1	+	.	Smalle stekelevaren
<i>Molinia caerulea</i>	kl	.	2a	+	r	Pijpenstrootje
<i>Juncus effusus</i>	kl	+	.	+	.	Pitrus
<i>Rhamnus frangula</i>	kl	.	1	1	.	Sporkehout
<i>Juncus conglomeratus</i>	kl	.	2m	r	.	Biezenknoppen
<i>Quercus robur</i>	kl	.	1	.	r	Zomereik
<i>Galium palustre</i>	kl	1	1	.	.	Moeraswalstro
<i>Cardamine pratensis</i>	kl	r	.	.	.	Pinksterbloem
<i>Glyceria fluitans</i>	kl	1	.	.	.	Mannagras
<i>Lycopus europaeus</i>	kl	2m	.	.	.	Wolfspoot
<i>Mentha aquatica</i>	kl	2m	.	.	.	Watermunt
<i>Oenanthe aquatica</i>	kl	1	.	.	.	Watertorkruid
<i>Agrostis stolonifera</i>	kl	.	1	.	.	Fioringras
<i>Eupatorium cannabinum</i>	kl	.	1	.	.	Koninginnenkruid
<i>Lythrum salicaria</i>	kl	.	1	.	.	Grote kattenstaart
<i>Solanum dulcamara</i>	kl	.	1	.	.	Bitterzoet
<i>Betula pubescens</i>	kl	.	+	.	.	Zachte berk
<i>Rhamnus frangula</i>	sl	.	+	.	.	Sporkehout
<i>Poa trivialis</i>	kl	.	+	.	.	Ruw beemdgras
<i>Rubus fruticosus ag.</i>	kl	.	+	.	.	Gewone braam
<i>Carex oederi s. oedocarpa</i>	kl	.	r	.	.	Geelgroene zegge
<i>Hedera helix</i>	kl	.	r	.	.	Klimop
<i>Holcus lanatus</i>	kl	.	r	.	.	Gestreepte witbol
<i>Potentilla erecta</i>	kl	.	r	.	.	Tormentil
<i>Ranunculus flammula</i>	kl	.	r	.	.	Egelboterbloem
<i>Sorbus aucuparia</i>	kl	.	r	.	.	Wilde lijsterbes
<i>Rosa canina</i>	kl	.	r	.	.	Hondsroos
<i>Equisetum arvense</i>	kl	.	.	.	+	Heermoes
<i>Phragmites australis</i>	kl	.	.	.	1	Riet

FLORA- & VEGETATIEKARTERING KORENBURGERVEEN 2019

		vervolg				
		160	174	109	118	
		43-3	43-3	43-4	43-4	
		r43Aa2a	r43Aa2a	r43Aa2b	r43Aa2b	
Mossen						
<i>Sphagnum fimbriatum</i>	ml	2b	+	1	.	Gewimperd veenmos
<i>Sphagnum palustre</i>	ml	.	3	1	5	Gewoon veenmos
<i>Sphagnum squarrosum</i>	ml	3	+	.	.	Haakveenmos
<i>Sphagnum fallax</i>	ml	2a	.	.	.	Fraai veenmos
<i>Sphagnum squarrosum</i>	ml	3	+	.	.	Haakveenmos
<i>Sphagnum fallax</i>	ml	2a	.	.	.	Fraai veenmos
<i>Sphagnum species</i>	ml	.	.	.	2m	Veenmos (G)
<i>Polytrichum commune</i>	ml	1	2m	.	2m	Gewoon haarmos
<i>Aulacomnium palustre</i>	ml	1	.	.	.	Roodviltmos
<i>Leucobryum glaucum</i>	ml	.	r	.	.	Kussentjesmos
<i>Brachythecium rutabulum</i>	ml	.	+	.	.	Gewoon dikkopmos
<i>Kindbergia praelonga</i>	ml	2a	2m	2m	.	Fijn laddermos
<i>Mnium hornum</i>	ml	+	+	+	.	Gewoon sterrenmos
<i>Hypnum cupressiforme s.l. species</i>	ml	1	+	.	.	Gewoon klauwtjesmos (G)
<i>Calliergonella cuspidata</i>	ml	.	2m	+	.	Gewoon puntmos
<i>Campylopus introflexus</i>	ml	.	+	.	.	Grijs kronkelsteeltje
<i>Dicranella heteromalla</i>	ml	.	1	.	.	Gewoon pluisjesmos
<i>Pseudoscleropodium purum</i>	ml	.	2m	.	.	Groot laddermos
<i>Thuidium tamariscinum</i>	ml	.	+	.	.	Gewoon thujamos
<i>Eurhynchium striatum</i>	ml	+	.	.	.	Geplooid snavelmos
<i>Calliergon cordifolium</i>	ml	.	.	+	.	Hartbladig puntmos
<i>Plagiothecium species</i>	ml	.	.	+	.	Platmos (G)
Datum		20-10	17-8	13-9	25-9	
Lengte proefvlak (m)		6.00	10.00	7.00	8.00	
Breedte proefvlak (m)		6.00	10.00	7.00	8.00	
Bedekking boomlaag (%)		20	40	20	30	
Bedekking struiklaag (%)		50	30	80	10	
Bedekking kruidlaag (%)		20	60	10	20	
Bedekking moslaag (%)		70	40	5	90	
Hoogte (hoge) boomlaag (m)		12	17	15	15	
Hoogte (hoge) struiklaag (m)		7.0	5.0	7.0	2.0	
Hoogte (hoge) kruidlaag (cm)		40	60	30	50	

Tabel RG Wilde gael

Opnamenummer		101	103	166	
Loc. type		43-5	43-5	43-5	
Rvvn		r43RG1	r43RG1	r43RG1	
Vaatplanten					
<i>Betula pubescens</i>	b1	2b	2b	2b	Zachte berk
<i>Myrica gale</i>	s1	4	2b	4	Wilde gael
<i>Cladium mariscus</i>	kl	.	1	.	Galigaan
<i>Molinia caerulea</i>	kl	.	1	+	Pijpenstrootje
<i>Calamagrostis canescens</i>	kl	2b	.	.	Hennegras
<i>Dryopteris carthusiana</i>	kl	1	.	.	Smalle stekelvaren
<i>Carex elata</i>	kl	2a	.	.	Stijve zegge
<i>Carex nigra</i>	kl	2m	.	.	Zwarte zegge
<i>Comarum palustre</i>	kl	1	.	.	Wateraardbei
<i>Equisetum palustre</i>	kl	1	.	.	Lidrus
<i>Lysimachia vulgaris</i>	kl	2m	.	.	Grote wederik
<i>Vaccinium myrtillus</i>	kl	.	3	.	Blauwe bosbes
<i>Vaccinium uliginosum</i>	kl	.	2b	.	Rijsbes
<i>Eriophorum angustifolium</i>	kl	.	.	2m	Veenpluis
<i>Eriophorum vaginatum</i>	kl	.	.	+	Eenaarig wollegras
Mossen					
<i>Sphagnum fallax</i>	ml	2b	.	4	Fraai veenmos
<i>Sphagnum fimbriatum</i>	ml	2b	.	2b	Gewimperd veenmos
<i>Sphagnum palustre</i>	ml	2a	.	2a	Gewoon veenmos
<i>Aulacomnium palustre</i>	ml	1	.	.	Roodviltmos
<i>Sphagnum squarrosum</i>	ml	2b	.	.	Haakveenmos
<i>Dicranum bonjeanii</i>	ml	.	r	.	Moerasgaffeltandmos
<i>Dicranum scoparium</i>	ml	.	2m	.	Gewoon gaffeltandmos
<i>Hypnum jutlandicum</i>	ml	.	3	.	Heideklauwtjesmos
<i>Pleurozium schreberi</i>	ml	.	3	.	Bronsmos
<i>Pseudoscleropodium purum</i>	ml	.	2a	.	Groot laddermos
Datum		9-9	9-9	29-10	
Lengte proefvlak (m)		7.00	8.00	7.00	
Breedte proefvlak (m)		7.00	4.00	7.00	
Bedekking boomlaag (%)		25	20	20	
Bedekking struiklaag (%)		70	20	70	
Bedekking kruidlaag (%)		40	60	10	
Bedekking moslaag (%)		60	90	99	
Hoogte (hoge) boomlaag (m)		15	10	10	
Hoogte (hoge) struiklaag (m)		2.0	2.0	1.7	
Gem. hoogte (hoge) kruidl (cm)		70	50	50	

3 SOORTENKARTERING

WERKWIJZE:

KEUZE VAN DE TE KARTEREN SOORTEN

Motieven om de groeiplek van een plantensoort in kaart te brengen, de soort:

- is op verzoek van Natuurmonumenten gekarteerd
- is wettelijk beschermd
- staat op de Rode Lijst
- is milieu-indicator
- is indicator van een bepaald vegetatietype
- is kwalificerende soort van het 'Subsidiestelsel Natuur en Landschapsbeheer' (SNL)
- is typische soort van een habitatype
- wordt beschouwd als invasief
- is (regionaal) zeldzaam
- heeft een onduidelijke verspreiding
- is afkomstig uit cultuur
- wordt door Berglinde structureel in kaart gebracht.

Bij de bespreking van de soorten wordt per soort de motivatie om de soort te karteren aangegeven

De volgende soortgroepen worden door Berglinde altijd de coördinaten op puntniveau "gestipt":

VAATPLANTEN: Alle **cypergrassen**, de regionaal zeldzame en indicatorsoorten

MOSSEN: Van zeldzame mossoorten wordt materiaal verzameld voor de microscopische controle. Het verzamelde materiaal wordt gedroogd en bewaard. Ook de wat zeldzamere blad- en levermossen die in het veld goed en gemakkelijk te herkennen zijn worden structureel gekarteerd. Tenslotte de zeldzame mossoorten die zijn aangetroffen en waarvan de determinatie na microscopisch onderzoek bevestigd is.

OPPERVLAK OF AANTAL?

Behalve de aanwezigheid van een plantensoort wordt ook de mate van voorkomen vastgelegd.

Hierbij is conform de offerteaanvraag de FLORON codering gebruikt (zie bijlage 4)

Voor de abundantie van veel soorten kan gebruik worden gemaakt van de FLORON methodiek, maar voor de algemene soorten als Drijvend Fonteinkruid (*Potamogeton natans*) of Gewone Waterbies (*Eleocharis palustris*) geeft FLORON echter geen richtlijn.

Berglinde hanteert in dergelijke gevallen de volgende richtlijn:

- polvormende soorten: aantallen
- losse individuen: aantallen
- planten met lange kruipende wortelstokken: oppervlakte
- Soorten die in een gebied in grote aantallen bedekkend voorkomen: oppervlakte
- Lastig te herkennen individuen: oppervlakte

Van polvormende planten of losse individuen: het aantal pollen of exemplaren telt. De Berglinde methode wijkt hier af van de door FLORON methode: we tellen niet het aantal bloeistengels maar het echte aantal rozetten, spruiten enz. wordt geteld. De reden om af te wijken van de FLORON methode is een eenvoudige: in het veld blijken vaak vegetatieve, afgemaaide of afgevreten plantensoorten voor te komen. Bij het gebruik van de FLORON code volgens de richtlijn zou er geen bedekking kunnen worden toegevoegd zodat waardevolle informatie over de groeiplek verloren gaat.

Bij de zodevormende soorten wordt het zichtbare oppervlak genoteerd.

Voorbeelden van soorten waarvan het OPPERVLAK wordt genoteerd:

Lange wortelstokken: Veenpluis (*Eriophorum angustifolium*), Adelaarsvaren (*Pteridium aquilinum*) enz.

Grote aantallen, oppervlak bedekkend: Gewone Waterbies (*Eleocharis palustris*), Moeraszegge (*Carex acutiformis*).

Lastig als individu te herkennen of lastig te tellen individuen: Gewone Dophei (*Erica tetralix*) of Blauwe Bosbes (*Vaccinium myrtillus*).

Voorbeelden van soorten waarvan de aantallen worden genoteerd:

Polvormende soorten: Eenarig Wollegras (*Eriophorum vaginatum*) of Ruwe Smele (*Deschampsia cespitosa*)

Losse individuen: Tormentil (*Potentilla erecta*) of Blauw Glidkruid (*Scutellaria galericulata*)

UITZONDERINGEN

Uitzondering worden gemaakt bij Hulst (*Ilex aquifolium*) of Wilde Gagel (*Myrica gale*). Bij deze soorten wordt de oppervlakte van de kroonprojectie genoteert als er sprake is van een struik. Als zaailingen of heel jonge exemplaren worden gevonden wordt de code voor het aantal genoteerd.

WERKWIJZE SOORTENKARTERING IN 2019

Van NM is een Excel-bestand ontvangen met de waarnemingen van de planten die in 2014 in het gebied zijn vastgelegd.

De soortenkartering is op 11 juni van start gegaan met het karteren van de soorten (met name de orchideën) in de schraallanden en vroegbloeiende plantensoorten.

In juli is begonnen met het inventariseren van de cultuurgraslanden en de afgegraven terreinen in de bufferzone.

Het veen mocht in die periode niet worden onderzocht vanwege de broedende kraanvogels.

In het veld hebben de veldwerkers als hulpmiddel de locaties van enkele zeldzame soorten ingeladen in de palmtop.

Zo kon er gemakkelijk gericht worden gezocht naar soorten die gemakkelijk overzien kunnen worden:

(Moerasviooltje, Klokjesgentiaan, Waterdrieblad, Borstelgras, Klein Blaasjeskruid, Kamvaren). In ieder vlak dat op de kaart wordt ingetekend worden de karteersoorten ingevoerd.

NAAMGEVING PLANTENSOORTEN

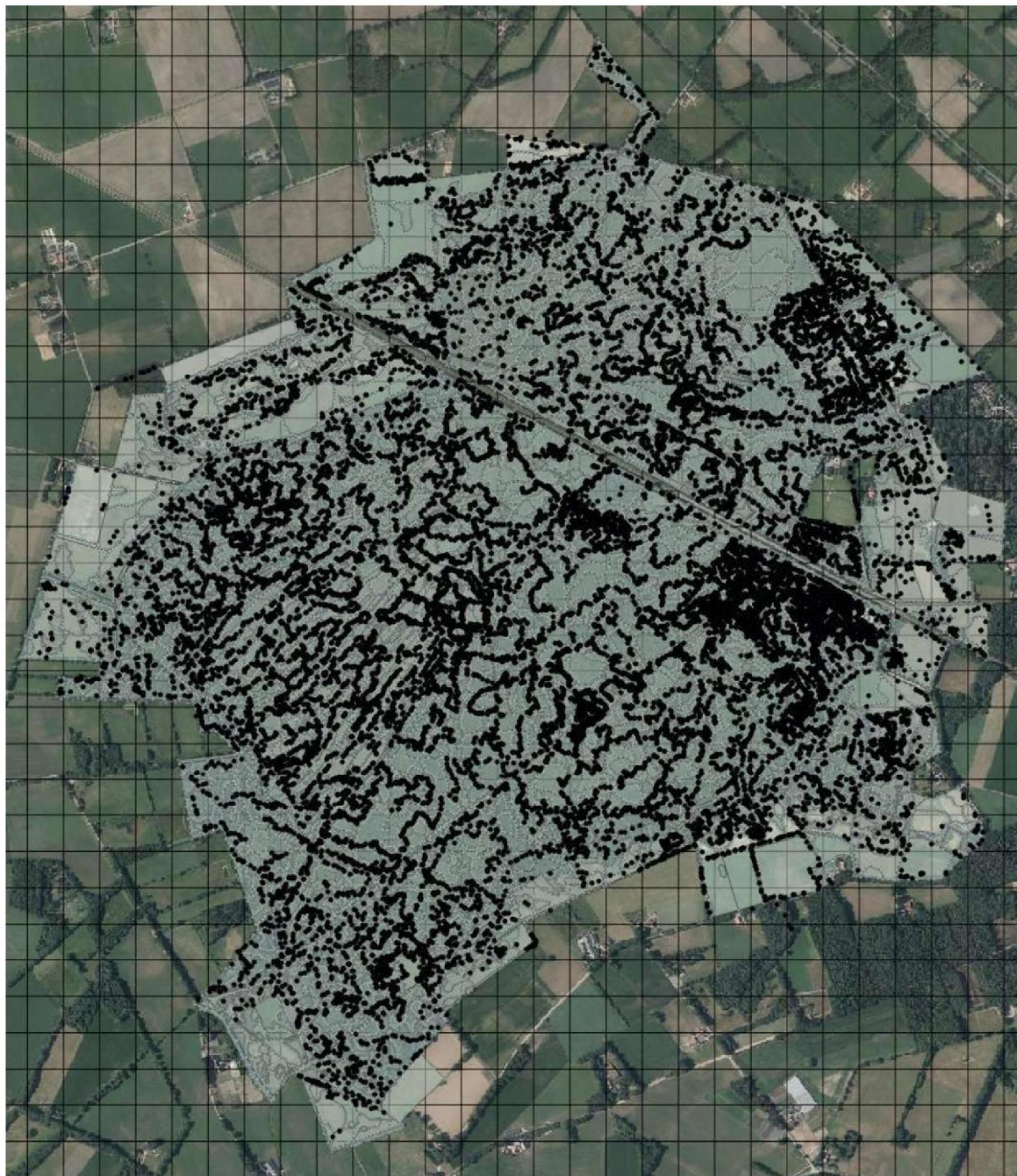
Naamgeving van de vaatplanten volgens VAN DER MEIJDEN (2005)

3.1.1 STIPPENKAART

Bij de kartering zijn 92 soorten vaatplanten, 9 mossen en 1 kranswier genoteerd. In principe wordt iedere aandachtsoort op locatie vastgelegd.

Als de soort in grote aaneengesloten oppervlakten groeit dan wordt om de 50 meter een nieuwe locatie vastgelegd. Omdat het al lopend over moeilijk begaanbaar terrein niet eenvoudig is om vast te stellen wanneer de vorige waarneming gedaan is zal het er in de praktijk op uitdraaien dat veel soorten vaker dan eens per 50 meter wordt vastgelegd. Van kwetsbare soorten als Klokjesgentiaan wordt ieder groepje planten of elk los individu gekarteerd.

Een overzicht van locaties waar groeiplekken van vaatplanten of mossen zijn gekarteerd. In totaal is 25894 keer een soort op locatie vastgelegd.

3.1.2 TABEL VAN DE GEKARTEERDE SOORTEN

Overzicht van de kolommen in de tabel:

Kolom 1 Wetenschappelijke naam

Kolom 2 Nederlandse naam

Kolom 3 [Telwijze] hier staat vermeld of de aantallen (1) of het oppervlak (2) is genoteerd.

Kolom 4 [Laatste] hier staat het laatste jaar dat de soort in het Korenburgerveen is gezien.

Kolom 5 [RL1990] hier staat of de soort op de rode lijst 1990 voorkwam

Kolom 6 [RL2000] hier staat of de soort op de rode lijst 2000 voorkwam

Kolom 7 [RL2012] hier staat of de soort op de rode lijst 2012 voorkwam

In kolom 4 staan de soorten opgenomen die bij eerdere karteringen of inventarisaties zijn aangetroffen maar die bij de kartering niet zijn gevonden. Als soorten zijn verdwenen uit het Korenburgerveen of als ze bij de kartering in 2019 niet zijn gevonden is de achtergrond van regel in de tabel zwart. Bij soorten die op rode lijsten voorkomen of voorkwamen is de achtergrond van de regel grijs gemaakt.

De soort Oeverzegge is niet gezien. Er was sprake van verwisseling met Moeraszegge de achtergrond is in dit geval groen.

De verspreidingskaartjes van de gekarteerde soorten zijn te vinden in bijlage 1 [PDF]

FLORA- & VEGETATIEKARTERING KORENBURGERVEEN 2019

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Telwijze	LAATSTE	RL1990	RL 2000	RL 2012
VAATPLANTEN						
<i>Achillea ptarmica</i>	Wilde bertram	2				
<i>Agrostemma githago</i>	Bolderik	1			Ernstig bedreigd	Kwetsbaar
<i>Agrostis canina</i>	Moerasstruisgras	1				
<i>Ajuga reptans</i>	Kruipend zenegroen	2				
<i>Alnus incana</i>	Witte els	2				
<i>Alopecurus geniculatus</i>	Geknikte vossenstaart	1				
<i>Andromeda polifolia</i>	Lavendelhei	2			Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Anemona nemorosa</i>	Bosanemoon	2	2007			
<i>Anthemis arvensis</i>	Valse kamille	1			Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Anthemis tinctoria</i>	Gele kamille	1				
<i>Apera spica-venti</i>	Grote windhalm	1				
<i>Aphanes australis</i>	Kleine leeuwenklauw	1				
<i>Apium inundatum</i>	Ondergedoken moerasscherm	1		3	Kwetsbaar	Bedreigd
<i>Arnica montana</i>	Valkruid	1	1927	2	Bedreigd	Bedreigd
<i>Aster xversicolor</i>	Herfstaster	2				
<i>Avena fatua</i>	Oot	1				
<i>Baldellia ranunculoides subsp. ranunculoides</i>	Stijve moerasweegbree	1		2	Bedreigd	Bedreigd
<i>Bambusa species</i>	Bamboe	2				
<i>Berula erecta</i>	Kleine watereppe	2				
<i>Bidens cernua</i>	Knikkend tandzaad	1				
<i>Bidens connata</i>	Smal tandzaad	1				
<i>Bidens radiata</i>	Riviertandzaad	1			Gevoelig	
<i>Blechnum spicant</i>	Dubbelloof	1			Gevoelig	Gevoelig
<i>Bolboschoenus maritimus</i>	Heen	2				
<i>Borago officinalis</i>	Bernagie	1				
<i>Briza media</i>	Beventjes	1		3	Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Buddleja davidii</i>	Vlinderstruik	1				
<i>Calamagrostis canescens</i>	Hennegras	2				
<i>Calamagrostis epigejos</i>	Duinriet	2				
<i>Callitriche brutia</i>	Haaksterrenkroos	2				
<i>Callitriche stagnalis</i>	Gevleugeld sterrenkroos	2				
<i>Calluna vulgaris</i>	Struikhei	1				
<i>Caltha palustris subsp. palustris</i>	Gewone dotterbloem	1				
<i>Campanula rotundifolia</i>	Grasklokje	1				
<i>Campanula trachelium</i>	Ruig klokje	1		3		
<i>Cardamine amara</i>	Bittere veldkers	2				
<i>Carex acuta</i>	Scherpe zegge	2				
<i>Carex acutiformis</i>	Moeraszegge	2				
<i>Carex appropinquata</i>	Paardenhaarzegge	1		3	Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Carex curta</i>	Zompzegge	1				
<i>Carex diandra</i>	Ronde zegge	1			Kwetsbaar	Bedreigd
<i>Carex dioica</i>	Tweehuizige zegge	2	1904	1	Ernstig bedreigd	Ernstig bedreigd
<i>Carex echinata</i>	Sterzegge	1				
<i>Carex elata</i>	Stijve zegge	1				
<i>Carex elongata</i>	Elzenzegge	1				
<i>Carex flacca</i>	Zeegroene zegge	2				
<i>Carex hirta</i>	Ruige zegge	2				
<i>Carex hostiana</i>	Blonde zegge	2	1976	2	Bedreigd	Bedreigd
<i>Carex lasiocarpa</i>	Draadzegge	2			Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Carex limosa</i>	Slijkzegge	2	1956		Verdwenen	
<i>Carex nigra</i>	Zwarte zegge	2				
<i>Carex oederi subsp. oederi</i>	Dwergzegge	1		3		
<i>Carex oederi subsp. oedocarpa</i>	Geelgroene zegge	1				
<i>Carex otrubae</i>	Valse voszegge	1				
<i>Carex ovalis</i>	Hazen zegge	1				
<i>Carex panicea</i>	Blauwe zegge	2				
<i>Carex paniculata</i>	Pluimzegge	1				
<i>Carex pendula</i>	Hangende zegge	1		4	Gevoelig	
<i>Carex pilulifera</i>	Pilzegge	1				
<i>Carex pseudocyperus</i>	Hoge cyperzegge	1				
<i>Carex pulicaris</i>	Vlozegge	1	1970	1	Bedreigd	Bedreigd
<i>Carex remota</i>	IJle zegge	1				
<i>Carex riparia</i>	Oeverzegge	2	Niet			
<i>Carex rostrata</i>	Snavelzegge	2				
<i>Carex vesicaria</i>	Blaaszegge	2				
<i>Carex x turfosa</i>	Stijve zegge x Zwarte zegge	2				
<i>Carpinus betulus</i>	Haagbeuk	1				
<i>Centaurea cyanus</i>	Korenbloem	1				

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Telwijze	LAATSTE	RL1990	RL 2000	RL 2012
<i>Centaurea jacea</i>	Knoopkruid	1				
<i>Centaureum erythraea</i>	Echt duizendguldenkruid	1		3		
<i>Cicendia filiformis</i>	Draadgentiaan	1	2002	1	Bedreigd	Bedreigd
<i>Cicuta virosa</i>	Waterscheerling	1	1947			Kwetsbaar
<i>Circaea lutetiana</i>	Groot heksenkruid	2		4		
<i>Cirsium dissectum</i>	Spaanse ruiter	2	1927	3	Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Cirsium palustre</i>	Kale jonker	1				
<i>Cladium mariscus</i>	Galigaan	2		3	Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Claytonia sibirica</i>	Roze winterpostelein	1				
<i>Comarum palustre</i>	Wateraardbei	2			Gevoelig	
<i>Convallaria majalis</i>	Lelietje-van-dalen	2				
<i>Coreopsis lanceolata</i>		1				
<i>Coreopsis tinctoria</i>		1				
<i>Cornus alba</i>	Witte kornoelje	2				
<i>Crassula helmsii</i>	Watercrassula	2				
<i>Crataegus laevigata</i>	Tweestijlige meidoorn	2		3		Kwetsbaar
<i>Crataegus x media</i>	Eenstijlige x tweestijlige meidoorn	2	2014			
<i>Cynosurus cristatus</i>	Kamgras	1			Gevoelig	Gevoelig
<i>Cytisus scoparius</i>	Brem	1				
<i>Dactylorhiza maculata subsp. fuchsii</i>	Bosorchis	1				
<i>Dactylorhiza maculata subsp. maculata</i>	Gevlekte orchis	1		3	Kwetsbaar	Gevoelig
<i>Dactylorhiza majalis subsp. majalis</i>	Brede orchis	1		3	Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Dactylorhiza majalis subsp. praetermissa</i>	Rietorchis	1		3		
<i>Danthonia decumbens</i>	Tandjesgras	1				
<i>Datura stramonium var. tatula</i>		1				
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Ruwe smele	1				
<i>Deutzia gracilis</i>		2				
<i>Dicranum bonjeanii</i>	Moerasgaffeltandmos	2		3		Bedreigd
<i>Digitalis purpurea</i>	Vingerhoedskruid	1		2		
<i>Drosera anglica</i>	Lange zonnedauw		1901	1	Ernstig bedreigd	Ernstig bedreigd
<i>Drosera intermedia</i>	Kleine zonnedauw	1			Gevoelig	
<i>Drosera rotundifolia</i>	Ronde zonnedauw	1			Gevoelig	Gevoelig
<i>Dryopteris affinis</i>	Geschubde mannetjesvaren	1				
<i>Dryopteris cristata</i>	Kamvaren	1				
<i>Eleocharis multicaulis</i>	Veelstengelige waterbies	2				
<i>Eleocharis palustris</i>	Gewone waterbies	2				
<i>Eleogiton fluviatilis</i>	Vlottende bies	2		3	Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Empetrum nigrum</i>	Kraaiheide					
<i>Epilobium palustre</i>	Moerasbasterdwederik	1			Gevoelig	Gevoelig
<i>Epipactis helleborine</i>	Breedbladige wespenorchis	1				
<i>Epipactis palustris</i>	Moeraswespenorchis				Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Equisetum fluviatile</i>	Holpijp	1				
<i>Equisetum hyemale</i>	Schaafstro	1				
<i>Erica tetralix</i>	Gewone dophei	2				
<i>Erigeron annuus</i>	Zomerfijnstraal					
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Veenpluis	1				
<i>Eriophorum latifolium</i>	Breed wollegras		1938		Ernstig bedreigd	Ernstig bedreigd
<i>Eriophorum vaginatum</i>	Eenarig wollegras	1		3	Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Euonymus hederaceus</i>	Kruipkardinaalsmuts	2				
<i>Euphrasia stricta</i>	Stijve ogentroost	1			Gevoelig	Gevoelig
<i>Euphrasia tetraquetra</i>	Vierrijige ogentroost	1				
<i>Fagopyrum esculentum</i>	Boekweit	1				
<i>Fallopia japonica</i>	Japanse duizendknoop	2				
<i>Festuca brevipila</i>	Hard zwenkgras	1				
<i>Festuca filiformis</i>	Fijn schapengras	1				
<i>Festuca pratensis</i>	Beemdlangbloem	1				
<i>Filago arvensis</i>	Akkerviltkruid	1		1	Verdwenen	Kwetsbaar
<i>Filago minima</i>	Dwergviltkruid	1			Gevoelig	
<i>Filago vulgaris</i>	Duits viltkruid	1		0	Ernstig bedreigd	
<i>Filipendula ulmaria</i>	Moeraspirea	1				
<i>Fossombronia foveolata</i>	Grof goudkorrelmos	2				
<i>Galeopsis speciosa</i>	Dauwnetel	1	2007		Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Galium saxatile</i>	Liggend walstro	2				
<i>Galium uliginosum</i>	Ruw walstro	1				
<i>Genista anglica</i>	Stekelbrem	1			Gevoelig	Gevoelig
<i>Genista pilosa</i>	Kruipbrem	1			Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Gentiana pneumonanthe</i>	Klokjesgentiaan	1			Gevoelig	Gevoelig
<i>Geranium pyrenaicum</i>	Bermooievaarsbek	1				
<i>Glebionis coronaria</i>	Gekroonde ganzenbloem	1				
<i>Glebionis segetum</i>	Gele ganzenbloem	1				

FLORA- & VEGETATIEKARTERING KORENBURGERVEEN 2019

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Telwijze	LAATSTE	RL1990	RL 2000	RL 2012
<i>Glyceria declinata</i>	Getand vlotgras	1				
<i>Gnaphalium luteo-album</i>	Bleekgele droogbloem	1				
<i>Gnaphalium sylvaticum</i>	Bosdroogbloem	1			Gevoelig	
<i>Gymnocolea inflata</i>	Broedkelkje	2				Kwetsbaar
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Grote muggenorchis	1	1938		Ernstig bedreigd	Ernstig bedreigd
<i>Helianthus annuus</i>	Zonnebloem	1				
<i>Hieracium aurantiacum</i>	Oranje havikskruid	2				
<i>Hieracium laevigatum</i>	Stijf havikskruid	1				
<i>Hieracium murorum</i>	Muurhavikskruid	1		3	Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Hieracium pilosella</i>	Muizenoor	2				
<i>Hieracium sabaudum</i>	Boshavikskruid	1				
<i>Hieracium umbellatum</i>	Schermhavikskruid	1				
<i>Hottonia palustris</i>	Waterviolier	2				
<i>Hydrocharis morsus-ranae</i>	Kikkerbeet	2				
<i>Hydrocotyle vulgaris</i>	Gewone waternavel	2				
<i>Hypericum elodes</i>	Moerashertshooi	2		3	Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Hypericum humifusum</i>	Liggend hertshooi	1				
<i>Hypericum tetrapterum</i>	Gevleugeld hertshooi	1				
<i>Ilex aquifolium</i>	Hulst	2				
<i>Impatiens glandulifera</i>	Reuzenbalsemien	1				
<i>Impatiens parviflora</i>	Klein springzaad	1				
<i>Isoplepis setacea</i>	Borstelbies	1				
<i>Jacobaea paludosa</i>	Moeraskruiskruid	2				Kwetsbaar
<i>Juglans regia</i>	Okkernoot	1				
<i>Juncus acutiflorus</i>	Veldrus	2				
<i>Juncus alpinoarticulatus</i>	Rechte rus	1		4	Gevoelig	
<i>Juncus bulbosus</i>	Knolrus	1				
<i>Juncus capitatus</i>	Koprus	1	1859		Ernstig bedreigd	Ernstig bedreigd
<i>Juncus conglomeratus</i>	Biezenknoppen	1				
<i>Juncus squarrosus</i>	Trekrus	1				
<i>Juncus tenageia</i>	Wijdbloeiende rus	1	2014		Bedreigd	Bedreigd
<i>Juncus xkern-reichgeltii</i>	Biezenknoppen x Pitrus	1				
<i>Juniperus communis</i>	Jeneverbes	2		3	Gevoelig	Gevoelig
<i>Lamium galeobdolon subsp. argentatum</i>	Bonte gele dovenetel	2				
<i>Lathyrus pratensis</i>	Veldkathyrus	2	2014			
<i>Lathyrus sylvestris</i>	Boslathyrus	2		4		
<i>Leersia oryzoides</i>	Rijstgras	1	1861			
<i>Leontodon saxatilis</i>	Kleine leeuwentand	1				
<i>Leonurus cardiaca</i>	Hartgespan	1		1		
<i>Leucanthemum vulgare</i>	Gewone margriet	1				
<i>Linum catharticum</i>	Geelhartje	1			Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Liparis loeselii</i>	Groenknolorchis	1	1909		Ernstig bedreigd	Ernstig bedreigd
<i>Liriodendron tulipifera</i>	Tulpenboom	2				
<i>Lonicera nitida</i>		2				
<i>Lunaria annua</i>	Tuinjudaspenning	1				
<i>Lupinus angustifolius</i>	Blauwe lupine	1				
<i>Lupinus polyphyllus</i>	Vaste lupine	1				
<i>Luzula multiflora subsp. congesta</i>	Dichtbloemige veldbies	1				
<i>Lycopodiella inundata</i>	Moeraswolfsklauw	2		3	Kwetsbaar	
<i>Lycopodium tristachyum</i>	Kleine wolfsklauw	2	1951		Ernstig bedreigd	Ernstig bedreigd
<i>Lysimachia punctata</i>	Puntwederik	2				
<i>Lysimachia thyrsiflora</i>	Moeraswederik	1				
<i>Lythrum portula</i>	Waterpostelein	2				
<i>Maianthemum bifolium</i>	Dalkruid	2				
<i>Malus domestica</i>	Eetappel	2				
<i>Malva moschata</i>	Muskuskaasjeskruid	1				
<i>Malva sylvestris</i>	Groot kaasjeskruid	1				
<i>Malva sylvestris subsp. mauritiana</i>	Donker kaasjeskruid	1				
<i>Melampyrum pratense</i>	Hengel	1				
<i>Mentha arvensis</i>	Akkermunt	1				
<i>Menyanthes trifoliata</i>	Waterdrieblad	2			Gevoelig	Gevoelig
<i>Mimulus guttatus</i>	Gele maskerbloem	1				
<i>Molinia caerulea</i>	Pijpenstrootje	2				
<i>Mycelis muralis</i>	Muursla	1				
<i>Myosotis discolor</i>	Veelkleurig vergeet-mij-nietje	1				
<i>Myrica gale</i>	Wilde gage	1			Gevoelig	Gevoelig
<i>Myriophyllum alternifolium</i>	Teer vederkruid	2	<2000		Bedreigd	Kwetsbaar
<i>Nardus stricta</i>	Borstelgras	2			Gevoelig	Gevoelig
<i>Narthecium ossifragum</i>	Beenbreek	2		3	Bedreigd	Kwetsbaar
<i>Neotia ovata</i>	Grote keverorchis	1	< 1960		Gevoelig	

FLORA- & VEGETATIEKARTERING KORENBURGERVEEN 2019

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Telwijze	LAATSTE	RL1990	RL 2000	RL 2012
<i>Nymphaea alba</i>	Witte waterlelie	2				
<i>Odontites vernus</i> subsp. <i>serotinus</i>	Rode ogentroost	1		3	Gevoelig	Gevoelig
<i>Oenanthe fistulosa</i>	Pijptorkruid	2	1978			
<i>Oreopteris limbosperma</i>	Stippelvaren	1	2014			
<i>Ornithopus perpusillus</i>	Klein vogelpootje	1				
<i>Osmunda regalis</i>	Koningsvaren	1				
<i>Panicum capillare</i> subsp. <i>barbipulvinatum</i>		1				
<i>Parentucellia viscosa</i>	Kleverige ogentroost	1				
<i>Parnassia palustris</i>	Parnassia	1		3	Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Pastinaca sativa</i> subsp. <i>urens</i>	Brandpastinaak	1				
<i>Pedicularis palustris</i>	Moeraskartelblad	1		3	Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Pedicularis sylvatica</i>	Heidekartelblad	1		3	Bedreigd	Kwetsbaar
<i>Peucedanum palustre</i>	Melkeppe	1				
<i>Phacelia tanacetifolia</i>	Phacelia	1				
<i>Pilularia globulifera</i>	Pilvaren	2		3		
<i>Pinguicula vulgaris</i>	Vetblad	1	2013		Ernstig bedreigd	Bedreigd
<i>Platanthera bifolia</i>	Welriekende nachtorchis	1		3	Bedreigd	Bedreigd
<i>Poa humilis</i>	Berijpt beemdgras	2				
<i>Polygala serpyllifolia</i>	Liggende vleugeltjesbloem	1		3	Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Polygonatum multiflorum</i>	Gewone salomonszegel	1				
<i>Polypodium vulgare</i>	Gewone eikvaren	2				
<i>Potamogeton berchtoldii</i>	Klein fonteinkruid	2	2014			
<i>Potamogeton crispus</i>	Gekroesd fonteinkruid	2				
<i>Potamogeton gramineus</i>	Ongelijkbladig fonteinkruid	2		3	Bedreigd	Kwetsbaar
<i>Potamogeton natans</i>	Drijvend fonteinkruid	2				
<i>Potamogeton obtusifolius</i>	Stompbladig fonteinkruid	2	2014			
<i>Potamogeton polygonifolius</i>	Duizendknoopfonteinkruid	2		3		
<i>Potentilla anglica</i>	Kruipganzerik					
<i>Potentilla erecta</i>	Tormentil	1				
<i>Potentilla norvegica</i>	Noorse ganzerik	1	2014			
<i>Prunella vulgaris</i>	Gewone brunel	1				
<i>Prunus serotina</i>	Amerikaanse vogelkers	1				
<i>Pteridium aquilinum</i>	Adelaarsvaren	2				
<i>Pulicaria dysenterica</i>	Heelblaadjes	2				
<i>Pulicaria vulgaris</i>	Klein vlooiengkuid	1		2		
<i>Pyrola rotundifolia</i>	Rond wintergroen	2		3	Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Quercus palustris</i>	Moeraseik	2				
<i>Radiola linoides</i>	Dwergglas	1		2	Bedreigd	Bedreigd
<i>Ranunculus flammula</i>	Egelboterbloem	1				
<i>Ranunculus lingua</i>	Grote boterbloem	1				
<i>Ranunculus ololeucos</i>	Witte waterranonkel	2	1927		Bedreigd	Bedreigd
<i>Ranunculus peltatus</i>	Grote waterranonkel	2				
<i>Raphanus raphanistrum</i>	Knopherik	1				
<i>Rhamnus cathartica</i>	Wegedoorn	1				
<i>Rhinanthus angustifolius</i>	Grote ratelaar	1				
<i>Rhynchospora alba</i>	Witte snavelbies	1			Gevoelig	Kwetsbaar
<i>Rhynchospora fusca</i>	Bruine snavelbies	2		3	Gevoelig	
<i>Ribes alpinum</i>	Alpenbes	2				
<i>Ribes nigrum</i>	Zwarte bes	2				
<i>Ribes rubrum</i>	Aalbes	2				
<i>Ribes uva-crispa</i>	Kruisbes	1				
<i>Rosa rubiginosa</i>	Egelantier	2				
<i>Rumex hydrolapathum</i>	Waterzuring	1				
<i>Rumex maritimus</i>	Goudzuring	1				
<i>Rumex palustris</i>	Moeraszuring	1				
<i>Salix aurita</i>	Geoorde wilg	2				
<i>Salix babylonica</i> var. <i>crispa</i>		1				
<i>Salix purpurea</i>	Bittere wilg	1				
<i>Salix repens</i>	Kruipwilg	1				
<i>Salix xsericans</i>	Boswilg x Katwilg	1				
<i>Samolus valerandi</i>	Waterpunge	1				
<i>Sanguisorba minor</i> subsp. <i>balearica</i>	Moespimpernel	1				
<i>Saponaria officinalis</i>	Zeepkruid	2				
<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>	Ruwe bies	2				
<i>Scirpus sylvaticus</i>	Bosbies	2				
<i>Scutellaria altissima</i>	Groot glidkruid	1				
<i>Scutellaria galericulata</i>	Blauw glidkruid	1				
<i>Sedum acre</i>	Muurpeper	2				
<i>Senecio inaequidens</i>	Bezemkruiskruid	1				
<i>Silene armeria</i>	Pekbloem	1				

FLORA- & VEGETATIEKARTERING KORENBURGERVEEN 2019

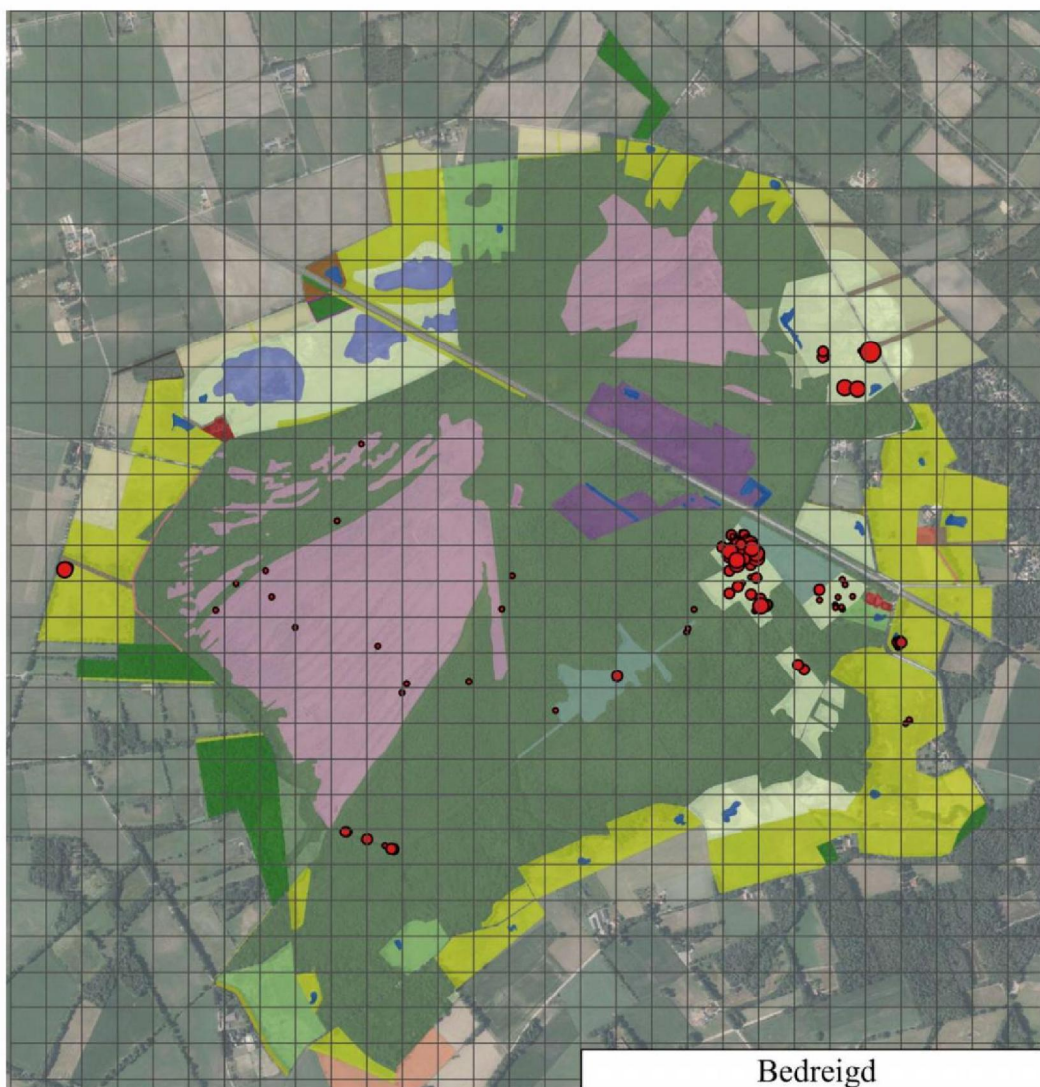
Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Telwijze	LAATSTE	RL1990	RL 2000	RL 2012
<i>Silene flos-cuculi</i>	Echte koekoeksbloem	1				
<i>Sinapis alba</i>	Witte mosterd	1				
<i>Sium latifolium</i>	Grote watereppe	1				
<i>Solidago canadensis</i>	Canadese guldenroede	2				
<i>Solidago gigantea</i>	Late guldenroede	2				
<i>Solidago virgaurea</i>	Echte guldenroede	0	2007		Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Sparganium emersum</i>	Kleine egelskop	2				
<i>Sparganium natans</i>	Kleinste egelskop	1		3	Bedreigd	Bedreigd
<i>Spiraea salicifolia</i>	Theeboompje	2				
<i>Stachys sylvatica</i>	Bosandoorn	2				
<i>Stellaria palustris</i>	Zeegroene muur	2				
<i>Stellaria uliginosa</i>	Moerasmuur	2				
<i>Succisa pratensis</i>	Blauwe knoop	1			Gevoelig	Gevoelig
<i>Symphoricarpos albus</i>	Sneeuwbes	2				
<i>Symphoricarpos xchenaultii</i>		2				
<i>Taraxacum celticum</i>	Schraallandpaardenbloem	1		3		
<i>Taxus baccata</i>	Taxus	2				
<i>Thelypteris palustris</i>	Moerasvaren	2				
<i>Tilia cordata</i>	Winterlinde	2				
<i>Tilia species</i>	Linde	1				
<i>Trichophorum cespitosum</i> subsp. <i>germanicum</i>	Veenbies	1			Gevoelig	Kwetsbaar
<i>Utricularia australis</i>	Loos blaasjeskruid	2		3		
<i>Utricularia minor</i>	Klein blaasjeskruid	2			Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Vaccinium myrtillus</i>	Blauwe bosbes	2				
<i>Vaccinium oxycoccos</i>	Kleine veenbes	2			Kwetsbaar	
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Rijsbes	2		3	Bedreigd	Kwetsbaar
<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	Rode bosbes	2				
<i>Valeriana dioica</i>	Kleine valeriaan	2			Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Verbascum nigrum</i>	Zwarte toorts	1				
<i>Veronica longifolia</i>	Lange ereprijs	1				
<i>Veronica scutellata</i>	Schildereprijs	1				
<i>Vicia faba</i>	Tuinboon	1				
<i>Vicia villosa</i>	Bonte wikke	1				
<i>Viola palustris</i>	Moerasviooltje	1				
<i>Viola riviniana</i>	Bleeksporig bosviooltje	1				
<i>Vulpia myuros</i>	Gewoon langbaardgras	1				
MOSSEN						
<i>Aneura pinguis</i>	Echt vetmos	2				
<i>Atrichum tenellum</i>	Klein rimpelmos	2				
<i>Brachythecium mildeanum</i>	Moerasdikkopmos	2		3		
<i>Cephalozia connivens</i>	Glanzend maanmos	2				Kwetsbaar
<i>Climacium dendroides</i>	Boompjesmos	2				
<i>Leucobryum glaucum</i>	Kussentjesmos	2				
<i>Odontoschisma sphagni</i>	Veendubbeltesmos	2		3		Kwetsbaar
<i>Philonotis fontana</i>	Beekstaartjesmos	2				
<i>Pogonatum urnigerum</i>	Grote viltmuts	2		2		
<i>Polytrichum juniperinum</i> var. <i>affine</i>	Veenhaarmos	2				
<i>Rhytidiadelphus loreus</i>	Riempjesmos	2		3		
<i>Riccardia incurvata</i>	Hol moerasvorkje	2				
<i>Sphagnum capillifolium</i>	Stijf veenmos	2				Kwetsbaar
<i>Sphagnum compactum</i>	Kussentjesveenmos	2		3		Kwetsbaar
<i>Sphagnum contortum</i>	Trilveenveenmos	2		2		Bedreigd
<i>Sphagnum girgensohnii</i>	Gerafeld veenmos	2		4		Gevoelig
<i>Sphagnum magellanicum</i>	Hoogveenveenmos	2				Kwetsbaar
<i>Sphagnum papillosum</i>	Wrattig veenmos	2				Kwetsbaar
<i>Sphagnum subnitens</i>	Glanzend veenmos	2				Kwetsbaar
<i>Sphagnum tenellum</i>	Zacht veenmos	2		3		Kwetsbaar
<i>Thuidium tamariscinum</i>	Gewoon thujamos	2				
KORSTMOSSEN						
<i>Cladina portentosa</i>	Open rendiermos	2				
KRANSWIJEREN						
<i>Chara globularis</i>	Breekbaar kransblad	2				

3.2 RODE LIJST

In de volgende kaarten is de locatie van Rode lijst soorten per categorie weergegeven.

Als ondergrond is de luchtfoto uit 2018 en de beheertypenkaart. Het raster op de kaart is 100 x 100 meter

6 vaatplanten staan op de **Rode Lijst 2012** als **Bedreigd**

Ondergedoken moerasscherm (*Apium inundatum*)

Ronde zegge (*Carex diandra*)

Stijve moerasweegbree (*Baldellia ranunculoides* subsp. *ranunculoides*)

Dwergvlas (*Radiola linoides*)

Welriekende nachtorchis (*Platanthera bifolia*)

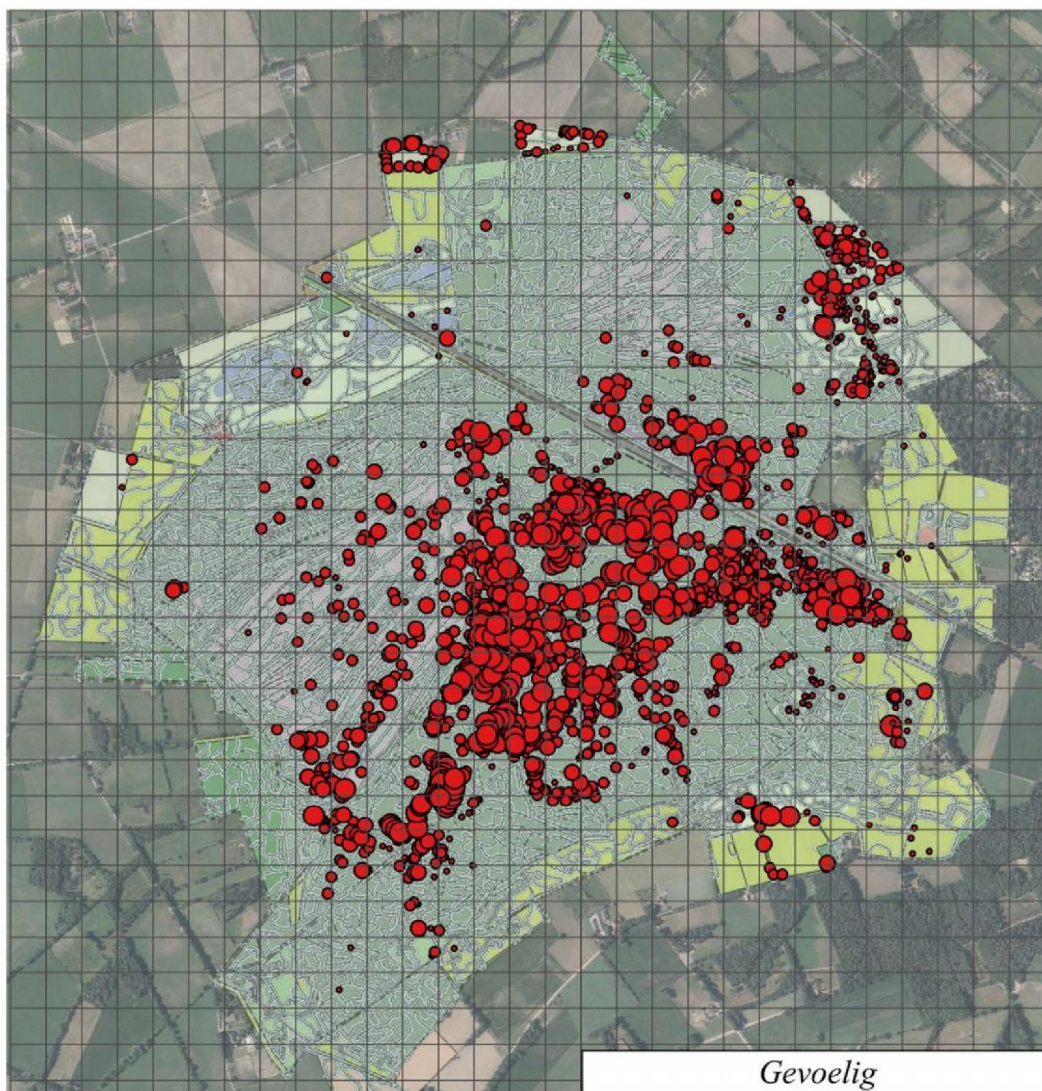
Kleinste egelskop (*Sparganium natans*)

2 mossen staan op de **Rode Lijst 2012** als **Bedreigd**

Moerasgaffeltandmos (*Dicranum bonjeanii*)

Trilveenveenmos (*Sphagnum contortum*)

14 vaatplanten staan op de **Rode Lijst 2012** als **Gevoelig**

Dubbelloof (*Blechnum spicant*)

Kamgras (*Cynosurus cristatus*)

Gevlekte orchis (*Dactylorhiza maculata* subsp. *maculata*)

Ronde zonnedauw (*Drosera rotundifolia*)

Moerasbasterdwederik (*Epilobium palustre*)

Stijve ogentroost (*Euphrasia stricta*)

Stekelbrem (*Genista anglica*)

Klokjesgentiaan (*Gentiana pneumonanthe*)

Jeneverbes (*Juniperus communis*)

Waterdrieblad (*Menyanthes trifoliata*)

Wilde gagel (*Myrica gale*)

Borstelgras (*Nardus stricta*)

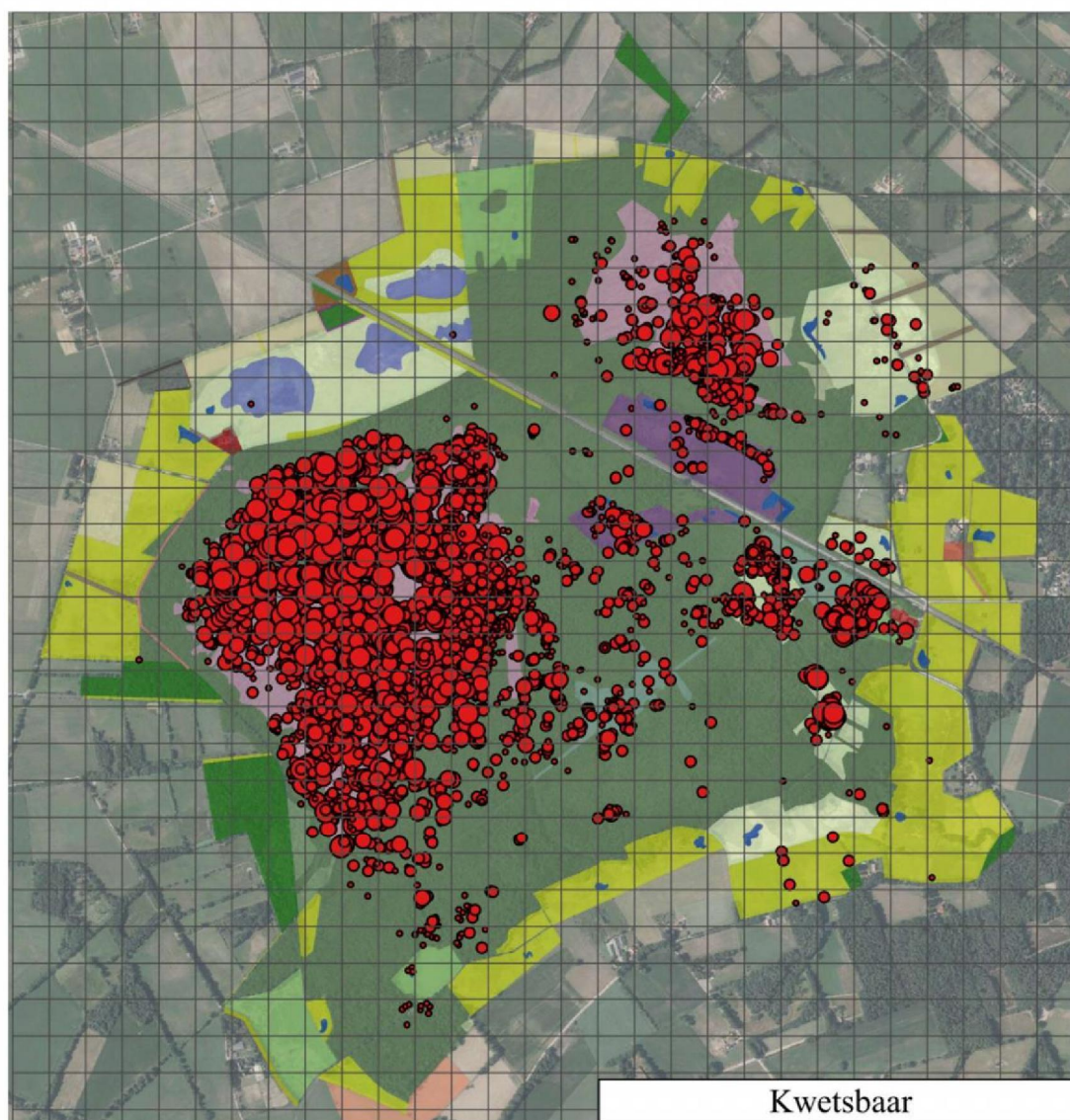
Rode ogentroost (*Odontites vernus* subsp. *serotinus*)

Blauwe knoop (*Succisa pratensis*)

1 mos staat op de **Rode Lijst 2012** als **Gevoelig**

Gerafeld veenmos (*Sphagnum girgensohnii*)

30 vaatplanten staan op de **Rode Lijst 2012** als **Kwetsbaar**:

Bolderik (*Agrostemma githago*); **Lavendelhei** (*Andromeda polifolia*); **Valse kamille** (*Anthemis arvensis*); **Bevertjes** (*Briza media*); **Paardenhaarzegge** (*Carex appropinquata*); **Draadzegge** (*Carex lasiocarpa*); **Galigaan** (*Cladium mariscus*); **Tweestijlige meidoorn** (*Crataegus laevigata*); **Brede orchis** (*Dactylorhiza majalis* subsp. *majalis*); **Vlottende bies** (*Eleogiton fluitans*); **Moeraswespenorchis** (*Epipactis palustris*); **Eenarig wollegras** (*Eriophorum vaginatum*); **Akkerviltkruid** (*Filago arvensis*); **Kruipbrem** (*Genista pilosa*); **Muurhavikskruid** (*Hieracium murorum*); **Moerashertshooi** (*Hypericum elodes*); **Moeraskruiskruid** (*Jacobaea paludosa*); **Geelhartje** (*Linum catharticum*); **Beenbreek** (*Narthecium ossifragum*); **Parnassia** (*Parnassia palustris*); **Moeraskartelblad** (*Pedicularis palustris*); **Heidekartelblad** (*Pedicularis sylvatica*); **Liggende vleugeltjesbloem** (*Polygala serpyllifolia*); **Ongelijkbladig fonteinkruid** (*Potamogeton gramineus*); **Rond wintergroen** (*Pyrola rotundifolia*); **Witte snavelbies** (*Rhynchospora alba*); **Veenbies** (*Trichophorum cespitosum* subsp. *germanicum*); **Klein blaasjeskruid** (*Utricularia minor*); **Rijsbes** (*Vaccinium uliginosum*); **Kleine valeriaan** (*Valeriana dioica*)

9 mossen staan op de **Rode Lijst 2012** als **Kwetsbaar**:

IJl stompmos (*Cladopodiella fluitans*); **Glanzend maanmos** (*Cephalozia connivens*); **Veendubbeltjesmos** (*Odontoschisma sphagni*); **Stijf veenmos** (*Sphagnum capillifolium*); **Kussentjesveenmos** (*Sphagnum compactum*); **Hoogveenveenmos** (*Sphagnum magellanicum*); **Wrattig veenmos** (*Sphagnum papillosum*); **Glanzend veenmos** (*Sphagnum subnitens*); **Zacht veenmos** (*Sphagnum tenellum*)

3.3 GEBIEDSVREEMDE SOORTEN

De volgende soorten die zijn gevonden worden door Berglinde beschouwen als gebiedsvreemd

Plantensoorten hebben vaak een karakteristiek verspreidingspatroon, de grenzen van de verspreiding worden bepaald door klimaat, bodem, waterpeil en/of de manier waarop de zaden worden verspreid. Plantensoorten kunnen het Korenburgerveen bereiken door aanplant, inzaai, via de wind, met vogels, met de kleding of het schoeisel van bezoekers, aan de haren of poten van zoogdieren of aan de banden van de machines die werk uitvoeren (inrichting, maaien van bermen en paden). Door beschadiging van de bodem kunnen soorten met langlevende zaden weer verschijnen. In onderstaande tabel een overzicht van de plantensoorten die in het Korenburgerveen niet "thuishoren"

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Telwijze	HOE	ADVIES	
<i>Agrostemma githago</i>	Bolderik	1	Ingezaaid		
<i>Anthemis tinctoria</i>	Gele kamille	1	Ingezaaid		
<i>Aster xversicolor</i>	Herfstaster	2	Door de wind	verwijderen	
<i>Bambusa species</i>	Bamboe	2	Aanplant	verwijderen	bij den Oppas
<i>Buddleja davidii</i>	Vlinderstruik	1	Door de wind	verwijderen	
<i>Calamagrostis epigejos</i>	Duinriet	2	Door de wind	Bestrijden	
<i>Campanula trachelium</i>	Ruig klokje	1	Verwilderd		bij den Oppas
<i>Claytonia sibirica</i>	Roze winterpostelein	1	Verwilderd		
<i>Coreopsis lanceolata</i>	Coreopsis	1	Ingezaaid		
<i>Coreopsis tinctoria</i>	Coreopsis	1	Ingezaaid		
<i>Cornus alba</i>	Witte kornoelje	2	Aanplant	verwijderen	
<i>Crassula helmsii</i>	Watercrassula	2	Verwilderd	verwijderen	Sterke toename
<i>Datura stramonium</i> var. <i>tatula</i>	Doornappel variee	1	Ingezaaid		
<i>Euonymus hederaceus</i>	Kruipkardinaalsmuts	2	Tuinafval	verwijderen	
<i>Geranium pyrenaicum</i>	Bermooievaarsbek	1	Verwilderd		
<i>Glebionis coronaria</i>	Gekroonde ganzenbloem	1	Ingezaaid		
<i>Impatiens glandulifera</i>	Reuzenbalsemien	1	Verwilderd	verwijderen	
<i>Impatiens parviflora</i>	Klein springzaad	1	Verwilderd	verwijderen	
<i>Juglans regia</i>	Okkermoot	1	Verwilderd	verwijderen	
<i>Lamium galeobdolon</i> subsp. <i>argenteum</i>	Bonte gele dovenetel	2	Tuinafval	verwijderen	
<i>Lonicera nitida</i>	Kamperfolie soort	2	Verwilderd	verwijderen	
<i>Lupinus angustifolius</i>	Blauwe lupine	1	Ingezaaid		
<i>Lupinus polyphyllus</i>	Vaste lupine	1	Ingezaaid		
<i>Lysimachia punctata</i>	Puntwederik	2	Verwilderd	verwijderen	bij den Oppas
<i>Malus domestica</i>	Eetappel	2	Verwilderd		
<i>Malva sylvestris</i> subsp. <i>mauritanica</i>	Donker Kaasjeskruid	1	Ingezaaid		
<i>Mimulus guttatus</i>	Gele maskerbloem	1	Verwilderd	verwijderen	Schraalland
<i>Phacelia tanacetifolia</i>	Phacelia	1	Ingezaaid		
<i>Prunus serotina</i>	Amerikaanse vogelkers	1	Verwilderd	verwijderen	
<i>Sanguisorba minor</i> subsp. <i>balearica</i>	Moespimpernel	1	Ingezaaid		
<i>Scutellaria altissima</i>	Groot glidkruid	1	Verwilderd	verwijderen	bij den Oppas
<i>Silene armeria</i>	Pekbloem	1	Verwilderd		
<i>Sinapis alba</i>	Witte mosterd	1	Ingezaaid		
<i>Solidago canadensis</i>	Canadese guldenroede	2	Door de wind	verwijderen	
<i>Solidago gigantea</i>	Late guldenroede	2	Door de wind	verwijderen	
<i>Symphoricarpos albus</i>	Sneeuwbes	2	Aanplant	verwijderen	
<i>Symphoricarpos xchenaultii</i>	Sneeuwbes soort	2	Aanplant	verwijderen	
<i>Veronica longifolia</i>	Lange ereprijs	1	Verwilderd		bij den Oppas

Tuinafval

In de omgeving van den Oppas zijn wat verwilderde tuinplanten gevonden. **Puntwederik** (*Lysimachia punctata*) dringt de graslanden binnen. Actief ingrijpen lijkt hier een verstandige maatregel. **Bonte Gele Dovenetel** (*Lamium galeobdolon* subsp. *argenteum*) kan woekeren in droge matig voedselrijke bossen. Bestrijding is lastig, maar uittrekken is toch aan te bevelen. **Groot Glidkruid** (*Scutellaria altissima*) kan in bossen woekeren. In de tuin bij den Oppas zijn nogal wat soorten aangeplant die op den duur het gebied zouden kunnen binnendringen. De als inheems beschouwde **Bermooievaarsbek** (*Geranium pyrenaicum*) staat veel onder de heg. Hoort in deze regio eigenlijk niet thuis. Hier zijn ook **Ruig Klokje** (*Campanula trachelium*) en Lange Ereprijs -of een gekweekte op deze lijkende soort - (*Veronica* species) verwilderd gevonden. Verder is er een keur aan soorten die je hier eigenlijk niet wil zien zoals Bamboe etc.

Door wind verspreid

Soorten die door de wind worden verspreid hebben meestal zaden die open bodem nodig hebben om te kiemen.

Late Guldenroede (*Solidago gigantea*) en **Canadese Guldenroede** (*Solidago canadensis*) kunnen gemakkelijk nieuwe gebieden koloniseren. Beide soorten groeien ook veel langs de (niet gekarteerde) spoorbaan, de zaden hoeven hier niet van ver te komen.

Duinriet (*Calamagrostis epigejos*), een inheemse soort, kan enorm toenemen op plekken die verstoord zijn. Op afgegraven terreinen zijn al grote plekken te vinden. Ook in de bossen (o.a. het Meddosche Veen) zijn populaties aanwezig. Het is een gras dat sterk in opmars is in het oosten van Gelderland. Monitoring van deze soort is verstandig. Hoe het gras terug te dringen in? Misschien wat extra maaibeurten.

Herkomst onbekend

Gele Maskerbloem (*Mimulus guttatus*) is verschenen op afgegraven terrein bij de schraallanden. Deze plant kan enorm woekeren bestrijding is ook hier aan te bevelen.

Watercrassula (*Crassula helmsii*) is vrijwel onmogelijk te verwijderen, De soort wordt o.a. verspreid door vogels. Maaimachines, laarzen etc. goed schoonhouden om de verdere verspreiding te verhinderen.

In de schraallanden zijn een paar plekjes ontdekt. Actief ingrijpen (stoom, kokend water, branden of afgraven) is op deze plekken altijd beter dan niets doen.

3.4 VERGELIJKING MET EERDERE KARTERINGEN

3.4.1 NIET TERUGGEVONDEN SOORTEN

Overzicht van de plantensoorten die uit het Korenburgerveen verdwenen zijn

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Telwijze	LAATSTE	RL1990	RL 2000	RL 2012
<i>Juncus capitatus</i>	Koprus	1	1859		Ernstig bedreigd	Ernstig bedreigd
<i>Leersia oryzoides</i>	Rijstgras	1	1861			
<i>Drpsera anglica</i>	Lange zonnedaauw	1	1901			
<i>Carex dioica</i>	Tweehuizige zegge	2	1904	1	Ernstig bedreigd	Ernstig bedreigd
<i>Liparis loeselii</i>	Groenknolorchis	1	1909		Ernstig bedreigd	Ernstig bedreigd
<i>Arnica montana</i>	Valkruid	1	1927	2	Bedreigd	Bedreigd
<i>Cirsium dissectum</i>	Spaanse ruiter	2	1927	3	Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Ranunculus ololeucos</i>	Witte waterranonkel	2	1927		Bedreigd	Bedreigd
<i>Gymnadenia conopsea</i>	Grote muggerorchis	1	1938		Ernstig bedreigd	Ernstig bedreigd
<i>Eriophorum latifolium</i>	Breed wollegras	2	1938		Ernstig bedreigd	Ernstig bedreigd
<i>Cicuta virosa</i>	Waterscheerling	1	1947			Kwetsbaar
<i>Lycopodium tristachyum</i>	Kleine wolfsklauw	2	1951		Ernstig bedreigd	Ernstig bedreigd
<i>Carex limosa</i>	Slijkgzegge	2	1956		Verdwenen	
<i>Neotila ovata</i>	Grote keverorchis	1	< 1960			
<i>Carex pulcaris</i>	Vlozegge	1	1970	1	Bedreigd	Bedreigd
<i>Carex hostiana</i>	Blonde zegge	2	1976	2	Bedreigd	Bedreigd
<i>Oenanthe fistulosa</i>	Pijptorkruid	2	1978			
<i>Myriophyllum alternifolium</i>	Teer vederkruid	2	<2000		Bedreigd	Kwetsbaar
<i>Cicendia filiformis</i>	Draadgentiaan	1	2002	1	Bedreigd	Bedreigd
<i>Anemone nemorosa</i>	Bosanemoon	2	2007			
<i>Galeopsis speciosa</i>	Dauwnetel	1	2007		Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Solidago virgaurea</i>	Echte guldenroede	2	2007		Kwetsbaar	Kwetsbaar
<i>Pinguicula vulgaris</i>	Vetblad	1	2013		Ernstig bedreigd	Bedreigd
<i>Crataegus x media</i>	Eenstijlige x tweestijlige meidoorn	2	2014			
<i>Juncus tenageia</i>	Wijdbloeiende rus	1	2014		Bedreigd	Bedreigd
<i>Lathyrus pratensis</i>	Veldkathyrus	2	2014			
<i>Oreopteris limbosperma</i>	Stippelvaren	1	2014			
<i>Potamogeton berchtoldii</i>	Klein fonteinkruid	2	2014			
<i>Potamogeton obtusifolius</i>	Stompbladig fonteinkruid	2	2014			
<i>Potentilla norvegica</i>	Noorse ganzerik	1	2014			

In totaal zijn 27 soorten die ooit in en bij het Korenburgerveen zijn aangetroffen niet teruggevonden.

Over de meeste oude waarnemingen kunnen we wienig zeggen, Waarom de soorten verdwenen zijn en waar ze exact groeiden weten we meestal niet. De karteringen in 2007 en in 2014 zijn door Berglinde uitgevoerd.

Bosanemoon (*Anemone nemorosa*) groeide aan een bosrand vlak bij een woonhuis. De oude groeiplek is in de goede tijd bezocht. De soort lijkt hier echt verdwenen.

Dauwnetel (*Galeopsis speciosa*) langs een greppel langs grasland in Meddosche Veen. Niet meer gevonden.

Echte Guldenroede (*Solidago virgaurea*) in 2007 ontdekt op opgebrachte grond. Plek bezocht, zonder resultaat.

Vetblad (*Pinguicula vulgaris*) langs de Middeldijk. De groeiplek is onderzocht. Vanwege het hoge riet is de plek ongeschikt voor deze soort.

Eenstijlige x Tweestijlige Meidoorn (*Crataegus x media*) Onopvallende hybride meidoorn, mogelijk overzien.

Wijdbloeiende Rus (*Juncus tenageia*) Op de oude groeiplekken niet gevonden, maar ook geen nieuwe plekken ontdekt. Deze soort verschijnt in afgegraven terreinen maar is meestal na een paar jaren weer onvindbaar. Het droge jaar was niet gunstig om deze soort te vinden. De kans is groot dat de soort weer opduikt als de omstandigheden weer gunstiger zijn.

Veldkathyrus (*Lathyrus pratensis*) Eigenaardige vondst in 2014: op afgegraven terrein. Samen met Boskathyrus. De plek is door beschaduwning ongeschikt geworden voor deze soort. Boskathyrus breidt zich uit.

Stippelvaren (*Oreopteris limbosperma*). De oude groeiplekken zijn bezocht. Geen vondsten. Oorzaak onbekend.

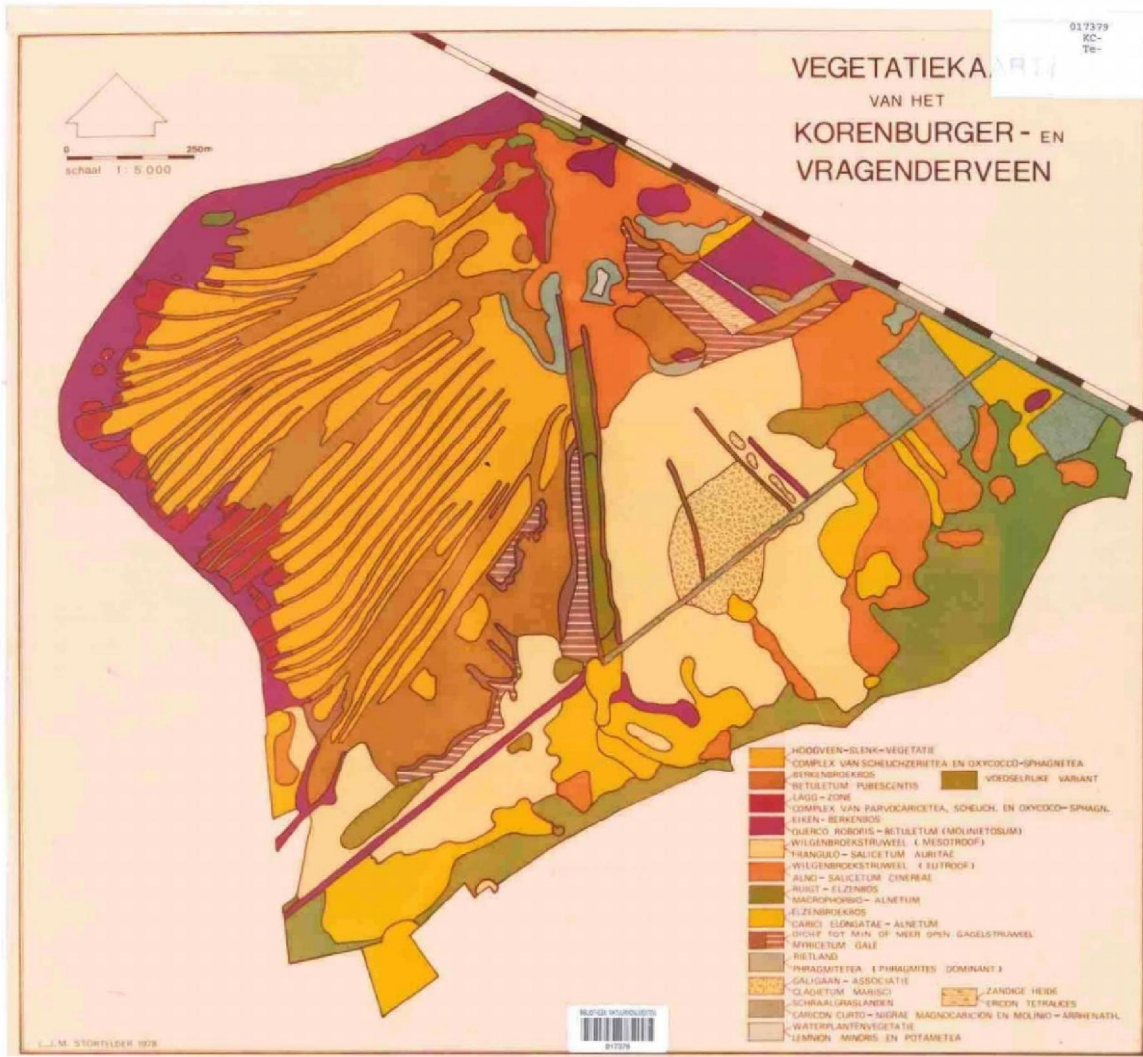
Klein Fonteinkruid (*Potamogeton berchtoldii*) gevonden in poel in natuurontwikkelingsterrein. Poel was uitgedroogd.

Stomp Fonteinkruid (*Potamogeton obtusifolius*) gevonden in poel in natuurontwikkelingsterrein. Poel was uitgedroogd.

Noorse Ganzerik (*Potentilla norvegica*) kortlevende soort. In 2014 gevonden op afgegraven terrein.

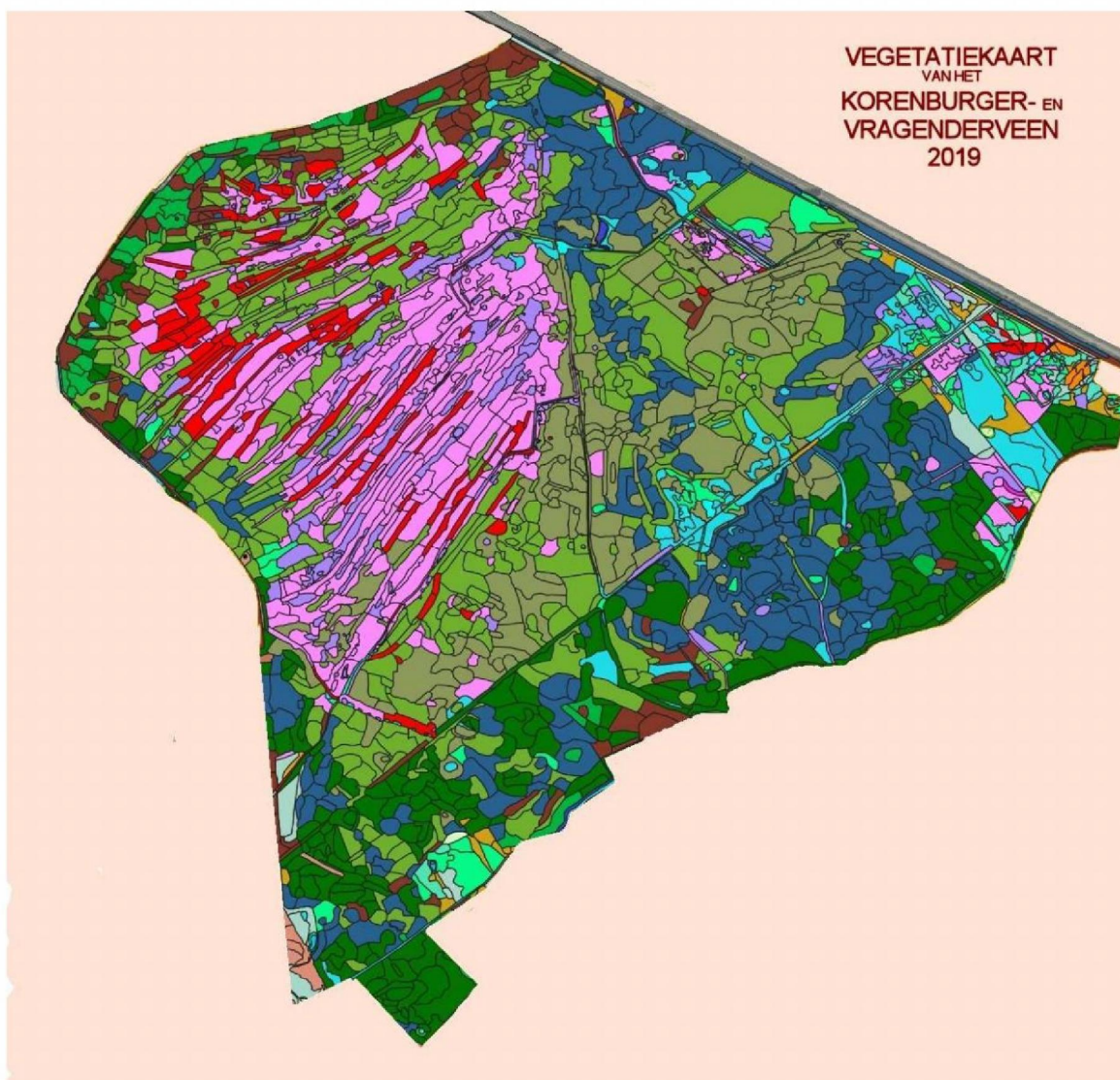

3.4.2 Vergelijking van de vegetatiekaarten uit 1978 met die van 2019

De vegetatiekaart van het Korenburgerveen in 1978 gemaakt door

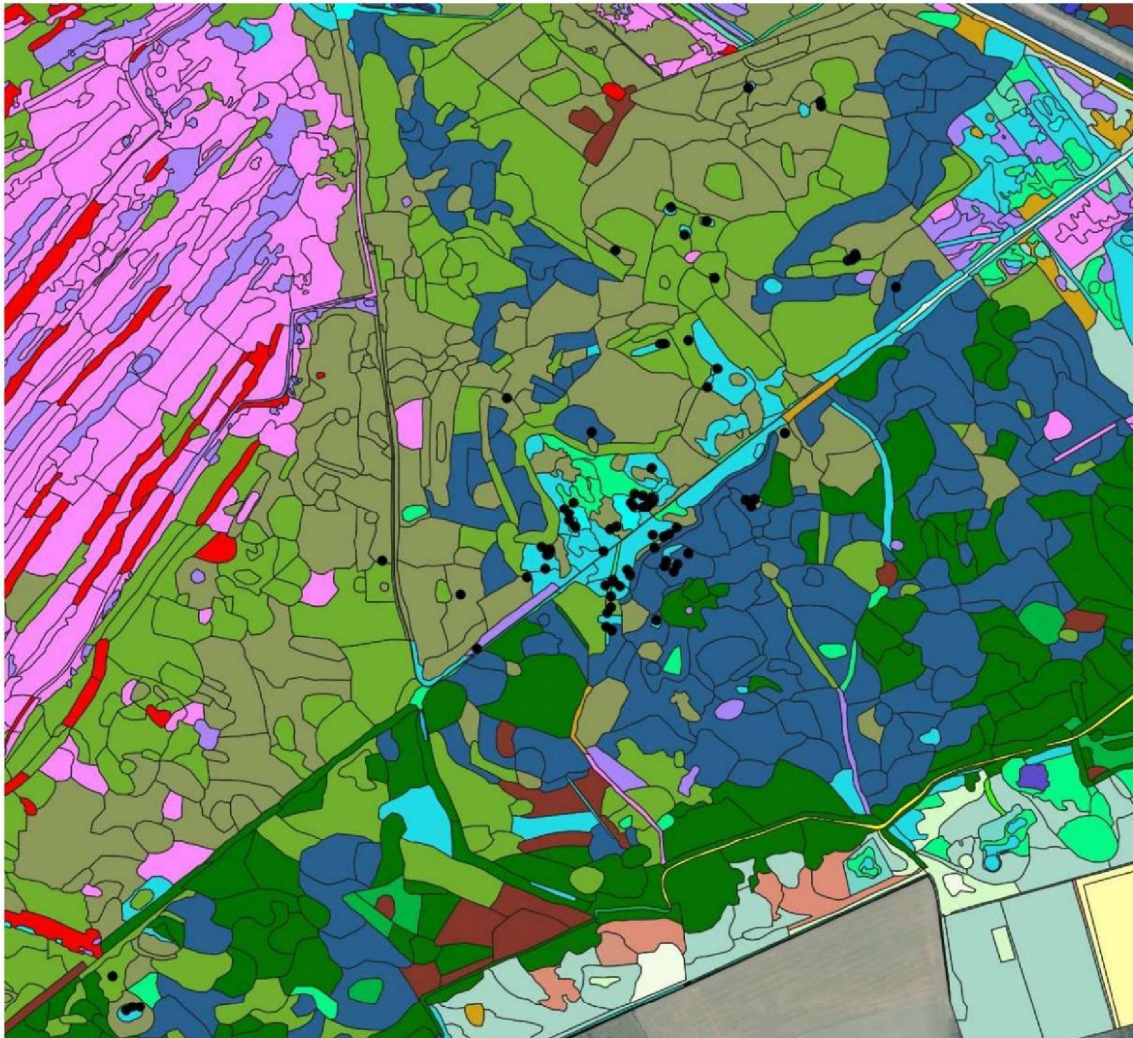
De nieuwe vegetatiekaart

Opvallende verschillen met de oude kaart: de veendijken zijn nu veel minder herkenbaar. Plaatselijk is de vegetatie tussen de dijken anno 2019 hetzelfde als de vegetatie bovenop de dijk. In en bij het galigaanmoeras zag Stortelder structuren die hier in 2019 niet terug te vinden zijn. Het gebied naast de Nijenhuisdijk staat als een bruingroene strook op de kaart "voedselrijke variant van het berkenbroekbos". In 2019 is dit deel opgegaan in "gagelstruweel" en niet meer te herkennen als een afwijkende strook. Ook opvallend: er was vroeger geen verschil tussen de vegetatie weerszijden van de Middeldijk. Anno 2019 is de Middeldijk een "harde" grens. Bij den Oppas zijn nieuwe schraallanden (lichtblauw) gerealiseerd. Het was voor ons niet goed mogelijk om beide kaarten in dezelfde kleurstelling af te beelden.

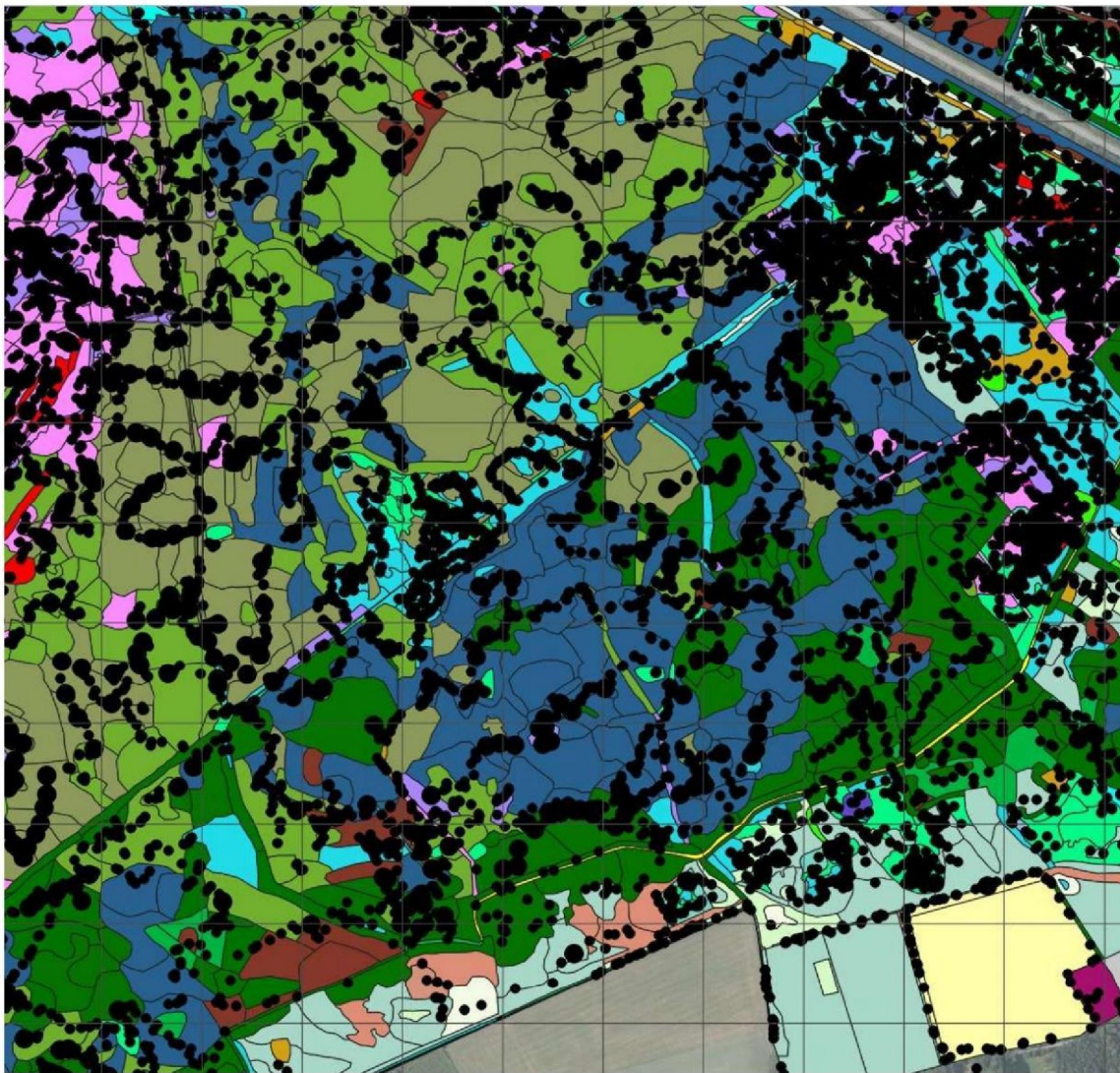

4 PASMONITORING

Dankzij het droge veldseizoen konden grote delen van het Galigaanmoeras en de struwelen aan weerszijden van de Middeldijk goed worden onderzocht. Het leverde een groot aantal nieuwe vindplaatsen van Galigaan op.

Groeiplekken van Galigaan op de vegetatiekaart.

De routes die gelopen zijn in het Galigaanmoeras en omgeving. Het raster is hier 50 x 50 meter. Het is duidelijk dat er nog niet ontdekte groeiplekken van Galigaan kunnen voorkomen. Zeker in het deel ten noorden van de Middeldijk zijn relatief grote delen nog niet goed onderzocht.

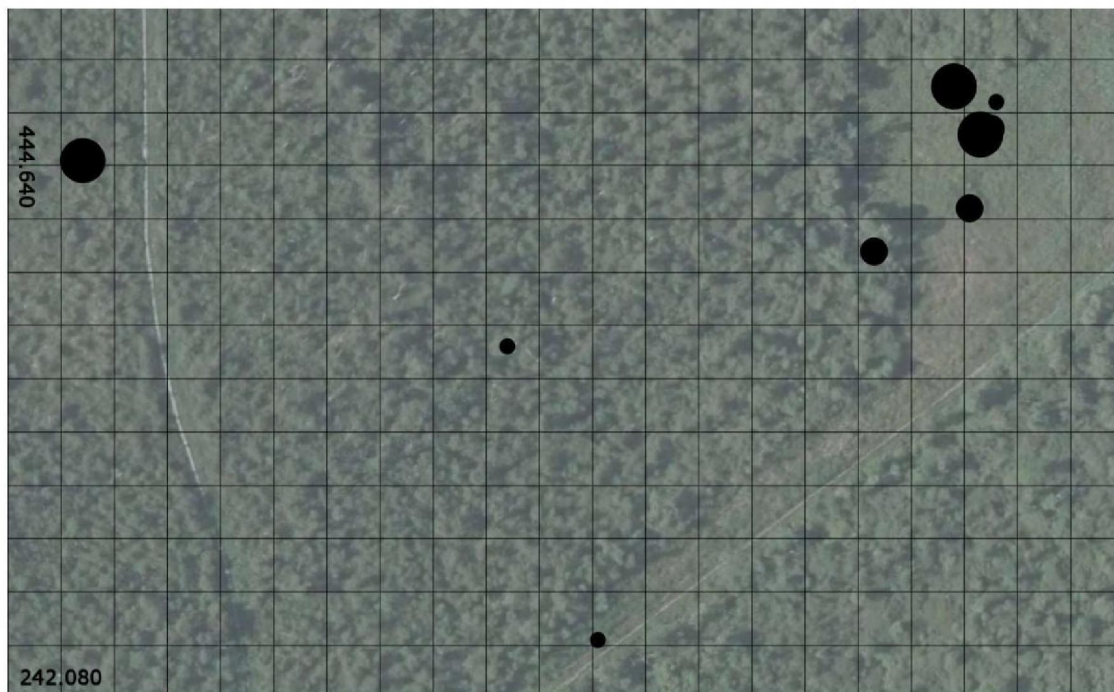
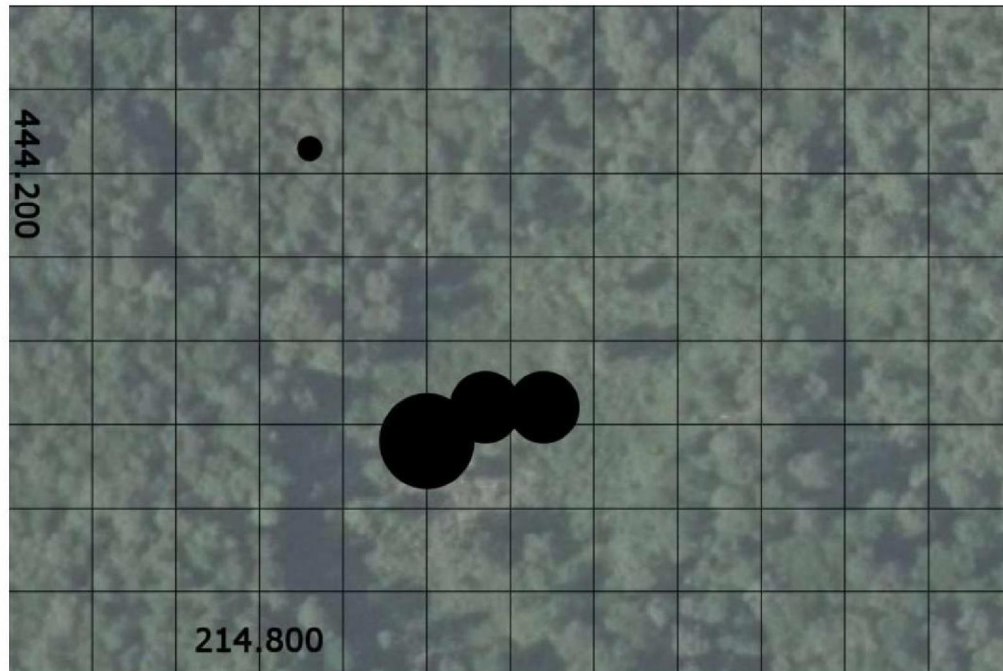
Het onderzoek in dit deel van het Korenburgerveen is erg arbeidsintensief en zal zeker niet ieder jaar vlakdekkend kunnen worden uitgevoerd: zeer dicht en hoog Gagel- of Wilgenstruweel, ongelijke bodem, horizontaal liggende takken, hoge waterstand etc. etc. maken het veldwerk een arbeidsintensieve klus.

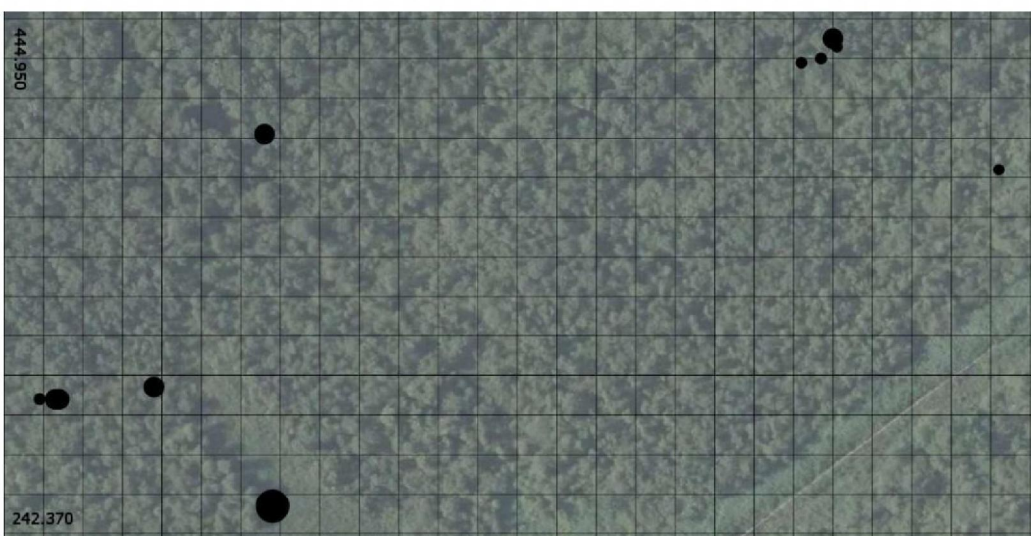
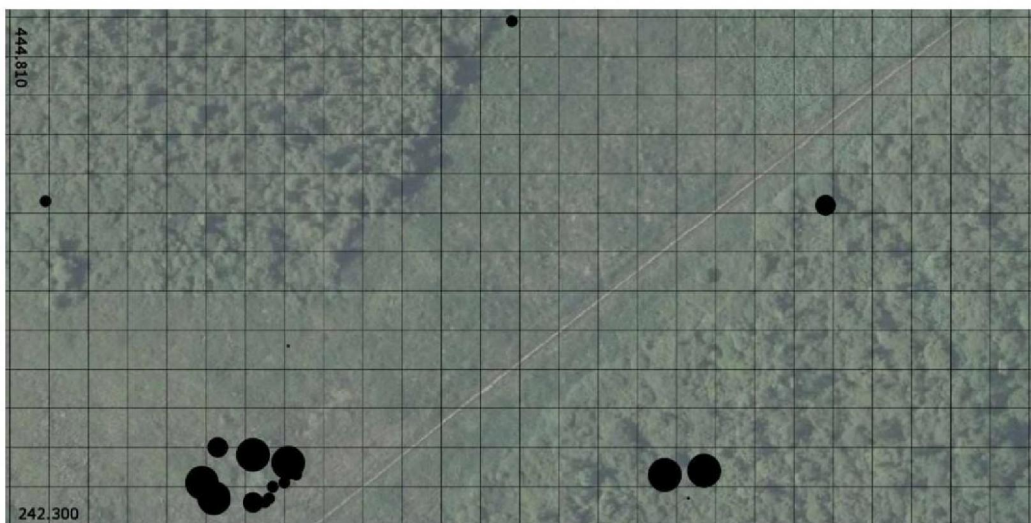
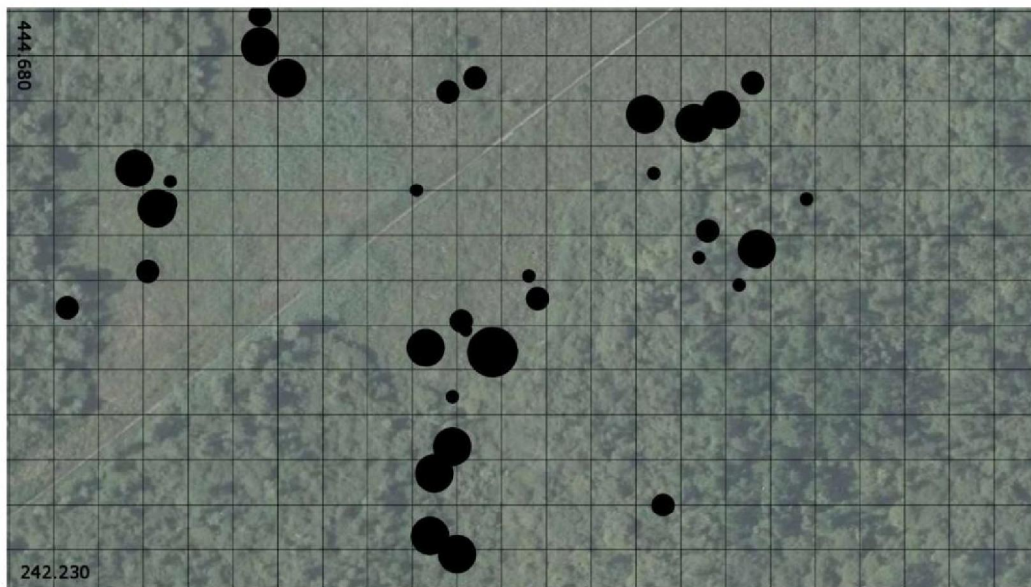
Op onderstaande kaartjes zijn de groeiplekken op ongeveer dezelfde schaal weergegeven als schaal van de luchtfoto.

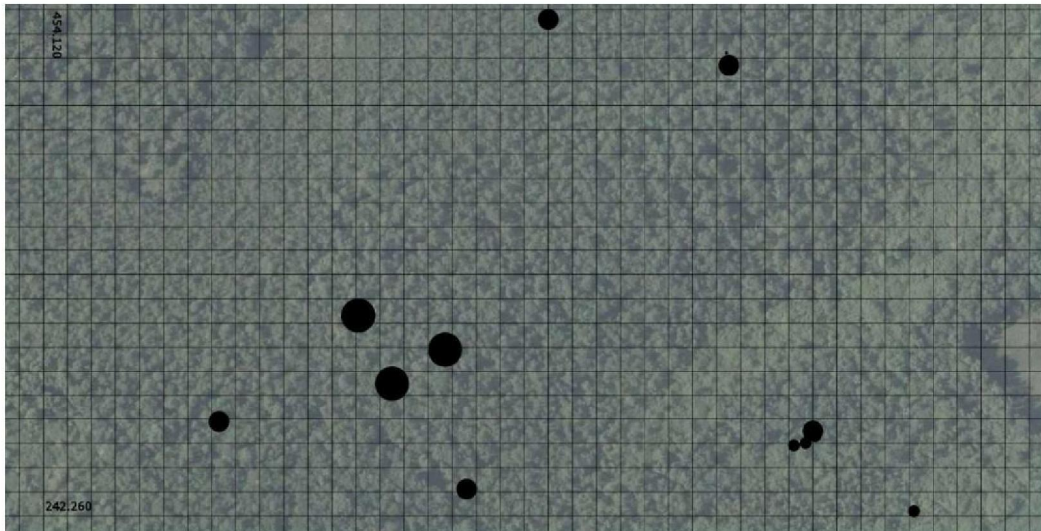
Over de kaartjes ligt een raster van 10 bij 10 meter. De x en de Y coördinaten staan op de kaartjes.

NB: de FLORON codering [zie bijlage 4] is veel te grof om de exacte grootte van groeiplekken te noteren (klasse B 1 tot 5 m² en klasse C 5,1 tot 25 m² etc.).

Bij de PAS procesmonitoring wordt gebruik van DPGS tot op 3 cm nauwkeurig aanbevolen. Dit is vanzelfsprekend volslagen zinloos gepriegel als daarnaast de FLORON code voor de bedekkingen wordt gebruikt.

Op de laatste 2 kaartjes staan de vestigingen in afgegraven terrein.

De soorten Watercrassula en Moerasvaren worden besproken bij de stippenkaartjes in bijlage 1 (PDF)

5 FOUTENDISCUSSIE

Veldwerk soortenkartering

De soorten zijn in het veld met een palmtop ingevoerd, de coördinaten die zijn vastgelegd kunnen een afwijking vertonen omdat het enige tijd duurt voordat alle berekeningen voor de exacte lokalisering zijn uitgevoerd. Het gevolg is dat de waarnemingen die al lopend zijn ingevoerd een paar tot wel tientallen meter -kunnen- afwijken. Dit betreft vanzelfsprekend de soorten die algemeen voorkomen, bij de SNL en zeer zeldzame soorten is gewacht tot de GPS goed was uitgerekend.

Het werken met GPS in bos heeft ook gevolgen voor de nauwkeurigheid van de plaatsing van de stippen; hier kunnen afwijkingen optreden die tientallen meters groot zijn.

Het veldwerk is uitgevoerd in een periode dat Nederland kampte met droogte en lage grondwaterstanden, Als gevolg van de droogte waren soorten afwezig of zeer lastig te vinden. De veenmossen in het veen waren allemaal bleekgeel, het is mogelijk dat hierdoor groeiplekken van karteersoorten zijn overzien.

Delen van het Korenburgrveen zijn slecht te onderzoeken omdat de waterstand in de meeste jaren te hoog is om met laarzen te onderzoeken. Het gebruik van een waadbroek is mogelijk totdat het eerste wilgenstruweel met liggende takken wordt bereikt. Een waadbroek is niet geschikt om te gebruiken in struweel.

Sommige delen met slappe bodem bleken ondanks de lage waterstand nog steeds moeilijk te onderzoeken. Het kostte veel tijd om een zandopduiking in wilgenstruweel in het Korenburgrveen (bij het tunneltje onder het spoor) te bereiken. Verscheidene pogingen strandden. Op een oude vegetatiekaart (WESTHOF & MIRANDA, 1938) staat de omgeving als open water op de kaart. Kennelijk is de verlanding nu zo ver gevorderd dat er wilgenstruweel is ontstaan. De bodem is meestal met veenmos bedekt, je voelt de bodem af en toe nog wel op en neer gaan. Sommige delen stonden het hele jaar onder water.

Als hulpmiddel voor het veldwerk waren groeiplekken van enkele zeldzame soorten ingeladen in de palmtop van de onderzoeker. Zo kon er gemakkelijk gericht worden gezocht naar enkele schaarse soorten (Moerasviooltje, Klokjesgentiaan, Waterdriblad, Borstelgras, Klein Blaasjeskruid, Kamvaren etc.). De algemenere veensoorten zoals Kleine Veenbes en Lavendelheide waren niet ingeladen omdat deze soorten veel en verspreid voorkomen in het veen. Als een soort niet werd aangetroffen is er geen "o" waarneming ingevoerd.

Eenjarigen en pioniers

Soorten die na droogvallen of bodembeschadiging voor zijn vaak, na een aantal, jaren vanwege successie weer onvindbaar. Een inventarisatie in een droge zomer levert een andere soortenlijst op dan in een nat jaar.

Het was een droog jaar. Eenjarige pioniersoorten waren al in korte tijd weer verdroogd en dus onvindbaar.

Moeilijk te vinden of te herkennen soorten

De droogte maakte het herkennen van de veenmossen in de regenloze weken vrijwel onmogelijk; het materiaal verkrumelde zodra je het lostrok. Dit kan de reden zijn dat de "karteerveenmossen" minder zijn gevonden. Ook het aantal levermossen dat gevonden is ligt veel lager dan tijdens de voorgaande kartering.

De zonnedauwsoorten echter konden het hele seizoen gemakkelijk worden gevonden. Door de droogte bleven de zwarte bloeistengels met de zaden lang goed zichtbaar tussen het veenmos.

Invoerfout

Een grote zegge die bij de kartering in 2014 als Oeverzegge (*C. riparia*) is genoteerd bleek Moeraszegge (*C. acutiformis*) te zijn. De fout is inmiddels hersteld in de NDB.

6 BIJLAGEN

BIJLAGE 1: De verspreidingskaartjes als PDF

BIJLAGE 2: De fotobijlage als PDF

BIJLAGE 3: De vegetatieopnamen als PDF

BIJLAGE 4: De FLORON codering

Bij de met behulp van GPS vastgelegde florawaarnemingen is genoteerd om hoeveel exemplaren het gaat of op welke oppervlakte de soort voorkomt. Hiervoor is de FLORON codering gebruikt.

KLASSE	AANTAL	OMVANG
KLASSE o	Niet gevonden	geen
KLASSE A	1 exemplaar	< 1m ²
KLASSE B	2 tot 5 exemplaren	1 tot 5 m ²
KLASSE C	6 tot 25 exemplaren	5,1 tot 25 m ²
KLASSE D	26 tot 50 exemplaren	25,1 tot 50 m ²
KLASSE E	50 tot 500 exemplaren	50,1 tot 500 m ²
KLASSE F	501 tot 5000 exemplaren	501 tot 5000 m ²
KLASSE G	> 5000 exemplaren	> 5000 m ²

AANTAL Aantal exemplaren of bloeistengels

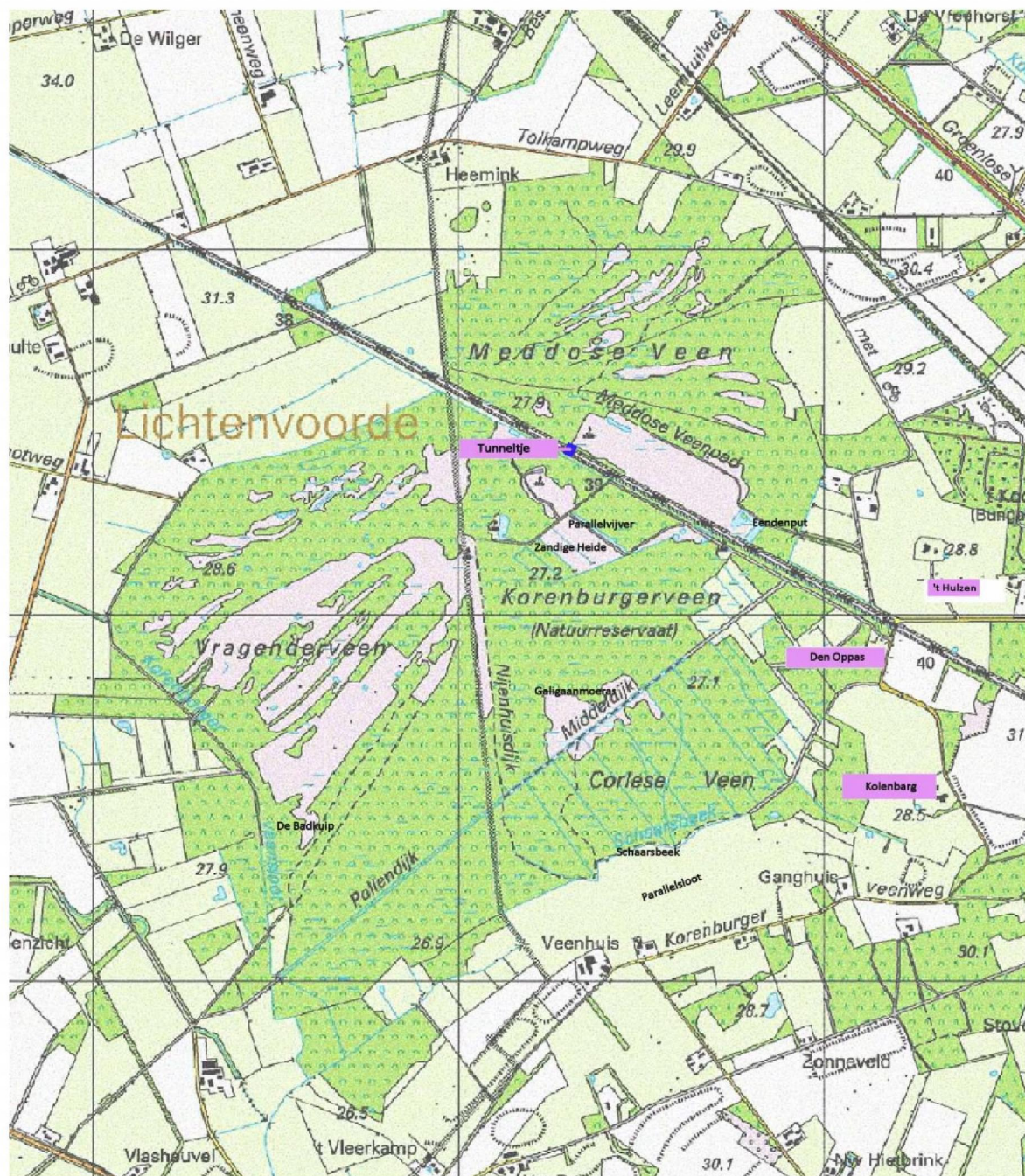
OMVANG Omvang groeiplaats in vierkante meters

Klasse o is niet gebruikt bij de kartering

BIJLAGE 5: Toponiemen

In de rapportage worden namen genoemd van wegen en elementen in het landschap. Om deze locaties te verduidelijken zijn deze namen op deze kaart ingetekend.

8 LITERATUUR

- ANONYMUS (1990) Grote Historische Atlas van Nederland 1 : 50.000 3. Oost-Nederland 1830-1855. Wolters-Nordhoff Atlasproducties.
- ANONYMUS (2004) ANWB Topografische Atlas Gelderland 1:25000. ANWB bv, Den Haag.
- ANONYMUS (2005) Grote Historische topografische Atlas Gelderland. Uitgeverij Nieuwland.
- ANONYMUS (2006) Handleiding inventarisatieprojecten FLORON, Floron, Leiden
- APTROOT, (2009) Veen- en veenmoskartering in het Korenburgerveen en het Woodse Veen in 2009. Rapport Natuurmonumenten, 's-Graveland.
- BAL, D. (2007) Typische soorten per habitatype (definitieve versie). Ministerie van LNV/Directie Kennis, Ede.
- BIJLSMA, R.J., J.A.M. JANSEN, R. HAVEMAN, R.W. DE WAAL & E.J. WEEDA (2008) Natura 2000 habitattypen in Gelderland. Wageningen, Alterra-rapport 1769
- DIRKSE, G.M., H.J. DURING & H.N. SIEBEL (1999) Standaardlijst van de Nederlandse blad- lever- en hawwmossen. Buxbaumia 50 p. 68-95
- FLORON (2011) Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora, Floron/KNNV, Nijmegen/Zeist
- JANSEN, A. & A. GROOTJANS red. (2019) Hoogvenen, landschapsecologie, behoud, beheer, herstel. Noordboek.
- VAN DER MEIJDEN, R. (2005) Heukels Flora van Nederland Drieëntwintigste druk. Wolters-Nordhoff.
- VAN DER MEIJDEN, R., C.L. PLATE & E.J. WEEDA (1989) Minder zeldzame en algemene soorten Atlas van de Nederlandse Flora deel 3.
- MENNEMA, J., A.J. QUENÉ-BOTERENBROOD & C.L. PLATE (1980) Uitgestorven en zeer zeldzame planten Atlas van de Nederlandse Flora deel 1.
- MENNEMA, J., A.J. QUENÉ-BOTERENBROOD & C.L. PLATE (1985) Atlas van de Nederlandse Flora 2 Zeldzame en vrij zeldzame planten. Bohn, Scheltema & Holkema, Utrecht.
- Ministerie van LNV. (2006) Algemene handleiding Natura 2000 profielendocument (eindconcept 2006).
- Ministerie van LNV. (2008) Natura 2000 profielen habitattypen en soorten. Versie 1 september 2008
- Ministerie van LNV. (2007-2) Natura 2000 vegetatietabel habitattypen.
- SPARRIUS, L.B., ODÉ, B. & R. BERINGEN (2014). Basisrapport voor de Rode Lijst Vaatplanten 2012. FLORON-rapport 57. FLORON, Nijmegen.
- STORTELDER, L.J.M. (1978) Vegetatiekaart van het Korenburger- en Vragenderveen.
- STORTELDER, L.J.M. (1978) Oecologisch onderzoek in het Korenburger- en Vragenderveen.
- TAMIS, W.L.M. et al. (2003) Standaardlijst van de Nederlandse flora 2003. Gorteria 30 (4/5) p. 101-195
- TE LINDE, B. & L.-J. VAN DEN BERG (2003) Atlas van de Flora van Oost-Gelderland. Stichting de Maandag.
- TE LINDE, B. & L.-J. VAN DEN BERG (2007) Inventarisatie Natura 2000 gebied 64: Wooldse Veen. Stichting Berglinde in opdracht van provincie Gelderland
- TE LINDE, B., L.-J. VAN DEN BERG & R. VAN ROSMALEN (2015) Florakartering Wooldse Veen 2014. Stichting Berglinde in opdracht van Natuurmonumenten Gelderland
- TOOREN, B.F. van & L.B. SPARRIUS (2007). Voorlopige Verspreidingsatlas van de Nederlandse mossen. BLWG Bryologische en Lichenologische Werkgroep van de KNNV.
- TWEEL, M. VAN (1999). Veldoverzicht De Vegetatie van Nederland Deel 2-5. Eigen beheer.
- VREEKEN, B. (1999) Vegetatie- en florakartering Wooldse Veen 1999. FLORON-rapport 19, stichting FLORON
- WEEDA, E.J., R. WESTRA, C. WESTRA & T. WESTRA (1985) Nederlandse Oecologische Flora. Wilde Planten en hun relaties 1. IVN, Amsterdam.
- WEEDA, E.J., R. WESTRA, C. WESTRA & T. WESTRA (1987) Nederlandse Oecologische Flora. Wilde Planten en hun relaties 2. IVN, Amsterdam.
- WEEDA, E.J., R. WESTRA, C. WESTRA & T. WESTRA (1988) Nederlandse Oecologische Flora. Wilde Planten en hun relaties 3. IVN, Amsterdam.
- WEEDA, E.J., R. WESTRA, C. WESTRA & T. WESTRA (1991) Nederlandse Oecologische Flora. Wilde Planten en hun relaties 4. IVN, Amsterdam.
- WEEDA, E.J., R. WESTRA, C. WESTRA & T. WESTRA (1994) Nederlandse Oecologische Flora. Wilde Planten en hun relaties 5. IVN, Amsterdam.
- WEEDA, E.J., J.H.J. SCHAMINÉE & L. VAN DUUREN (2005) Atlas van de Plantengemeenschappen in Nederland Deel 4. Bossen, struwelen en ruigten. KNNV Uitgeverij.
- WEEDA, E.J., J.H.J. SCHAMINÉE & L. VAN DUUREN (2000) Atlas van de Plantengemeenschappen in Nederland Deel 1. Wateren, moerassen en natte heiden. KNNV Uitgeverij.
- WEEDA, E.J., J.H.J. SCHAMINÉE & L. VAN DUUREN (2002) Atlas van de Plantengemeenschappen in Nederland Deel 2. Graslanden, zomen en droge heiden. KNNV Uitgeverij.
- WEEDA, E.J., J.H.J. SCHAMINÉE & L. VAN DUUREN (2005) Atlas van de Plantengemeenschappen in Nederland Deel 4. Bossen, struwelen en ruigten. KNNV Uitgeverij.
- WESTHOFF & DE MIRANDA red. (1938) Kotten. Fotografische herdruk 1988. Staring Instituut.

